

کلیات مصری شاہ امام

سلطان، عدویہ، مرثیہ، لہجہ و قوسی
نظم، غزل، دہلی، دہلی و بیگم

مکتبہ

مکتبہ لکھنؤ، لکھنؤ، لکھنؤ
پتہ: لکھنؤ، لکھنؤ، لکھنؤ

•

مکتبہ لکھنؤ:

مصری شاہ عبداللہ مکتبہ لکھنؤ

مکتبہ لکھنؤ، لکھنؤ، لکھنؤ، لکھنؤ، لکھنؤ
مکتبہ لکھنؤ، لکھنؤ، لکھنؤ، لکھنؤ، لکھنؤ

کلیات مصری شاہ امام

سنڌي، هندي، سرائڪي، اردو ۽ فارسي
نظم، ڪافيون، وايون ۽ بيت.

ترتيب:

مقبول احداثي مرحوم

پي. اي. (آنرس) ايم. اي

۴

سوارديگر:

مصري شاه ميموريل ڪميٽي نصرپور

سابقہ: مصري شاه ميموريل ڪوآپريٽو ڪائونسل 1961ع

موجودہ: مصري شاه ميموريل ڪميٽي نصرپور 1976ع

حق و راستا قائم

نگرانِ اعلیٰ

سید عاشق حسین شاہ رضوی

موجودہ صدر: مصري شاہ، میموریل کمیٹی نصرپور

چھاپندڙ:

مصري شاہ، میموریل کمیٹی نصرپور

تعداد ۱۳ ہزار ۱۳ اکتوبر ۱۹۸۶ء

صفحہ نمبر ۴ کلان ۲۷۶ تائین

چاپیندڙ: سہتی پرنٹنگ پریس، کوکر سلعہ حیدرآباد

ناقد، صفحہ

نیو گرین پرنٹرس، حاجی شاہ چورنگ، سلعہ حیدرآباد

ڪجهه پنهنجي طرفان.....

حضرت مصري شاه امام رضوي جي ڪلام تي مشتمل رسالو ۱۹۸۳ع ۾ ”مختصر ڪلام مصري شاه امام“ جي نالي سان شايع ٿيو هو. ان رسالي ۾ اسان وعدو ڪيو هو ته جلد ئي مصري امام جو مڪمل ڪلام شايع ڪنداسين. اسان پنهنجي وعدي مطابق مصري شاه امام جي مڪمل ڪلام تي مشتمل هيءَ رسالو ”ڪليات مصري شاه“ جي نالي سان شايع ڪيو آهي، جيڪو اوهان جي سامهون آهي.

”ڪليات مصري شاه“ ۾ سائين مصري شاه جو مڪمل ڪلام ڏنو ويو آهي، جيڪي ڪانئون، بيت ۽ وايون پهرين رسالي ۾ شايع ٿيڻ کان رهجي ويون، اهي سڀئي موجوده رسالي ۾ شامل ڪيون ويون آهن. مطلب ته هن رسالي ۾ مصري شاه امام جو سمورو ڪلام شامل آهي.

اسان جي والد بزرگوار سيد غلام قادر شاه رضوي مرحوم جي اها خواهش هئي ته مصري شاه امام جي مڪمل ڪلام تي مشتمل رسالو شايع ڪجي. پاڻ پنهنجي حياتي ۾ ٻه رسالي جي ڇپائيءَ جو ڪم شروع ڪرايائون؛ پر افسوس جو حياتيءَ ساڻن ساڻ نه ڏنو ۽ پاڻ هن فاني دنيا مان لاڏاڻو ڪري ويا. سندن وفات کان پوءِ رسالي جو ڪم رڪجي ويو ۽ جيڪو ڪلام ڇپجي چڪو هو، انهيءَ کي گڏ ڪري ”مختصر ڪلام مصري شاه امام“ جي نالي سان رسالو شايع ڪيو ويو.

اسان والد بزرگوار جي خواهش مطابق رسالي جو ڪم پهر شروع ڪرايو. رسالي جو سمورو مواد اپريل ۱۹۸۳ع ۾ سهڻي پريس جي حوالي ڪيو ويو، پر خبر نه آهي ته سهڻي پريس وارن ڪهڙي مجبوريءَ جي ڪري، ٽن سالن ۾ صرف ۲۰۴ ٻيج ڇپائي ڪري، باقي ڪم روڪي ڇڏيو. بهرحال اهڙيءَ طرح رسالي جو ڪم ڪجهه وقت رڪجي ويو، آخر ڪجهه وقت انتظار ڪرڻ بعد رسالي جو رهيل ڪم نيو گرین پرنٽرس جي حوالي ڪيو ويو، جن تمام محنت ۽ جفاڪشيءَ سان رسالي جو ڪم مڪمل ڪري ڏنو ۽ ۸ صفر سن ۱۴۰۶ هجريءَ تي مصري شاه امام جي ۸۰ ورهين ورسي مبارڪ جي موقعي تي رسالي جي نمائش ڪئي ويئي.

آخر ۾ آڏو ٿورائتو آهيان نيو گرین پرنٽرس جي مالڪ سيد ساجد علي حسني صاحب ۽ سائين مصري شاه امام جي خاص مريد پڙائي قوم جي نوجوانن عبدالغفور پڙائي، علي نواز پڙائي ۽ هڪ ٻئي مريد فقير محمد عرس بهراڻيءَ جو جن رسالي جي ڪم مڪمل ڪرڻ ۾ پنهنجي دل و جان سان محنت ۽ ڪوشش ڪئي.

— سيد عاشق حسين شاه رضوي

صدر مصري شاه ميموريل ڪميٽي، نصرپور سنڌ.

فهرست

نمبر	مضمون	صفحه	نمبر	مضمون	صفحه
۱ -	سوانح حیات	الف کان سن	۲۴ -	سر گجری	۱۹۱
	کافیون		۲۵ -	سر کنهات	۲۰۱
۲ -	سر کلیان	۱		متفرقات	
۳ -	سر آما	۸	۲۶ -	غزل	۲۰۷
۴ -	سر پیاس	۳۱	۲۷ -	مناجات	۲۰۸
۵ -	سر مالکونس	۳۳	۲۸ -	ملح	۲۰۹
۶ -	سر رامکلی	۳۳	۲۹ -	مثنوی بی نقط پارسی	۲۱۵
۷ -	سر جوگ	۳۵		ابیات	
۸ -	سر گوهیاری و دہسی	۹۷	۳۰ -	سر پورب (داستان اول)	۲۱۸
۹ -	سر پیروی و نوزی وغیرہ	۱۰۷	۳۱ -	" " (داستان پیو)	۲۲۱
۱۰ -	سر پیرو	۱۲۱	۳۲ -	سر رامکلی (داستان اول)	۲۲۴
۱۱ -	سر بروی تلنگ و کسوری	۱۲۳	۳۳ -	سر کنهات (داستان اول)	۲۲۵
۱۲ -	سر بلال	۱۳۸	۳۴ -	" " (داستان پیو)	۲۲۹
۱۳ -	سر سارنگ	۱۴۴	۳۵ -	سر سارنگ	۲۳۶
۱۴ -	سر کیدارو	۱۵۲	۳۶ -	سر قناسری	۲۳۸
۱۵ -	سر بہاگ	۱۵۶	۳۷ -	سر مارٹی (داستان اول)	۲۴۰
۱۶ -	سر کاموڈ	۱۵۸	۳۸ -	" " (داستان پیو)	۲۴۵
۱۷ -	سر سہنی	۱۵۹	۳۹ -	" " (داستان نیون)	۲۵۳
۱۸ -	سر بہاڑی	۱۶۱	۴۰ -	" " (داستان چوٹون)	۲۵۵
۱۹ -	سر پوریا	۱۶۳	۴۱ -	" " (داستان پنجون)	۲۶۴
۲۰ -	سر ہست	۱۷۰	۴۲ -	" " (داستان چھون)	۲۶۶
۲۱ -	سر سورٹ	۱۷۴	۴۳ -	" " (داستان ستون)	۲۷۰
۲۲ -	سر کانرو	۱۷۸	۴۴ -	" " (داستان اٹون)	۲۷۲
۲۳ -	سر قناسری	۱۷۳			

نمبر	مضمون	صفحہ	نمبر	مضمون	صفحہ
۴۵-	■ ■ (داستان نائون)	۲۷۵	۵۵-	■ ■ (داستان پو)	۲۹۰
۴۶-	■ ■ (داستان ڈھون)	۲۷۸	۵۶-	■ ■ (داستان ٹیون)	۲۹۲
۴۷-	بیت مارئي متفرقات	۲۸۲	۵۷-	■ ■ (داستان چوٹون)	۲۹۳
۴۸-	ابیات متفرقہ	۲۸۳	۵۸-	ڈوہڑا سرانکھی (حصو اول)	۲۹۷
۴۹-	قائي دنيا و بیت معلوم	۲۸۴	۵۹-	■ ■ (حصو پو)	۲۹۸
۵۰-	عجیب مثال (عز جاہیرا و جان)	۲۸۵	۶۰-	■ ■ (حصو ٹیون)	۲۹۹
۵۱-	بیت بولو (مائي ليلا جو پت)	۲۸۶	۶۱-	■ ■ (حصو چوٹون)	۳۰۰
۵۲-	بیت متفرقہ سنڌي	۲۸۷	۶۲-	سر ڀروي (رھیل ڪھاڻيون)	۳۰۲
۵۳-	مولود	۲۸۸	۶۳-	غزل پارسي	۳۰۳
۵۴-	سر سئي (داستان اول)	۲۸۹	۶۴-	ڪاڻي سر تلنگ (ڏنل شاعر)	۳۰۴

حسب نسل

* سید مصري شاه امام رضوي *

سید مصري شاه بن سید بلند شاه بن سید نافذ شاه بن سید ساجن شاه بن سید رحمة الله شاه بن سید نور الله شاه بن سید لطف الله شاه بن سید عبدالخالق شاه بن سید هاشم شاه بن سید مبارک شاه بن سید سلطان بازید بن سید محمد شاه بن سید فخرالدین محمد بن سید ابو الفتح شاه بن سید علاؤالدین شاه بن سید ابراهیم ثاني بن سید محمد قاسم بن سید ابراهیم بن سید قاسم بن سید عبدالمکارم زید بن سید جعفر بن سید حمزه بن سید هارون بن سید عقیل بن سید محمد ابو عقیل کنیت بن سید شاه اسماعیل بن سید عبدالله جعفر ثاني بن سید امام قتي رضه بن سید امام محمد قتي رضه بن سید امام علي موسی رضه بن سید امام موسی کاظم بن سید امام جعفر صادق بن سید امام محمد باقر بن سید امام علي زين العابدين بن سید امام حسين عليه السلام بن سید حضرت علي عليه السلام ابن ابو طالب رضي الله تعالى عنه .

سید مرید علي شاه رضوي

”موجودہ سجادہ نشین درگاہ سید مصري شاه امام“

سید مرید علي شاه (موجودہ سجادہ نشین)، سید عاشق حسین شاه، سید جواد حسین شاه، سید سجاد حسین شاه، سید ذوالفقار علي شاه، سید وجاہت علي شاه، سید مزمل حسین شاه سہمی نرژندان سید غلام قادر شاه (سجادہ نشین) بن سید مرید علي شاه (سجادہ نشین) بن قادر شاه (سجادہ نشین) بن سید ذنل شاه بن سید مرید علي شاه بن سید غلام قادر شاه بن سید مرید علي شاه بن ساجن شاه بن سید رحمة الله شاه بن سید عرف ہنی لدو شاه بن سید نور الله شاه (شاه نور) بن سید لطف الله شاه بن سید عبدالخالق شاه بن سید ہاشم شاه بن سید محمد شاه بن شاه مبارک بن سلطان بازید شاه بن محمد شاه بن فخرالدین محمد شاه بن ابو الفتح شاه بن علاؤالدین شاه بن سید ابراهیم ثاني بن محمد قاسم بن سید ابراهیم بن سید حمزه بن سید قاسم بن سید عبدالمکارم زید بن سید جعفر بن سید حمزه بن سید ہارون بن سید عقیل بن سید محمد ابو عقیل کنیت بن سید شاه اسماعیل بن سید عبدالله جعفر ثاني بن سید امام قتي رضه بن سید امام محمد قتي رضه بن سید امام علي موسی رضه بن سید امام موسی کاظم رضه بن سید امام جعفر صادق رضه بن سید امام محمد باقر رضه بن سید امام علي زين العابدين بن سید امام حسين عليه السلام بن سید امام حضرت علي ابن ابو طالب رضي الله عنه .

سوانح حيات

سيد "مصري" شاه امام رضوي

سيد مصري شاه پنهنجي دؤر جو صحيح معني ۾ نمائندو شاعر چئي سگهجي ٿو، جنهن جي ڪلام ۾ ان دؤر جون سموريون خوبيون ۽ خصوصيتون بخوبي نظر اچن ٿيون. ڪلام جي بي ساختگي، صوفياتي نڪتو منجهي، موزونيت، فارسي، عربي، اردو، هندي ۽ سنڌي لفظن جو سهڻو استرجاع، تخیل جي بلندي ۽ ڪلام جي سادگي، سلاست، فصاحت ۽ بلاغت ۱۹ صديءَ جي پوئين اڌ واري دؤر جون خصوصي خوبيون چيون وڃن ٿيون، جي سموريون شاه صاحب جي ڪلام ۾ بدرجهه اتم موجود آهن.

۱۲۴۵ھ مطابق ۱۸۲۸ع ۾ سنڌ جي قديم تاريخي شهر نصرپور جي بزرگ خير مرزبن ۾ هن صوفي سالڪ ۽ شاعر رضوي سادات جي برگزیده گهراڻي ۾ جنم ورتو.

رضوي خاندان جو هيءُ روشن ستارو سيد بلند شاه جو فرزند هو جنهن جو سلسلو ستين پيڙهيءَ ۾ سيد هاشم شاه سان ملي ٿو. سيد هاشم شاه متعلق مير علي قانع (تختہ الڪرام، صفحو ۳۹۶) جو قول آهي ته "هني (نصرپور ۾) پهريائين اهو آيو. هن وقت جي رضوي سيدن جو ڏاڏو بزرگوار آهي. وڏو مشائخ ۽ ولي اڪمل ٿي گذريو آهي. هن وقت يعني (تختہ الڪرام جي تحرير واري عرصي ۱۷۶۹-۱۷۷۲ع) کان اٽڪل ٽيهه ۽ ڪي سال اڳ (غالباً ۱۷۷۰ع قاري) پاڻيءَ جي آئل ڪري سندس لاش ٻن سيدن سان گڏ، اصلوڪي جاءِ تان ڪڍي کڻي آيا. جيڪي معتبر ماڻهو انهيءَ ڪامل جي جنازي سان گڏ هئا تن کان روايت آهي ته باوجود هن جي، جو مٿين سيد کي ۴۵۰ روپيا مال گذري چڪا هئا، قبر مان صحيح سالم نڪتو. هڪ انگورن جو ڇڪو تازو پڪل ۽ ڪي مصريءَ جا بنگ سندس ساٿي پاسي جي هيٺان لڌائون، جيڪي مريدن پاڻ ۾ ورهائي کنيو."

مصري جي انهن سنگن جو تعبير، سيد مصري شاه جو وجود مسعود معلوم ٿئي ٿو، جنهن الهامي ڪلام چوڻ سان سڄي خاندان جو نالو روشن ڪيو. سيد هاشم شاه جو سلسلو تسب وڃي پيڙهيءَ ۾ امام علي قاضيءَ سان ملي ٿو، جنهن جو تفصيل رضوي خاندان جي، احوال ۾ ڏنل آهي.

دوسي توڻيت:

ننڍڻي هوندي کيس رسول اڪرم ص جيئن پڻي ۽ جو داغ نصيب ٿيو، جنهن ڪري سندس تعليم ۽ تربيت وڏي پاءَ سيد فتح شاه جي زير نظر ٿي. ننڍي هوندي کان ئي مصري شاه هڪ ذهين ۽ حساس شاگرد هو، پر سمورن اللد وارن وانگر ظاهري اکر ۽ ڪتابي علم کيس پاڻ ڏانهن ڇڪي نه سگهيا. ڪجهه عرصو مڻين پاڙي واري قاضين سان هڪ نهايت لائق ۽ حليم استاد، قاضي گل محمد "گل" جي مڪتب ۾ سنڌي، فارسي ۽ عربي جو ابتدائي درس پرايائين، پوءِ پنهنجي سر (ڪتاب فطرت) پڙهڻ لاءِ ان محدود مڪتب کان دست ڪڍڻ ٿي ويو. تاهم حافظ جي ديوان، مولانا روم جي مثنوي ۽ سعدي شيرازي جي ڪليات تي کيس ڪافي عبور حاصل هو. عربي لغت جي ڪتاب "قاموس" متعلق مشهور آهي ته کيس ان تي ايترو عبور حاصل هو جو ڪوبه لفظ ڀڄڻ سان نه فقط ان جي معنيٰ ڏسندو هو، پر ايترو به ٻڌائيندو هو ته آهو فلاڻي صفحي تي آهي! ديوان حافظ، مثنوي مولانا روم ۽ رساله لطيف ساري زندگي سندس سفر حضر جا ساٿي رهيا. پري ۽ پنهنجي ڀالجي سيد قادر شاه کي مثنوي مان درس پڻ ڏيندو هو.

حليو:

قد جو پورو پٽو نه ڊگهو نه بندو، ڇاتي ويڪري، منهن گول، چهرو ڪتابي، ڪنگ رنگو، گهراڻ تي مائل، اکيون وڏيون، جي سدائين مخمور ۽ سرخيءَ مائل نظر اينديون هيون، پرون جاڙا، سونهاري مٿ ڪن، مڇون شرعي، نڪ ڊگهو ۽ زيب دار، وار پٽوٽا ڪن تائين رکيل، پر سدائين آها بيٺل، سفر تان موٽڻ کان پوءِ بهراڻ سدائين ڪارو پهريندا هئا، جنهن جون پانهون ڊگهيون ۽ پاسا ڪڍي ۽ وانگر ڪليل هوندا هئا. ڪلهي تي اڪثر ڪاري ڪٽي ڏلي ويندي هئي. مڻن هميشه شرعي مڙين کان مٿي، سولهن پانجن سان هوندي هئي. جڏهين حويلي تي يا ڪنهن مريد جي گهر ويندو هو ته مڻن جي مٿان چادر جي ڏاپ ڏيندو هو.

عام طور مٿو اگهاڙو، حالانڪ نياز پڻ گهڻو ڪري مٿي اگهاڙي پڙهندو هو. ڪنهن سفر سانگي آسهن مهل ڊگهي نوڪدار ٽوبي پهرِي، مٿان ڪاري ڪپڙي جو ٽڪر ويڙهي ڇڏيندو هو.

ڪلهي ڦاٽو ڪنجرو، مٿو آگهاڙو،

منهنجو ڪهاڙو، پير هن ڏيڍ پور ۽!

مزلج:

شاه صاحب جو جهڙو نالو مصري، تهڙو ئي مزلج مصري جوڙو مٿو ۽ ٿڌو هوندو.

هو. سڄي عمر ۾ ڪنهن سان پاڙو نه ٻوليائين. ننڍپڻ ۾ پڻ استاد سان سدائين ادب ۽ احترام سان پيش آيو. استاد سان حجابتي نموني ۾ هلڻ ۽ ان سان مذاق ڪرڻ متعلق سموريون روايتون بي بنياد ٿيون.

نوڙت ۽ نياز جو اهو عالم، جو سموري ڪلام ۾ ڪٿي به شاعرانه تعاشي کان ڪم نه ورتائين بلڪ پاڻ کسي ڪڏهن به مصري 'شاه' ڪري نه ڪوٺيائين ۽ محض 'مصري' تي ئي اڪثاف ڪيائين. پاڻ ڪوٺيندو ئي هو، ٻانهيءَ جو ٻار. سندس پيشه هميشه اوتاري ۾ ٻڌل نمک تي ٿيندي هئي، جتي سمورن اميرن، فقيرن، مريدن ۽ خادمن سان ڪچهري ڪندو ۽ قرب وٺيندو هو. اتي راڳ رنگ جي محفل سان گڏ حاضرين مجلس کي پنهنجي سير سفر جي تجربن ۽ نصيحت آميز لفظن کان پڻ آگاهه ڪندو رهندو هو. نهايت سادو ڪاٺيندو ۽ سادو هٺاڻيندو هو. ڏينهن جو ٻاهر جي ماني- ڌڌ ٽڙي يا ساڳ ڌري سان ۽ رات ڪير لپ سان ڪاٺيندو هو. ڪاري نير ٻٽل ڪپڙي جي ڊگهي الفني، سندس عمومي پوشاڪ هوندي هئي.

اوائلي عمر شاه نور ۽ نوريءَ جي درگاه وٽ پنهنجي سر ڪٽي جو شغل به ڪندو هو، جو سفر تي آسڻ واري وقت تائين جاري رهيو.

سهر و سفر:

شاه جي زندگيءَ جي هڪ سائي، قاضي حاجي عبدالحي صاحب، جيڪو شاه صاحب جي انتقال جي وقت ۲۶ ورهين جو هو. تنهن جو مصدق بيان آهي ته، سائين مصري شاه ۲۴ - ۲۵ سالن جي عمر ۾، ڪنهن الهامي اشاري ملڻ سان اڃانڪ سفر تي روانو ٿي ويو، جنهن جي سندس گهر جي ڪنهن به ڀاتيءَ کي سس نه پئي. اٽڪل ۱۵ يا ۱۶ سالن تائين لهرارڪر، اجمير، جهوناڳڙهه، جودپور، جيجور، ڪڇ، هنگلاج ۽ گرنار جا هنڌ، سنڀاسي، آديسن ۽ جوگين سان گڏ جهاڳيءَ آيو جبل تي ڪافي عرصي تائين چل ڪشي ڪري، ۳۰ سالن جي عمر ۾ موٽي جڏهن پنهنجي اوتاري تي آيو، تنهن وقت سندس شڪل ۽ صورت ۾ ڀتري ته تبديلي اچي چڪي هئي جو سندس سڳو ڀاءُ سيد فتح محمد شاه صاحب به کيس سڃاڻي نه سگهيو.

واپسيءَ بعد:

دنيا کي چڱيءَ طرح سان ڏسي واپسي اچڻ کان پوءِ شاه صاحب پنهنجي اوتاري جي ڪنڊ وٺي ويهي رهيو ۽ دنيا مان اڪثر لاڳاپا لاهي ڇڏيائين. سندس روزانه معمول هوندو هو، جو وڏي اسر جو آئي، شاه محمود جي درگاه تي حاضري ڀري، اوطاق تي چونڪي ڏيندو هو، جتي اڪثر ڪري سائين قادر شاه، ٻرتو،

هوندو ۽ يعقوب (حجام)، ڪابل، حامي ۽ چنتو (شيدي) ۽ ٻيا ڪيترا ڳاڻا ساڻس سنگت ڪندا هئا. ساڻين مصري شاه ڳائڻن کي پهرين چڱيءَ طرح سان ڪلام ياد ڪرائي، سُر بيڪاري ۽ ٻيو آلاپ جي احارت ڏيندو هو. سندس ڪلام ۾ وري اهڙي ڪراست رکيل آهي، جو ڪنهن به ڪافيءَ جو مصرعو هيٺ مٿي هڪري چوڻ سان ڳائڻي ڪان سُر تال وسرو وڃي، جيسين هو وري ڪلام جي ترتيب پوري بهاري. عام طور سان، دلو ۽ بڪرو هوندو هو. سدس ڀائيچو قادر شاه، جو پهچي سُر ڳائڻڪيءَ جي فن جو وڏو ماهر ٿي گذريو آهي، ساڻس گڏ ستار کڻي ويهندو هو. اتي ئي ڳڙو واپرائي، جو 'ماڻي لالال' اسر سان تيار ڪري رکندي هئي. فجر جي ساز درگاهه شاه محمود پر واري مسجد ۾ ادا ڪري، وري اچي اوناري ۾ ڪجهه ڪندو هو، جنهن ۾ قسمين قسمين وڏا توڙي ننڍا ماڻهو شريڪه مجلس ٿيندا هئا. بعض ڪي پرديسي ڳاڻا ڪڻا ڪڻا ڪافي اچي ساڻين سان صحبت ڪندا هئا. سدس رورانو ڪجهه جي معين مان قاضي حامي عبدالحي جي والد قاضي بيان حير محمد، تاجپوري نواب دائود خان ڏڏي نواب حامي علي سردار، فتح خان ڪوڪر، قاضي بيان ولي محمد، قاضي بيان محمد رحيم، عرسجي خاصخيلي ۽ رستي خاصخيلي جا نالا قابل ذڪر آهن.

سڌن ڪجهه جو عام دستور اهو هوندو هو جو پاڻ هڪ هٿ تي ويهندو هو ۽ سمورا حاضرين عنايت ادب ۽ احترام سان حلقو لڳائي دورانو ٿي ويندا هئا. سدس توڙي حاضرين جا ڪٿه هيٺ جهڪيل هوندا هئا، ۽ مجلس تي ماڻ جو عالم ناري هوندو هو. ڪنهن سائل جي سول تي ڪٿه ڪئي، معقول ۽ مختصر جواب ڏيڻ کان پوءِ منهن وري به سون ۾ هوندو هو. راڳ به اڪثر انهيءَ نوعيت سان ٿيندو هو. ڪلام چوڻ مهل نه وار به آيا ٿي ويندا هئا. انهيءَ حلالي عالم ۾ هڪو ڪلام سهار ٿيندو هو، اهو سندس ڀائيچو سيد قادر شاه يا ماستر قاضي عبدالرحيم لکندا ويندا هئا. قاضي صاحب شعر گوئي ۾ سدس شاگرد پڻ هو. قاضي صاحب پاڻ نه ڪافي ڪلام چيو آهي، جو سدس فرزند وٽ موجود آهي. ٻنهي ڄڻ جي غير موجودگيءَ ۾ حاضري جا سير اهو ماد ڪري ڇڏيندا هئا ۽ بعد ۾ ٻنهي صاحبن مان ڪنهن هڪ کي لکائي ڇڏيندا هئا. ٽنهي اهيڊر ۾ ڪلام چوڻ مهل حامي جمع ٻنهي جو امت حافظ محمد اهو لکندو رهندو هو، جو پڻ بعد ۾ ساڻين وٽر شاه هٿ پياڻ ۾ لکي ڇڏيو. ساڻين مصري شاه وڏو حرص نصيب هو، جو کيس هي ڪتاب نصيب ٿي ۽ سڌن سمورو ڪلام محفوظ ٿي ويو. ورنه ڪلام جي گهڻي حصي جي ضايع ٿي وڃڻ جو مڪان هو. ڪن روايتن مطابق ڪلام جو هڪ نسخو ساڻين مصري شاه پهچي اوسري واريءَ ڪوهيءَ ۾ اڇلارائي ڇڏيو، پر اها روايت اڪثر قديم شاعرن متعلق مشهور ڪيل روايتي راويٽر وانگر ئي معلوم ٿئي ٿي.

ساڳيءَ طرح نام جو پڻ مجملد سماع منعقد ٿيندي هئي، جنهن ۾ مختلف ڳوٺ

شاهه عنايت رضوي، شاعر نور، لطيف سائين، مڇل سرمست ۽ مصري قنبر جا ڪلام گهڻي روح رهاڻ ڪندا هئا.

دنيا مان بي تعلقي:

دب ۽ دب وارن سان بي تعلقيءَ جي حد اها جو ساري رندگي ”مردن مجرد“ ٿي رهيو، پنهنجي حواليءَ ۾ معنيٰ ۾ فقط هڪ دعوو ويٺو هو. پنهنجي پن جي گهر ۾ آسند وريءَ جي خبر کيس سيد قادر شاهه جي توليد ٿيڻ ۽ مبارڪ ملڻ تائين ڪانه هئي. ڪنهن به شخص سان گهڻي حجت ۽ گهرائي نه هوندي هئي.

سندس زمين جو عام مختيار خليفو لونگ گجر، رسي جي پيدائش ڪئي اڀريو هو، پر ڪڏهن به ان سان اهڙو حساب نه ٿيو ته ڪيترو ڏيڻ کپي ۽ ڪيترو ٿو ڏي. جيڪا به رقم خليفو آڻيندو هو، علي الحساب ٽهيءَ ۾ هلي ويندي هئي.

خيال ۽ عقيدا:

سائين مصري شاهه اوتاري آيل هر سائل جي سوال پوري ڪرڻ جي حتمي لامڪان ڪوشش ڪندو هو، ڪنهن کي دعا، ڪنهن کي دوا، ڪنهن کي تعويد لکي ۽ ڪڏهن ڏيکيا وڃي ٻيو ڏهندو هو، انهيءَ جي باوجود سندس ليکڪيت هينئر واقف ماڻهن مان ظاهر آهي:

”نجهڙي نوابن مان هڪ ماڻي وٺس پٽ لاه سول ڪئي آئي، ماڻي جي گهڻي رور ٻڙڻ تي کيس هڪ تعويد لکي ڏنائين، سال بعد ساڳي ماڻي جا رشتيدار وڏي احترام سان ويندي ڪئي سائين وٽ پهتا، هو سندن مراد پوري ٿي هئي. شاهه صاحب ڪاٺس ڪنهن به انفرادي وٽل ڪان اڳ آيو تعويد ڪئي اچڻ لاه چيو، هو کولي ڪجهڙيءَ وارڻ پڙهيو ته منجهس لکيل هو: ”رڌ را بهڙا زائد، مرا ازين چه؟“

”وٺس هڪ شخص تپ ٺوڻ لاه تعويد لکرائڻ آيو، پاڻ هڪ عذ ۽ ملڪن ٿي ٻه سال وٺڻ ڇوڪر فاضي پير ڏي کي ڏنائين ته تعويد لکي ڏي. ٽئين - چوٿين ڏينهن اهو شخص ويٺو ۽ ڇوڙ ٻنڌائي طور ڪئي آيو، جو سندس تپ لهي ويو هو. مصري شاهه کيس چيو ته ”اها اچي شيون وڃي فاضي پير ڏي کي ڏي، جنهن جي تعويد مان تنهنجو تپ ٽوڙ آهي.“

سيد مصري شاهه جي استعراق واري عالم ۾ هجڻ جو ڪو ڪردار حقيقي فاضي عبدالهڪ هڪ ٻيو واقعو پٽيو ته جهڙوڪ شريف جي ميلي جي موٽي تي سجاده نشين ٻين حجابي عدالستار شاهه جي اوطاق تي ويٺ ٿيو. سائين مصري شاهه به اتي آيل هجي. دستور مطابق معاصرين حلقو ٻڌو، ماڻه جي ٻهر هڻيو وٺا هئا، جن ۾ پاڳاريءَ ورو سائين رکيل شاهه،

هو ٻارهن پنهنجي مال جي امت ڪرائيندو هو. ٿر ٻارڪر ضلعي لوڪل بورڊ جو صدر خاص صاحب محمد اسماعيل پرگڙي، چيف آفيسر قاضي نور محمد ۽ ٻيا اٽڪل سؤ سوا سؤ کن ماڻهو هجن، جن پٽايو ته ڪلاڪ ڪان مٿي مهل گذري چڪي آهي جو سائين استغراق جي عالم ۾ آهي. اڌن ڪلاڪ پوءِ به ويٺاسين پر اهائي ماڻه ابي مون سائين جو ”دنيا جي طبيعت“ متعلق چيل اهو ڪلام پڙهيو ته: ”هڪڙي ڏينهن درويش دل ڏانهن کان مون هٿين پٺي تي ته ايتري ۾ پاڻ ڪٽ مٿي کڻي مون ڏانهن نهار پائون، ڏلم ته اڪيون ائين زارو قطار پيون ٿيون، جن ناز ٻيا وهن. ان بعد چوڌاري ننگام ڦيرائي هر ڪنهن سان حال وٺڻ پائون.“

پهر هڪدم زمان شاه جي درگاه تي حاضري:

سلسل ۱۴ سال سبر سفر ڪري موٽڻ کان پوءِ پاڻ هر سومر رات جو ٽنهي الهيار ۾ پير محمد زمان شاه جي درگاهه تي حاضري ڀرڻ کان سواءِ ٻيو ڪجهه ڏانهن به ايندو ويندو نه هو. سفر ۾ سائين ٻه چار فقير گڏ هوندا هئا، ڪنارو، پراڻ ۽ ٺهي (ٺاڙي جي ڪل سان ٺهيل هڪ مضبوط گهرڙي، جنهن مٿان ڪپڙو چڙهيل ۽ پاسي کان ڪف لڳل هوندا هئا) سفر ۾ لازمي طور سائين گڏ هوندا هئا، ٺهي، ڪنهن فقير جي ڪلهي ۾ هوندي هئي. ٽنهي الهيار ۾ نصرو پور جي ٽاڪي تائين گهرڙن تي چڙهي، اتان ادب وچان، پيرن پٺاڻو درگاه تائين پهچڻ ٿيندو هو. اڳتي ڏينهن يا ڪڏهن ته اربن جي ڏينهن تائين اتي حاضري ڀري، ختمو ڏئي واپس وريڻو هو. ان وقت پٺڪ مار ڪم واريءَ نه جي هٿيان واري اوتاري ۾ هوندي هئي. بعد ۾ مهڪن پائولي واري جاءِ مٿن کان پوءِ اتي ئي ڏاڍو ٿيندو هو.

سليمان ولد رمضان شيدائي، جو سائين جي سفر تان موٽڻ مهل ۲۰ ورهين جو نوجوان هو ۽ اڪثر ڪجهه ۾ ايندڙ هو، ڳالهه ٿو ڪري ته: اتي ٽنهي الهيار ۾ به هر قسم جا ماڻهو سائين جي ڪجهه ۾ موجود هوندا هئا. اوتاري جو فقير عارب ٻيڪ احمد شيدائي هو. ٻاهرين ڳاڻڻين ۽ طوائف جو به اڪثر اچڻ ٿيندو رهندو هو. انهن کان سواءِ سندس خاص ڳاڻڻن مان نڳيو ۽ موسو خاصخيلي، سوار، ڪاسل، حاجي حبيب ۽ سهاڳو (شيدائي) مشهور هئا. اتي به ڪنهن وقت وجد ۾ اچي سائين ڪلام چوندو هو، جو حبيب محمد پائولي بروقت قلمبند ڪري ڇڏيندو هو؛ سندس ابي جي مصاحبن مان عثمان چوڙنگي موج شاهد جا نالا ذڪر ڪرڻ جي قابل آهن. سريد وٽان مسورو ٻڌائو اتي حاضرين مجلس ۾ ئي ورهائي ڇڏيندو هو.

آخري ايام:

پنهنجي عمر جي آخري حصي ۾ سائين ڪجهه ڏانهن به اچڻ وڃڻ بند ڪري

ڇڏيو. فقط پير محمد رمان شاهه جي درگاهه تي چوڪي ڏيڻ لاءِ مهيني ۾ ۸۰۰ ڊگ ڊگرو ماڻه بهرين سومر تي لازمي طور حاضري ڀرڻ ويندو هو. سن ۱۹۰۰ع ۾ جڏهن سنڌ جي اڪثر شهرن ڪراچي ۽ حيدرآباد شهرن ۾ وبا ڦهلاجي چڪي هئي. تڏهن ان جو اثر اصرهپور تي به پيو ۽ ماڻهن لڏڻ شروع ڪري ڏنو. سندس قبيلي جي فوجوان پاڳاري ميان جدا ڏنڊ ساڻس صلاح ڪئي ته پاڻ کي به هتان هجرت ڪري ڪنهن ٻئي محنت مند هنڌ تي هان گهرجي. کيس جواب ڏنائين ته هتان علل سان شايد ٻجي ته پئجي پر هتي مرشد (شاهه محمود رحم) جي نون جي چارهه آهي. اها ڪٿي به نصيب نه ٿيندي. بهرحال ٿيندو آهون ڇڪو ڪاتب تقدير اڳ تحرير ڪري ڇڏيو آهي. آخر تائين سندس خاندان مان ڪوبه گهر لڏي نه ويو ۽ سمورا عادات پنهنجن ڪڪن ۾ محفوظ رهيا.

وفات:

۱۲۳۵ هجري مطابق ۱۹۰۶ع جي وچ واري اڌ رات جو کين اڃانڪه علالت ئي، جنهن جي ان کان اڳ ڪابه ظاهري علامت نه هئي. انهيءَ مهل پنهنجي پوٽن ڪلي ۽ آذر ڏاڪها جهڻ، ڏينهن نه آهي، پنڌ پراڻهون منزل ڏوراءِ چيائين. چون ٿا ته کين نزع جي عالم ۾ ڏسي اتي جيڪي موجود هئا، تن کي ارمان ٿيو ته خدا جي برگزيده بنڌن کي به آخري وقت ۾ ڪيڏي نه تڪليف ٿي سگهي پوي! تنهن تي پاڻ اڪيون ڪولي کيس لهماڻين ته: اها! گذار ڪي ڪپڙي سان ڪابه دشمني نه آهي. هن وٽ آهي مير سان، سو جيڪا ميرائي آهي اها پاڻ سان ڪئي وڃڻ بجاءِ بهتر ٿيندو ته ٿوري تڪليف وٺي هتي ڇڏي هجي.

هاڻي ليلان:

هاڻي ليلان جي ذڪر کان سواءِ سائين مصري شادم جي سوانح حيات مڪمل نه ٿيندي، جا هاڻي صاحبه ساري زندگي سائينءَ جي مقرر حضر ۾ ساڻس گڏ هئي ۽ سندس انتقال کان پوءِ هڪ سال تائين اوتاري تي مجاور شعبي وٺي رهي. آخر اتي سري، مرشد جي پيرانديءَ کان دلفن ٿي.

ليلان هڪ ماهر فن رقاصه، حيدرآباد جي ماڙيجن جي قوم مان هئي، جي دراصل ڪثري مسلمان چيا وڃن ٿا. سندس مائٽ نڍي هوندي ئي کيس سائينءَ جي خدمت ۾ ڇڏي ويا. جهڙي هئي شڪل ۽ صورت جي سهڻي، توڙي ئي گهڻن ۾ ملوڪه، هميشه سائين جي اڳيان حاضريءَ ۾ هوندي هئي ۽ اک هميشه مرشد ۾ ڪٽل هوندي هئس. هن ڏلي تن جو چوڻ آهي ته نهايت فضيلت مآب، باادب ۽ ڪم ڪو عورت هوندي هئي. ڪلام فقط سائين جو ڳائيندي هئي ۽ حاضرين جي حلقن ۾ قطار کان هڪ قدم اڳتي، مڪمل سائينءَ جي

سامهون تي وهندي هئي. سائين سدائين ”مائي“ ڪري سڏيندو ۽ جمع ۾ خطاب ڪندو هوس. مثلاً ”مائي ليلان فلاڻي ماڻهو ڪي سڏي وٺو، فلاڻو ڪم ڪري ڇڏهو.“ وڃ ۾ ڪجهه وقت لاءِ ماڻهن ۾ موٽي وئي، پر اتي اهڙي ڪا بيماري اچي لڳيس جو سڏ تي سڱي پيس، جنهن ڪري رشتيدار وري ڪٿائي سائينءَ جي اوتاري تي ڇڏي ويس. اتي اچي وري حدي چاڪ چوبند ٿي پئي. ٻولي نالي هڪ ٻيٽ به ڇٽائين جنهن پنهنجي مرشد متعلق هيٺيون بيت چيو آهي:

”سائين سدائين هجين نصرپور ۾، ٻي ڏسي تو ڏاتار ڪي ڪسي مرن ڪري.“

ٻولي جو ٻيٽ محمد اسماعيل هن وقت پوليس سب اسپيڪٽر جي عهدي تي فائز آهي. سندس خاندان مان مائي خوشحالي جين تارو وفات ڪئي آهي، ۽ هن وقت مشهور رقاصه شمع حيدرآباد ۾ رهي ٿي ۽ عرس جي موقعي تي هر سال درگاهه تي چوڪي ڏيڻ لاءِ حاضري ڀرينديون آهن.

سندس جسم خاڪي شاهه محمود جي، ميرڪ درگاهه جي اتر طرف سپرد خاڪ ڪيو ويو. سندن آخري آرامگاهه تي حوقهور مريدن پنهنجي ملڪسان گڙهو پٿر آڻي سندس پائيتي ميان علي غلام شاهه جي نظرداري هيٺ، سزار مبارڪ مٿان گڙهي پٿر جي عمدي هڻي ٺاهي ڇڏي آهي.

هر سال ۵ صفر تي سندن سالانو عرس انتهائي احترام ۽ اهم سان ملهيو ويندو آهي.

شاهه مصري امام پنهنجي شعر دريبي اسان ذات ڪي سمجهائي ٿو ته، ”هئن ۽ هٿ ڇڏ، خودي ڪانه، عز ۽ نياز اختيار ڪر، وڻ هئن جو ڇڏ وڃي، ترهون ٻڌتڪر رحو، لالچ ۽ لوپ، ڪوڙ ۽ ڪٽ کان اندر ڪي صاف رک، سندن اخلاق ڪرداري بزرگي ڪيترن ماڻهن کي متاثر ڪيو. جنهن ڪري سندن مريدن جو دائرو وسيع ٿيندو ويو، جيئن قوم جا ڪجهه ماڻهو جيڪي اصل نصرپور جا رهاڪو هئا، ۽ سندن معتقد هئا سي نصرپور مان لڏي ڪراچي ۽ ٻيو اٽڪل دبا جي جدا جدا حصن، جوڳڙا، ڪيپا، نيروبي، برصايم، ۽ امريڪا جي جدا جدا شهرن ۾ ڪروڙن جي خيال سان پکڙجي ويا آهن، پر مرشد جي حاضري ڏيڻ ڪيس وساريندا آهن. انهن مان ڪو نه ڪو ماڻهو پنهنجي اهل و عيال سميت هر سال اچيو سلام پري يا خط لکيو دعا لاءِ طلب ڪندا آهن. اراسو ۽ هندستان جي ڪيترن حصن دهلي، احمي، حيدلمير، حوقهور، ٻارمير، بمبئي، گجرات، ٿر ۽ ماروڙ پاسي به سندن ڪيترائي مريد آهن، جي پڻ سالياني حاضري ڀريندا آهن.

گذريل ۱۹۳۸ع ۾ سما ڪئي. کيس ڪوبه اولاد نه هو، جنهن ڪري سندس ماضي جي ٻي

سيد قادر شاه جو پنهنجي وقت جو وڏو حڪيم ۽ موسيقيءَ جو ماهر هو. گادي ڏاڻي ٿيو.

مصري شاه کيس پنهنجي ڀائٽيءَ سان شادي ڪرائي هئي، جنهن مان کيس ٻه پٽ ڄاوا، ننڍو سندس حياتيءَ ۾ ئي راهه رهايو وئي ويو ۽ وڏي سيد مريد علي شاه مسند ماڻي. مائين مريد علي شاه بعد سندس لائق ورزند سيد قادر شاه ثاني مسند ماڻي. سيد قادر شاه بعد سندس خوش اخلاق ۽ لائق فرزند سيد مريد علي شاه ثاني هن وقت مسند نشين آهي.

پهتاهه:

سمورن صوفي مالڪن وانگر سيد مصري شاه تي پنهنجي دؤر ۾ اهوئي ازلي پيمر پهچائڻ جو فرض عائد هو، جو کائڻي اڳ شاه عنايت رضوي، شاه لطيف، سچل سرمست ۽ ٻيا اوبياءَ ڏيندا ويا. مصري شاه جو سمورو صوبيانه ڪلام انهيءَ مرڪز حيل تي ڦرندو نظر اچي ٿو ته: ”ذات سورو نور، آيو جانگ ڏکي صورت جو،“ جيئن سچل چيو ته: ”هو ائم ارمان، ڇا سبھان هت ڇا ٿي آيس.“ مصري شاه ساڳي ڳالهه ٻين اکرن ۾ دهرائي ته: ”اهو آهي اسوس، ماڳ مسافر ٿي مالڪ ويٺو.“ انسان کي پنهنجو اصلي مڪان ياد ڏياريندي شاه صاحب کيس ياد ڏياريندي چيو ته: ”ڀڳي تون ته آهي ٻرڏيهي، ڪهڙي وه کان ڇڏيو ٿي؟“ هتي ڇڏڻ هن جاءِ تي ساڳن ملڪ عدم جو. شاه لطيف دنيا ئي ناهن ۾ غافل انسان کي سڃاڻي ڇي دعوت ڏيندي فرمايو: ”مٿا آڻي جاڳ، نٿو ته ڪڇي ايتري، تو جو ماڙيهه سجهيو هو مانجهاندي جو ماڳ.“ مصري شاه ان کي ڪافي ڇي صورت ڏئي چيو: ”مانجهاندي جو ماڳ ڀلو باريان، راه مسافر رات وهائي!“

دنيا جي بي ثباتي جي دليل طور ان کان وڌيڪ بهتر ٻيو ڪهڙو مثال ٿي سگهي ٿو ته ”فطرينءَ جو ڪارخانو، ڪڪر ڇانءِ، ڪوڙو چمر.“ دنيا کي هڪ ڇيٽيل ڏکيل ڪور مان مشابهت ڏيندي مصري شاه هڪ اخلاقي نظم ۾ چيو آهي ته: ان مڪار رڻ ملهجي ۽ مڪر سان مهن ڇڏيو آهي، جنهن کان نفس باغداد کي بچائڻ جي واحد واٽ اه آهي ته، خودي جي حام حيل کي حلائي ڇڏجي ته پوءِ ڄڻ نڪس کي زنجير پنهنجو ويند، دنيا ئي عيش متعلق ڪهڙو به صحيح چيو اٿس:

”عيش دنيا جا مڙهي ماڻ وارا ۽ ملوڪ،

مڪ هڪيءَ ساعت جو ماري عمر جو مور ٿيو!“

مصري شاه جو سمورو ڪلام بي خبر انسان لاءِ سڃاڻي ۽ حوصله آهي: ”جاڳ ڏي ڇي ۽ کي حياءِ، گزوار غفلت کي ڇڏي، رات اپڻن اکيون نوکي نه ڳ ڏي نه ڏي.“ ان ڀاڱي جي نٿو مان سڃاڳ ڪري کيس هڪل هڻي ٿو ته: ”هٿن ۽ هستي ائين پٿر پٿر ٿي ڇو ڀروسو، ناهن آهين ناهن ٿي ويجه، نام ۾ منجهرو ڏي.“ هن حياتي کي حساب ۾

ڪوڙي ڪڪر جي ڇاڻ ۽ مڏي، سيد مصري شاه انسان کي تنهنه ڪري ٿو: ”هڙ پراڻي ۽
 ٽي هوڻن ٽي بانور رکي پئو آهين، شئي ڏسي شيڪجين ويٺو ٿي وٺي ويلي ڪنهن.“ پنهنجي
 اصلي ساڳ ڏانهن موٽڻ جي مهيز مصري شاه جي ڪلام جي هر سٽ ۾ مضمر آهي،
 جنهن مان گڏ هو ساڳ جي سافر کي اڳواٽ آگاهه ڪري ٿو ته: ”هي نه تنهنجي
 نون نه هن جو، عمر ماها ڪوڙ ڇاڻ، سورتون ماڳهن سافر رات ٿو رڻ ۾ رهين.“ اهڙي
 تشبيهه ۽ تلقين آهي حا ط جا برگزيده بنده وقت بوقت ڪندا رهي آيا آهن، ڪندا رهن
 ٿا، ۽ قابليت ڪندا رهندا.

مصري شاهه امام جي ڪلام جون ادبي خوبيون:

هن ڪامل شاعر جي ڪلام ۾ سڀ شاعراڻيون خوبيون موجود آهن. سندس بيت
 زوهرڙا، وايون ۽ ڪافيون قديم شاعرن وانگر چنڊ وديا جي متن تي لاهيل آهن ته غزل
 . رسمي شاعرن وانگر علم عروض جي قاعدن تي لاهيل آهن. سندن ڪيتريون ئي لاثاني تشبيهون،
 شعرا ۽ صنعتون ڪم آيل آهن هن مان ڪي هيٺ ڏجن ٿيون.

۱- تشبيهه:

شاعر ڪنهن شيء جي ڪليو ڪلايو ڀيٽ ڪندو آهي تڏهن ان کي تشبيهه
 ”چيو آهي، مثال:- ويندو مثل واه جي هيءُ طلسم نرت تمام.....“

2- استعاره:

هر ڪلام ادا ڀيٽ اهڙي ڪلي نه هوندي ته ان کي استعاره چيو آهي، مثال:-
 ڪراندن جي آرمي تقوىٰ جي سڀل ساڻ صاف.“

۳- ڪافيون:

لفظن کي اهڙي طرح مان استعمال ڪرڻ جو اصل معنيٰ به قائم رهي پر مجري
 ..نهي جا پندا ٿئي يا به درست سمجهي وڃي، مثال:-

”موڪل ڏي ته ملير وڃان، راجا راضي ٿي ۽
 نه لهي منگهارن سيءُ ابو عمر چام جو.“

ادغام:

معنيٰ وهم ۽ وڃڻ- شعر ۾ اهڙا لفظ ڪم آڻڻ جن جون گهڻيون معنائون ٿي
 ڪهن، مثال:-
 ”شان رانجهي ٿوڙي يوسف مصري، مڙيون ۽ ٿي تنهن جو مان،“

5- هجاء مرسى:

هڪڙهن شاعر شيءِ جي عام نالي وٺڻ بدران ان شيءِ جو نالو وٺي جنهن مان ها شيءِ لهي آهي يا اصل معنيٰ بدران بي معنى ولجي، پر اها تشبيهه نه هجي ته چئو ته صنعت معيار مرسى ڪم آئي. گڏ ”هيون“ گوڏر ٿا اعلاج ٿيو آزار ڪي.

5- مراعات النظم:

هڪڙهن شاعر هڪ ئي هڏ اهڙا لفظ استعمال ڪري جن جي پاڻ ۾ هڪ ٻئي سان نسبت هجي:-

”سڙي ۾ سجهي سو، ڪڍ جوگي جان لڳيو.“

7- تجنيس حرفي:

هڪڙهن مصرع ۾ اهڙا لفظ هڪم آيل هجن جن جو پهريون اکر ساڳيون هجي، ته ان کي تجنيس حرفي چئجي. هيءَ صنعت مصري شاه جي شعر ۾ تمام گهڻي استعمال ٿيل آهي. مثال:-

نظر رکي آءُ تو فرسل ٿاٽي ننگ جي الا.

8- تضاد حرفي:

ساڳئي مصرع ۾ ٻه لفظ هڪٻئي جا ضد هڪم آيل هجن ته اها صنعت تضاد حرفي سڏبي. مثال:-

”ڪن اچي ڪڍا قلم، ابرونهي سڀ ٿيا علم.“

9- تلميع:

حُذَم شعر ۾ قرآن شريف يا حديث يا ڪهن مشهور ماڻهو ۽ بابت يا گهالهه بابت ڪو اڻرو ڪيل هجي ته ان کي صنعت تلميع چئبو آهي. مثال:-

”ذڪروا ائني اذڪرڪم“ اباڻن اڇواڻ

10- صنعت تجاهل عارفانه:

شاعر شعر ۾ اهڙا لفظ ڪم آڻي جن ۾ ڪا گهالهه سمجهي به پر ڄاڻي وائي نجانائي ڏيکاري، يعني اها گهالهه اهڙيءَ طرح بيان ڪري جو ڄڻ ان بابت ڪجهه به ڪين ٿو ڄاڻي. مثال:-

”هي منصب ڪٿ رهيا ڪنڙ ۽ اسلام، رند راهون ٺهاريدها رهيا.“

11- تجلیس معمر:

ڪو ٿالو گجھارت وانگر ڪڍي آئي. مثال:-
 ”آءُ اشارو عین ات مصری، مڙ ڇڏ میدان کي.“
 هت عین مان اشارو حضرت علي رحمہ ذاهن آهي.

12- تجلیس قار:

ڪنهن به مصرع ۾ امڙا به لفظ ڪم آڻجن جن جي صورتخطي هڪ جهڙي هجي
 پر معنی جدا جدا هجي. مثال:-
 ”تو ٻلا ٻاکل سڄن ڪهڙا ٻلا پٺار جا.“

13- تجلیس جمع بائفريق:

ٻن شين کي اول ڌار ڌار بيان ڪري پوءِ گڏ بيان ڪرڻ کي تجلیس جمع
 بائفريق چئبو آهي. مثال:-
 اندر آڙاهه عشق جا مگر ۽ مائاهه، لهس لوه لوسائي تنهن وڌيس.

14- صنعت اوصاف:

ارصد معنی چوڪيدار پهرين مصرع ۾ ڪو فائده ڪم آڻجي ۽ ٻي مصرع ۾
 امڙا لفظ آڻجن جو پڙهندڙ ارخود صحيح ڪري وڃي ته هن مصرع جو فائده ڪهڙو ٿيسو.
 مثال:- ساريو ساريان روز رهائون، تارا تڪيندي راتيون وهائون.

15- صنعت حسن التعليل:

گالاهه جو مشهور سبب ڪو ٻيو هجي پر شاعر ن لاه ڪو سٺو سبب ڏي.
 مثال:- ذري سونهن يوسف کي بازار ٺاڻون،
 بنا ملهه متيد غريدار ڪيائون،
 مصر ۾ نه منظور ٿيو ساعتبسي.

16- صنعت ضرب الامثال يا ارسال المثل:

شعر ۾ ڪو ٻياڪو ڪم آڻڻ.
 مثال:- جڏهن حب الوطن آندو
 من الايمان سج سجهي.

۱۷۔ صنعت تجرید:

هڪ شيءَ مان ٻي پيدا ڪرڻ ۽ متڪلم پاڻ کي حاضر ۽ آڻي پاڻ مان ڳالهائي يا پاڻ کي صعب غائب ۽ آڻي اهڙيءَ طرح ڳالهائي جو ٻيو ڪوبه نه سمجهي ته پيل بهنجو ٿو ڪري يا ٻي ڪهن جو. ته ان کي صنعت تجرید چئبو آهي.

مثال: ۱۔ ياد ڪر ته ياد ٿيڻ لائي توان ست ٺهڙا،

2۔ بيون مائن مين نه مار، سمجهه سڀاڻا ڪر ڪا سهڻل مائين.

۱۸۔ بلند خياليءَ جا مثال:

امين عشق ۽ نياڻون الٽ، ڪريون ڪوهه ڪمر ايمان ڪي.

ايس اچو مل عمر جا ڪريون ڪوهه وصل ويران ڪي.

۱۹۔ منظر نگاريءَ جا مثال:

بانوب ڪا جهوڙا ڪهول ڪي، ڪالي ڪيس

ڪنگهي سهي قول ڪي، هنس هنس

ڪي باتيان بول ڪي گن ڪيا ليگيورے.

۲۰۔ شاه مصري امام هي شعر پڙهڻ مان معلوم ٿئي ٿو ته کين تاريخ هي ڄاڻ تمام گهڻي هئي. ڪيترن ئي ڪتابن ۽ بين ڪن بين ۽ ايران هي مشهور بادشاهن ۽ بهمن هن جي قصن طرف تمام گهڻي نموني اشارا ڏنا اٿن.

مثلاً: حضرت يوسف ع، حضرت موسيٰ ع، حضرت حضرت ع، وستم، زال زر، سڪندر

دا، ڪيڪائوس جو دگر وٺندڙ نموني ڪيو اٿس.

— هر گزب

ڪافي نمبر [۱]

اڪيون از خود اچي آڙيون، ڪري سامان سڱ وارا.

۱. جتي جالب لئون لائين، اڃا اتي ئي آيون آهن،

ورڻ واريون هڏهين ٺاهن، ڪنهن لالچ وڃي ٽڙيون،

هڻي پٺيون ننگ نورا.

۲. سياهه ڪڇ زلف شب رنگي، ڪري جاوا جهلي جنگي،

ٻڏي ڪنهن هاڻ سان هنگي ٺٽ نيندن چڙهي ٽڙيون،

وڏا واسينگ روه وارا.

۳. اکين ڏاڍو عشق سولايو، وڃن ٿيون گهور سان گهايو،

مارين مڙگان چهر چايو، ڏاڍي ڪنهن چاهه ڪيون چريون،

جهڻ ٿا ٺٽ وڃارا.

۴. جادوگر يسار جاڳايون، سڏي سيني سڄڻ لايون،

”مصري“ محبت مارايون، پٺن قابو ڪمند ڪڙيون،

چلڻ جا سڀ چڪنن چارا.

ڪافي نمبر [۲]

- برهم جا پاڻ تون بيمدد، ٻڃي ٻاري ٻيٽون بالمر.
۱. منجهان آدم اسان ڪارڻ، ڇڏي آولا ٿيون اظهر،
- چئي العبد انا احمد، سڪڻ جا ساز ڪيئي سالم.
۲. ڪري پورا بهت پڙ ۾، پانا ٿو ٻير پاڪيزا،
- صنوبر سرو ٿيا ساجد، ڦري في الحال ٿيا فالمر.
۳. جڏهن ميدان جنگيءَ ۾ جڙي جاني ڪيئي جلوا،
- انهي شعلي شمع شاهد، امام الانس جن و عالم.
۴. وجهي مبخانه ۾ ”مصري“ ٻڌو دستار ٿو دلبر،
- وٺي هٿ ۾ وٺي واحد، ڇڏيئي چوڙي زلف ظالم.

ڪافي نمبر [۳]

- برور بي خوديءَ جا ٻير پيارين ٻار پيمانا.
۱. رهي هر حال ۾ مائل، سڏي سائل ٿو اي سهڻا،
- پياري شوق جا مانگر، ڪيئي داناءَ ديوانا.

۲. ورائي ٿو اصل ويندا، ٻارين ٿو اي پٽ پر ڪيو،
 ٽها وسندي سدا شل ٿر، اهڙا محبوب ميڃالا.
۳. مرون ماڻهو ۾ ڪو ڪورون، پڪي، جن، جيت ۽ پريون،
 ٻيو دستون ٽنهنجي دلين، وٽن ٿا مرگهه مستانا.
۴. سڪي سيمرغ ٿيا ساجد، مٿي ميڃالا مست ٽنهنجي،
 برهه جي پوء ڪيا بي پرواه، آڏاڻن عشق آشيانا.
۵. گهڻي گهري منجهان گهائي، ڪري مروت ”مصريءَ“ سان،
 ٻياري قدح مان ڪوٽر، وسايو خان ويرانا.

ڪافي نمبر [۴]

- ٻيٽا ٿي اچي بي پرواه، سڄڻ سڪندڻ ڪي اڄ سامهون.
۱. پرين ۽ پري کان پاتي جهاتي. - اڀري جيئن تارو پرياتي،
 ٿيو صبح ڪيو شمس شعاع. - ويون رات فراق جون شامون.
۲. لاهي نڀا ڪيائون ٿر واري. - ڪلي بدن ٿيو باغ بهاري،
 ٿري جسي ڪيو ٺهري ٺاهه، ٿيو جنات عدن جيئن جامون.
۳. ڪڏي گهند ڪهورن سين ڪهاڻائون، سڏي سڪنديون سيني لائون،
 اونايائون اڪندڻ جي آه. - مخفي طور ڏنائون مامون.

۴۔ چايائون چهر مبارڪ چهر، ڏيئي لغڙ جيئن لوهون لهر،
 ”مصري“ آهن موت مباح۔ تن کي ڪيو تيغونن طعامون.

ڪافي نمبر [۵]

- ذات نورو نور، آيو سانگ ڍڪي صورت جو
 ۱۔ جمع الجامع جڙي ٿيو جامع، ٻالهي پنهنجو طالب طامع
 فضيلت فغفور، مخفي راز رکي مورت جو...
 ۲۔ سوئي عبد، آحد سو آدم، ٻالهي پير سرمد خادم
 دست چڙهن دستور، اي ارشاد ٿيو عبرت جو...
 ۳۔ ”رب آرتي تن تراني“، ٻئي پندر ٿي پاڪ پيشاني
 تاب جلايو طور، شعلو شاه حسن حضرت جو...
 ۴۔ ”مصري“ مور، ملڪ جي ماهي، وڻ ٿڻ ۾ نس وحدت وائي
 هرجا هوت حضور، حملو هل عجب حيرت جو...

ڪافي نمبر [۶]

- ڏاڍا ناز سڄڻ ڏيکارين ٿو، مون کي ماڻان ڪري ڇو مارين ٿو.
 ۱۔ تات جنهن کي طلب تنهن جي،
 سي ورهيو ڪيئن وسارين ٿو.

۲. جیڏانهن کيڏانهن کٽيو سهيون اکرڏيون،
 محبت وارون مارين ٿو.
۳. آجهل آوڙا نين پڇايو،
 بهت پرين پنهنجا پارين ٿو.
۴. ”مصري“ شاه چوي ساڻ جو مائن،
 ميون دليون جاريون ٿو.

کافي نمبر [۷]

- ڏيئي نين جا نظارا، سيني لالي ڪيئي سلامي.
۱. ڏسي تجليون ٿيا تائب، نيازي ناز جا تائب،
 جهلي ڪعبی جا ڪنارا، اچي ساجد ٿيا سلامي.
۲. مڪندر سرڪ سدا مائل، مٿي ميعالي جا مائل،
 ڪيا ڪيڪائوس ڌارا، اوهان جي عشق انعامي.
۳. زلف رسدان وجهن زاهد، اڙائن اوچتا عابد،
 گهرا گيسو ڪيس ڪارا، ڏسي شائق ٿيا شامي.
۴. جمل جامان جرڏاري، مرصع ناج مرواري،
 چوڏس چمڪن چوڌارا، قيائون ڪل ڪمامي.

۵. محب ”مصري“ اڳڻ آيا، سَنِيها ساهه سُڻايا،

اوري آڏيائون آئي اوتارا، وري هر باب ٿيا حامي.

ڪافي نمبر [۸]

عشق اصلونِ ادبیت جي، وڏي قنات ڪيرائي.

۱. منجهان موسي ڏٺيون تجليون، پيون تڏهن طور تي
تنهن جيون،

شمس الضحیٰ سَندي شعلي، مطلع الانوار جي منهن جيون،

چڏي سا جاءِ جمیعت جي، جبل پنهن جو پاڻ جلائي.

۲. ذوقون ظاهر ٿي زليخا، پڙهيائين باب بره جو،

ولي يوسف ٿي مصر ڏي، ور وحدت جي وره جو،

عزيزي عام عزت جي، ڪير ڪنعاني ڪهائي

۳. اول احمدائون آنا احمد سڏائي سِر سلطاني،

مڙهي ڪار ڪفر جي، مٿي مذهب مسلماني،

محمد نانءُ محبت جي لڪا ۾ لئون ڪي لڪا

۴. مڃي منصور ڪيو مظهر، آنا الحق عشق لڳائي
 غلو اسرار عجائب جي ڪري جهلڪار ڏنائين جهاني،
 اشاري امر آلهيت جي سر ميدان مارائي،
 ۵. مام سمجهج اها ”مصري“، ڏنا جي عشق اشارا،
 سڃاڻيو ۽ ٿو سڃاڻج، نازنبن جا نظارا،
 سر سوري محنت جي مڃي ٻيون مٿيون وڃائي.

سر آما

کافي نمبر [۹]

اڄ دلبر دام ٻڌائي۔ ڪيا عاشق ڏانهن عزم وٺ واه،

۱۔ نير ٽنگ تراريون تيرون، سينا ڪندن جا ٿيا پهرون،

خولي خنجر جيون سڻ خبرون۔ ٿو ڪجڪلاه ڪيرائي،

هڻي زوراور زخم وٺ واه،

۲۔ لوريءَ وار نقابا لاهيا، نيزا لوڪون ٿيڻ چٽايا،

پالا ٻڻجيون پره بچايا، سُهمنون سوز سَهائي،

ڪيا سَهڻي سُهين مَتم وٺ واه،

۳۔ هڻيو پاڻ ٻڌي ٿو ٻڻجي، اڇليو عين جنگاور جنگي،

راول رمز ڏيکارهو رنگي، ڪيو ڦنڊ ڦڪر ڦاسائي،

فرزند حوا ۽ آدم وٺ واه،

۴۔ جت ميدان محبوب مٽائين، آت پير پتنگ ڪي ٻائين،
جوت انهيءَ ۾ جيءَ جلائين۔ ”مصري“ ٻين مڃائي،
رکي ڪامل مرد قدم وءَ واه۔

ڪافي نمبر [۱۰]

- آهي اهو افسوس، ماڳ مسافر ٿي مالڪ ويٺون،
۱۔ ديس پرائو نه دعويٰ تنهنجي، موڙهو آهين ڪري منهنجي منهنجي،
گهڙوئون کس کوس، ٺاهي ٺاهه ٺاهيون هت ليئون،
۲۔ منزل دور تون تنها آهين، بار ٽورو ٿو ٻر ۾ لاهين،
ٻي ٻائيءَ ٻوس، ٻاٻي ٻجري ۾ ٻاهي پيئون،
۳۔ جتان جوانن مڪڙا موڙيا، تتي تعلق ٿو ٺڪيا جوڙيا،
پون انهيءَ جو ٻرو وس، رکج چست چڪاسي چيئون،
۴۔ سالڪ ان ساعت ڪي سڃاڻن، ٻرس ٻرولي ڪي ٻرمل ڄاڻن،
دليون ٽيئي دوس، محبت ماڪيءَ جون ”مصري“ ميلون۔

ڪافي نمبر [۱۱]

- اِي مُدِ مَسْتَ ڪري هوشيار، قدحِ قرب جو اوکو آهي.
۱. مهينِ سُلَيْمَانِ سڪندرِ ساجد، ست ڪيا ميخالي جي مد،
 آهين ڪُنا اتي ڪين سي عابد، هانڪ لڪ ڪروڙ هزار.
۲. ڪين ڪيائين زبونِ زمانا- پالان پُٽِ هُئي پيمان،
 برهم ڀڳا اتي ڪين بتخالا، بيخود چاڙهي الڻا ٻار.
۳. جنهن مد ماريا ميرِ مٿيارا- سائي سُرڪ ٻين سڪ وارا،
 مُرشد پيرِ مغان جي ٻاران- هر هر هادي پائن هار.
۴. ”مصري“ پُٽِ هيڪو جي ٻيٽي- سو جوان جُڳ جُڳ جيئي،
 شمسِ پرة جي شام نه ٿيئي- هون هميشه ٻوڙا ٻيهار.

ڪافي نمبر [۱۲]

- برهم پيراڳ دي باتِ بانڙي، مَن ڪوڪِ شيان ڪي ڪُنيان ڪُنيان.
۱. شعلي حُسنِ دي دا شرح نه آوي،
 ميڙي مَن وچِ مول نه ماوي،
 گهور ٿينان دي گهاٽِ گهاٽري

۱. مین گهت گهونگهت دي گهٔيان گهٔيان.

۲. کُنڊڙي کاکل کالي کير کڙيا،

آندر عاشقان دي آکي آڙيا،

گهت جگر دي وچ جهات جهاتڙي،

مین جور جوین دي جهٔيان جهٔيان.

۳. روپ عجب رخسار رنگي دي،

لار نرالي نمت لين جنگي دي،

چاتي لوڙن چڙچات چاتڙي،

مین چهاء کنون چٺيان چٺيان.

۴. فوجان حسن ديان آون جاون،

ڏي چانپوئي چشمان چوٽ چڙهاون،

"مصري" گرن هٽي من مات مانڙي،

مین ماهسي کنسون مٺيان مٺيان.

کافي نمبر [۱۳]

ٻن ٻي رنگيءَ ۾ ٻي اختيار، رنگا رنگي تو رونق مائي.

۱۔ ٻن ٻي رنگيءَ جون ٻاڪون ڦٽيون ڪثرت قلزم تي چوهئون
ڦٽيون.

لهريون لک هزار، احد اصل جي صفت سڃاڻي.

۲۔ احد اصل کي آڙئون ڇڏيو ٿي، سرُ سلطاني گولئون گڏيو ٿي،

استغاثي اٻار، تنهنجي قدرت تون ٿو ڄاڻين.

۳۔ اورانگهي افلاڪ اڏاڻين، بحري ٻاٻيءَ ۾ ٻهين اچي ٻانهين،

دام اهو دُشوار، ڪن فيڪُون جي قيد ڪهائي.

۴۔ ڪثرت * قلزم جي معنيٰ ”مصري“، ٻي وحدت ۾ ويهي وري،

سمي جي سرڪار، مالڪ ويهي ٿي مِيءَ مهائي.

کافي نمبر [۱۴]

ٻڃي ٻرةٺو اي ٻي نياز، قتل ڪئين سرڪاريائي.

۱۔ منهن ٺهنجو ميدان جنگي، عاشقن رت ڪيولي رنگي،

تو ٻڃي نيرن انداز، ماڳهين مسافر ماريائي.

۲. ٺاٺي ٺينهن جي نر ٺاٺيا، خوش خوب ڪوري ڪاٺيا،
 ساڙي سندن سينگار سان، ٻيهر ٻرندا ٻاريائي.
۳. چوڙيا زلف جوهردار تو، ڪٺا لڪ ڪروڙين هزار تو،
 ڪٺيا ڪيس ڪير ڪاري ٻان، ڏاڙي هٿن لٽي ڌاريائي.
۴. وجهي دام دلڙيون قيد ڪيئي، ڪنهن نوع ڏاڍي ساڻ ٺيئي،
 مڇ مڇر ”مصريءَ“ تي مجاز ٻيهر ٻرندا ٻاريائي.

ڪافي نمبر [۱۵]

- جت ڪٿ جاني جلوا تيرا، هر جا هر هند تو ساماڻا،
۱. صورت دي وچ آپ چهايوئي، انسان سر الايوئي،
- ٻيرنگ برقعو بيشڪ ٻاڏيوئي، اندر ٿاڪ ڪٽوئي ٿاڻا.
۲. ظاهر باطن اول آخر۔ آپ ويڪايوئي اندر ٻاهر،
- سوئي بالا سوئي برسر۔ آنا احمد وت ڪون الاڻا.
۳. مخفي مام لا تخرڪ، هـ جا منزل هر سو هر هڪ،
- ٻر بحر وچ * نون هيٺ بيشڪ، لحظي لهرين آپ لڪاڻا.

۴. سائي صورت، سائي صورت، سائي غيرت، سائي حيرت،
سو احسان اها ئي منت، "مصري" معض ڪتو ئي ماڻا.

ڪافي نمبر [۱۶]

جيڪي سڄڻن سوريءَ ڄاڙهيا. سي ڪيئن مشتاق مڃن وءِ واه.

۱. زلف زنجير جنين ڳل پانا. طعنا بد يون تنين سر ڇاڏا.

ڄاڻي ڄاڻ وڃايائون ڄاڻا. آئي عشق آڪارها.

ڇڏيا جوانن جيءَ جتن وءِ واه.

۲. جنه ڪي ڪوڏ قريب ڪولائين. تنه ڪي تهٽان ٿرت ٿڙائين.

سهمون سهين سور سهائين. سڪندن سينا ساڙيا.

ڪري آڻا پهت پرين وءِ واه.

۳. ٿي نشان جهليائون نوڪون. ڇت ۾ چنن جيون ٿي چوڪون.

هر دوجهان وڌائون هوڪون. ريشن ريد رٿاڙيا.

ٿا ويڃن لاءِ وٺن وءِ واه.

۴. ٿيا ميلاپ لٿي مجروحِي۔ ڏنين ساقيءَ سُڪ صبحِي،
 طبع رنج اجارءِ من روجِي۔ ڪُسي ڪُٺولڻ قرارِيا،
 هاڻي ”مصري“ شاه ملين وءِ واءِ.

ڪافي نمبر [۱۷]

جيڪا وٺيني ما سڀ واءِ۔ ٿاه مجال مقال منهنجيءَ جي،
 ۱۔ تون سلطان سين سهڻ جو، مائل ڪين قمر قدمن جو،
 سنجڻ صاف سدا سڪندن جو، تاب ڪيان ٿيو طور تباہ،
 ڏسي تجلِي رُخ تهنجي جي،
 ۲۔ ڏي ديدار دلاسو دلبر، ڪامل لهر ڪمڻ جي ڪر،
 ڏس هڪوار هيئن ڏي هر هر، نازڪ نازسين نظر نگاه،
 ڪر پوئواري پاڙيءَ پنهنجي جي،
 ۳۔ مالن سان مشتاق ٿو مارئين، ڪڏهن نهان ڪڏهن نهارئين،
 پنهنجا قول پرين نٿو پارئين، بنديو بيهين ٿيو ٻيڙواہ
 ڪهل نہ پوئي ڪيس ڪنهنجي جي

۴. سَن تُون بابِ بره جابديون، کُتلون آخر توسين کنديون،
 مينتي معاف مژيني مديون، "مصريء" جون گر محب مباح،
 عادت آهي اصل آهنگي جي.

قطعة ذوالسان نمبر [۱۸]

۱. چر سا سازيم شرح صورتت، اي جان من کولين،
 زلف گهنديون اکيون کنديون، تڪا ٻيا تير پنشين جا،
 ۱. رُخت ميدانِ خون رنگي ز قتلِ عارفانِ احمر،
 ۲. پرون جي قاب، مثلِ محراب، منجهن مژء ماڳ شهيدن جا،
 ۳. نبتِ ياقوت، کج بيني، ٻسان تبخِ گرماني،
 ۴. ڪهي رستم هڻي هڪدم، پڇي انعامن گيون جا،
 ۵. سيد چشمان، پُر پيڪان، بجائي جام جمشيدِي،
 ۶. مڙگ مخمور، چلڻ ٿيم چور، ڏسي نت ناز نيشن جا،
 ۷. نه صحن ٻي دل "مصري"، خرامان چون شوي آي گل،
 ۸. ڪج رفتار، ڪج گفتار، وٺن ڏوه واه ريڻن جا،

کافي نمبر [۱۹]

دام دليان نون، ديد اژاء ويكو رانجهن كير كردا.

۱. الْإِنْسَانُ يَرِي سَدَاسِ كَهُونَكِهَت دِي وَجِ چَپَاسِ،

بي پرواهي دا برقعاً پَاسِ، اَحدِ كَنُونِ الْعَدِ سَدَاسِ،

كِتَسِ سِيرِ صَوْرَتِ سَرَدَا.

۲. اَحدِيتِ كُونِ آبِ وَيَكِينَدَا، عَبدِيتِ دَا نَازِ كَرِينَدَا،

وَحَدِيتِ كَثَرَتِ وَجِ كِيدِينَدَا، خَاصِ الْخَاصِ خَرَقَا پَا،

وَتِ سَدَاسِ چَاكِرِ بَرَدَا.

۳. سِرِ زَلِيخَانِ عَشَقِ آسَارَا، يَوْسُفِ هَوَكِي مَارِيسِ نَعْرَا،

هَثُونِ مَالِكِ وَجِ بَازَارَا، اَزْ خُودِ اِينَا آبِ وَيَجَا،

بَنِ كَرَا اَلانِ مَسَاةِ مَصَرِ دَا.

۴. كَتَانِ هِيرِ كَتَانِ شَهْمَاهِي، كَتَانِ چَاكِ مَنجَهِيانِ دَا وَاهِي،

مَسَارِ زَغَاوَتِ شَاهِنشَاهِي، سَرْمَدِ هَوَكِي سِرِ كَتَا،

بِيتَسِ جَامِ كَلِ كَوْتَرِ دَا.

۵. موسي تي رب آريني بوليس، تن تراني وت لب چويس،
 گهنڊ اناي مڪڙا ڪوليس، تجلي پاڪي طور جلاءِ،
 چانس ناز نقاب نظر دا.
۶. ڪٿان صيفل شاه "مصري"، ڪٿان شيخ حسن وت بصري،
 ويڪ شمع آت آيا اسري، جامع هوڪي جامان پاءِ،
 ماريس ناد نهي امر دا.

ڪافي نمبر [۲۰]

- دلبر دل ڪي داغ، پاڻ ڏيکاري ڏنو ئي.
۱. عبد احد بني پيڙا، ڪٿائي جنگ جا ڪٿا ڪيڙا،
 دردوندن جو دماغ، پير انهيءَ سين پڳو ئي.
۲. وٺي سون وه واہ وحيدِي، لا خير في عبيدي،
 تنهنجو فضل فراغ، ڪهڙو قصد ڪيو ئي.
۳. وري وسايا تو ويرانا، پڳا ڪانگ ڏنن آشيانا،
 زاغ چڙي ويا باغ، باز بهر ره جو بچيو ئي.

۴. چکيلي ميخالي جي "مصري"، وري ويلي کين وِري،

چوڏس ٻاري چراغ، روشن راز رکيو ٿي.

کافي نمبر [۲۱]

زاغ عقدا هئا پرواز جب آيا شهباز عشق دا.

۱. طالب مين، مطلوب به مين هون، غالب تي مغلوب
به مين هون،

خردمند مجذوب به مين هون، ناظر ٿي ڪر نال باز،
همسر هوئس هر هڪ حق دا.

۲. گاهي موسي وٽ ڪوه طورون، گاهي سردار مثل منصورون،
نا منظور مثل منظورون، رمز اهين دا رک ڪي راز،
سار هم نعرا آنا الحق دا.

۳. آگ عشق دي اوهس لاي، پڙڪا بدن چ سهيو نه سمايا،
جان جگر سڀ جوش جلايا، سر اسان ڏي سڀ رڳ سان
وچيا وحدت دي ورق دا.

۴. اپنا آپ سڀ وچ سين، وچ ميخالي جلوا ڪيتر،
 پير مغان ٿي پٽ پر پيتر، بحر ائين وچ هي انداز،
 پايير غوطا استغراق دا.

۵. ڪڏهان ڪڏاگر نورنگ نگري، ڪڇ ڪلاه ڪڏهان ڪيخروي،
 ڪُل شيءِ مُعْبِطٌ ”مصري“، اسان سٺيا آواز،
 ٽوٽا شبا شارڪ شڪ دا.

کافي نمبر [۲۲]

۱. سنيها سچن ٻار جا، سوزئون سڻ تون حالڪ سارا،
 نورنگ ناز نوان لت لت پٽ پٽ، دام وجهن ديدار جا،
 ڪاندين ڪل حيال جيئي، پاڻ هڻي هي ٻار جا،
 جڏهين لاهي نقابا ڏين نظارا.
۲. راسين رخ جي رنگ جهڪا ڪيا، حورن ۽ هالار جا،
 شعلي تنهنجي شمس نه ثاني، مور نه مٽ پزار جا،
 شاه سڪندر ٽوٽي دارا.

- ۳۔ ٻيٺا گر داگرد شمع ڪي عاشق ان اسرار جا،
 ٻيا ٻلت پروا ٻتنگ جهٽ لڳن جهلڪار جا،
 ورن ٻوٽي ڪين وڃارا،
- ۴۔ مُڪ مهتاب منور ”مصري“ روپ عجب رخسار جا،
 تجلين سين سڀ ڪيائون تالان، نوع نشي سرشار جا،
 اهڙا اکيون ڏين اشارا.

ڪافي نمبر [۲۲]

- سيبائي ساهه ڪي شهرت، سِير سهڻون سچن سر تي،
 جوهر جيءَ جان سين جڙير، ڪري گهڻو ڪچيءَ ڪل جو.
- ۱۔ ڏسي صورت منڊيءَ ثابت، صحيح سهين ڏيان سحدا،
 وري واه واه واه ساريس، ڪڍي رت روح ۽ دل جو.
- ۲۔ منهنجو ڪعبو آهي ابرو، ڪنڊا جي قوس ٻني تنهنجا،
 به بيت الله وري بلڪل، رکي، تانگهو نه تن تيل جو.
- ۳۔ اکر زاهد انهيءَ ڪن جو، وڃي ويهي ٿئي واقف،
 چڙهي طاعت ٿئي تارڪ، ٻڌي نرھو توڪل جو.

- ۴۔ اکين جي آب سين عاشق، وري ور ڏيئي وضو ساري،
 ليمار و نفل ٺيٽي، ڏسي ٿي ناز ڏرمل جو،
 ۵۔ مڇي مڇائي مڇيت جي، ملي مٺ جوتو، ٿين مائل،
 ۶۔ مڇون جيلن جڙيئي مصري، قدح ڪيڪان قاتل جو،

ڪافي نمبر [۲۴]

صادق بدقتون ڏي تون سجدا،

سمجھ وڃائي صحيح سُچاڻ.

۱۔ لازمين جو نورنگ نالو، ڄاڻ وڃاڻو جن، تن ڄاڻي ڄانو،

مٺ وڃاء نه مليئي ماڻ.

۲۔ ڪڏهن سڏاڻو سڀني لائين، ڪڏهن وراڻو ٽهڻون ٽڙائين،

پهت سندن اي پڪو پرياش.

۳۔ ماڻ اهو مله ڪين ملي ٿو، زور ڌرو آت ڪين هلي ٿو،

لينهن نه جڙي ٿو ٺاڻي سان.

۴۔ ٿئون لاڻي لڳي، ڪين لڪڻ سان، شهرت سُهڻون ”مصري“

ساز سڪڻ سان،

پلو پٿر تان پُرجهي پاڻ.

ڪافي نمبر [۲۵]

عاشق ڇڏي تون آڻا، پاء پڙ ۾ ڀر پورا،

لاهي لوڪ جا ليڪا، لت ۾ لڄون سمورا.

۱۔ سرمون نه سڳو هائي، اک اک جو قبر آهي،

نت لبث دل ڀمائي، ڏس ڏک ۽ سک کي ڏورا.

۲۔ جڙ ڪڙ جي جاء هڪڙي، آهي لڪ لڪوئي لڪڙي،

ڪاٺي پاڻ ڀرت پاڻ پڪڙي، وڏي ڀرمنءَ ڪنهن پروڙا.

۳۔ مخلوق نانه خالق، محبوب ملڪ مالڪ،

سڀ سر سلوڪ مالڪ، ڏي اکڻڊ جا اجورا.

۴۔ ”مصري“ ۾ مڙ مرڻ کان، جذ ڪيم کي جينن کان،

پٽ پاڪ جي پيڻن کان، طالب ملي طهورا.

ڪافي نمبر [۲۶]

عشق اچي چيو احد الله، تون پڙهه توبه زارو زاري.

۱۔ سهڻي صورت صحيح سڃاڻين،

ڪڇ ابرو ڪري ڪعبو ڄاڻين،

ڏي سجدا تان موجون مائين،

پڙهه ته پري ٿئي ڏوه گناهه — باب ٻره جو سورة ساري.

۲۔ اَلْإِنْسَانُ سِرِّي سِرِّ الْإِلَهِ،

خلعت خاصي شاهنشاهي،

لاه گمان چڏ گمراهي،

بل م پري ڪر ڇت جو چاهه — چست کڙا آهن چوڏس چاري،

۳۔ زُلفِ خم و خمڌارِ خيالي،

لرگس نازڪ نور نرالي،

بشهر پونرا ڏهن پنوالي،

حُسن ڏٺين سين ٿي همراهه — مُشتاقن سِر آيا ماري،

۴۔ ڪاڪلِ قصدرِ ڪيو ڪن ڪاهون،

رهزن بيٺا روڪي راهون،

تنگ طرف ٿيا وينون واهون،

مصري آهن موت مباح — مر ته پلي ٿئي سچن ماري،

ڪافي نمبر [۲۷]

ڪيو اظهار اِي اسرار اچي تو عشق عالم ۾،

رنگينو راز ٿيو ٻڌرو، هلايو هنر حڪمت کي.

۱۔ لکيا ٿي لوح قلم قدسي، تو دائر دين دنيا جا،

ڪلي قطرا ٿيا قائم، زيباور زيب زينت کي.

۲۔ عجب رنگدار رنگدور ۾، ڪيئي وَه ويس جي واري،

پسي پريون ملڪ، ماڻهو، فمن تنهنجي لڙاڪت کي.

۳۔ طُلوعي تاب ۽ طلعت، تجلو تاب تنهنجي جو،

ڏسي ٿو ڪين چٽو چمڙو، انهيءَ ناهين نعمت کي.

۴۔ مٿي ارڙن سدا اڳرو، رهيو تنهنجو اسم اعظم،

پڳو جمشيد هسڻي پيالو، قدح ڪشف و ڪرامت کي.

۵۔ تڪائي تبغ تنهنجي جي، هم هر سو ڪري حملا،

ٻڌي هٿ ٿيا اچي حاضر، ڇڏيو شاهن شجاعت کي.

- ۶- اڏهيءَ شمشير جو سج جيان ٻوي ٻر ٿو وڃي ٻهٽن تي،
 امام الله جي رت جيئن گهري شوقون شهادت ڪي.
- ۷- لکي منجهه شان جنه ڪنه جي قلم تنهنجي ٻڏي ليکي،
 پٺن ٻارڻ ڪجهه ٻڌرو، اڏهيءَ تقدير تهمت ڪي.
- ۸- مڙهي مخلوق ٿيا مظهر ڳنا ڪيميا تنهنجي قدرت،
 اها دولت سنڌي دائر، سدا امن و امانت ڪي.
- ۹- تنهنجي بخشش مثل بادل، سدالين رات سالوڻ جيئن،
 وڃي تان هوند ٿئي وسندي وري ويران ولايت ڪي.
- ۱۰- مڱهو ساقي ڏي سا سرڪي، منجهان ڪنهن آب عبرت جي،
 ته رهي هينئڙو رکي حاضر هميشه حال حيرت ڪي.
- ۱۱- سڳي سينگار تنهنجي ڪي، اچي تان عمر ٿي پوري،
 * باسم الله ”مصريءَ“ سين ڇڏيو هيڪر حجابت ڪي.

ڪافي نمبر [۲۸]

- گهران قاتل ڪڪوه توکان، جو ماري مرد مڻ وارا،
 نه مڻ هڪ ٻڌ ٿئي ٿارڪ ڪنان دنيا هيءُ دم منهنجو.
 ۱۔ هلت هن جي هڏهن حرڪت، لمحہ جنهن منجهہ لذت ناهي،
 ٻئي تون دل ڪشي ٻن ڏي، قديمي ڪوڙ ڪم جنهن جو.
 ۲۔ ڦٽو ڪر فڪر فرقت ڪي، ڪشي جمشيد جو پيالو،
 اهو پيمان ڪيو پٽ مون، اصل ناهي عدم جنهن جو.
 ۳۔ اچي چم دست ڪر ديدار، درويشن جي دل دائر،
 ڏسي مورئون هٿيو حضرت، هو هر ڪنهن تي حڪم جنهن جو.
 ۴۔ مڇي ميخالي محبت جي، مليني مٺي پيءُ نه منهن مخفي،
 انهيءَ شرطون ٿي پڌرو، خلل حواري ختم جنهن جو.
 ۵۔ پيالو پيءُ هڻ پٽ سان، هيءُ پٽ پنهنجي پسن وارو،
 نه ملڪ الموت ٿئي مسخر، قدر زهرو قسم جنهن جو.
 ۶۔ ڪمانون ٿو ڪڍين قدسي، هٿيو ڌرمين ڏٺو دلير،
 آهي متعجب سدا ”مصري“، نظم افشان نظم جنهن جو.

کافي نمبر [۲۹]

محبوبائي مام جا، پڇ تون ٻانڌي ٻار ٻڙاتا.

۱۔ رسمن ريتيون ٻريون ٻاهت، ڪوڙئين ڪفر ڪلام جا،

مڙيني ڪيالون منسوخ مسئلا، اوريني هن اسلام جا،

فتويٰ ڏيئي پڙهيالون فاتحا.

۲۔ ٻائين دام دلين کي ٻهرين، اچلي عشق امام جا،

بي پرواهه ٻهن ئي ٻلڪل، ننگ ڏسي پنهنجي نام جا،

ٻوءِ نازڪ ٻنهن ٻاهين ٺاتا.

۳۔ ٻائان قُرب اجارين پنهنجا، قبض لسڪي قتلام جا،

باهه ڏيئي تنهنجا بستر ساڙين، اڳيئي ڪل آرام جا،

جنهن سين هون هميشه حجاتا.

۴۔ ان گيت محرم ٿيا ”مصريءَ“ ساڻ ڇڏي خوف خطري خام جا،

چوڏس چشم مبارڪ چمڪن، گهرا گل اندام جا،

سي مان سهڻا صحيح سجاتا.

ڪافي نمبر [۳۰]

مُرتي سي مُجهي موه ڪي، جوکي جان ليگيو ري،

ڪس ديس سي آيو.

- ۱- جوکي آيا ڪسول گام ڪا، پاڻا ٻيچ زلفون ڪي دام ڪا،
سڪ صير چين آرام ڪا سامان ليگيو ري.
- ۲- ڪانون مين ڪُنڊل پاء ڪي، ڪيسر ڪا تلڪ لڳاء ڪي،
ڪائي آئي بين بجاء ڪي، سارا شان ليگيو ري.
- ۳- بالون ڪاجهوڙا کول ڪي، ڪالي ڪيس ڪنگي سي ڦول ڪي،
هنس هنس ڪي باٿيان ٻول ڪي، ڪُن ڪيان ليگيو ري.
- ۴- ٻن سامي آيا ستمگر، ”مصري“ من ڪون ڪر ڪيا منتظر،
خمدار خنجر مار ڪر، ڏن ڏيان ليگيو ري.

ڪافي نمبر [۳۱]

هر ڪنهن جي حاجت هرگز ناه موج ٻره جي مُستقراري.

۱- سهين سڻاها لهر لڙهائي، ٻانڊي ٻيڙا وير ورائي،

محبت مڪڙيون نين ناهي، عاشق اونهي جا آگاه.

- ۲- آر آبتا موج مجازي، گم گرداب کيا کئين غازي،
 بحر بره جي آلتی بازي، آتوآڻ کري ارواح،
 ۳- سر جو سالگو کوم ڪر تون، موٽوئا مرڻا مهند مر تون،
 ترهي طور اهڙي سين ٽر تون، واري واري بهر پالنه،
 ۴- بعد بقاء بسره برساتي، اندر باهر ظاهر ذاتي،
 هر دوجهان هميشه حياتي، "مصري" مطلب ليا دلخواه.

کافي نمبر [۳۲]

- هستي ڇڏ هن جاء، ئيءُ ساکن ملڪ عدم جو،
 ۱- هڪ هلڻ جي حيف حويلي، وڪ وٽن ڏي پاء،
 ڪوڙيون مله تنهنجي قدم قدم جو،
 ۲- هي جي انديشا اڪل وارا، لاسين سڀ لڙهه،
 آسانگو اڙپيم پرم جو،
 ۳- سير صفائي، ذم ڌر جاتي، وچ نبي وهنم وچاء،
 پڇ ته خانو هئيءُ طلسم جو،
 ۴- موٽوئا قبل الموت جو "مصري"، منجهين سچ مچاء،
 معنيٰ مطلب نينهن نظم جو.

سُرُ بياس

کافي نمبر [۱]

هر آغوش هميشه هوندا،

نت نت ساندِي نال.

۱- رنگ بي رنگ وچ رونق ڏيندا،

خاص الخاص خصال وي سهڻا سائين.

۲- هي جو حُسن قُبُح وچ جنهندا جلوا،

جوت جمال وي سهڻا سائين.

۳- پلپل دي وچ ساڏا پڇندا،

همدم حال حوال وي سهڻا سائين.

۴- ”مصري“ نون مڙ پال جو هوندا،

وقت و وقت وصال وي سهڻا سائين.

کافی نمبر [۲]

کوشی بہ گفتار وی،

اسانڈی یار و دلکش دلبز نہیں سُٹیندا۔

۱۔ مَک مَتَوَالَا وَتَعْنُ وَالَا،

گھونگھٹ گھنڈُ اُتار وی۔

۲۔ لَنْ تَرَائِي لَکُ لَکُ دَیْنِدا،

دم دم دا دیدار وی ساڈی یارو۔

۳۔ ہِی ہِرواہ بہانی ہایا،

کُل حقیقت ہار وی۔

۴۔ ذَات صَفَتِ وَچ کَر کِی ظُہور،

آپ کِیتُس اظہار وی۔

۵۔ ساری معنی مقصد ”مصري“،

تلخ نہیں تکرار وی ساڈی یارو۔

سر مالڪوننس

ڪافي نمبر [۱]

هاڪم ڏاڍي بيغرضي سان، واٽ حجت جي ڪنڌ جي لاءِ.

۱- موسيٰ ٿي ڪوه طور ڪناري، وَتَحْنُ وارا گهنڊ اڏاري،
نور تجلِي ڏسي نظاري، ڪريو پاڻ ڪليم الله.

۲- اُفرَةُ مَنِي ادم اولي، فردوسون فال فراق جو ڦولي،
چوري وڌائين پنهنجي چولي، سڳند جاءِ صفي الله.

۳- خود خليل جلاد سڏائين، ڪسي منجهه قريب ڪهاڻي،
اظهر عشق آڙا وڌائين، نحر الاهسي نار الله.

۴- ڪهڙي دعويٰ نه قدرت ڪنهنجي، مڃو اڻي مسجد منزل جنهنجي،
”مصري“ ڪر متابعت پنهنجي، جو مالڪ ملڪ فلڪ جو آءِ.

ڪافي نمبر [۲]

دلبر دل جي مھر ۾ لاه، دم دم ڏي ڏيڏار دلا سو.

۱۔ جلوۂ نمائي جهان جي اندر حُسن ٽنهنجو آهي هر جاءِ،
ملڪ فلڪ معمور مَنور، قطري قطري قبلہ نماءِ،
نور تجلي لٿا ٿر اسو.

۲۔ لعل لقب لولاڪ جو صاحب، لائق تون لازيم لِقَاءِ،
گوڏي سان گڏ ويهي پيارا، گلگون رخ تان گھولگھٽ لاه،
ڏيو وصال وڃي وسواسو.

۳۔ شَفِيعُ الْمَذْنِبِن شافع، شان شرافت شاهنشاه،
عطا عجز عفو جو اولو، مخفي چوڻ معاذ اللہ،
پينائن پڪو پرواسو.

۴۔ عام امت انعام لڏيائي، عرش مناري استغناء،
مقصد ڪر ”مصريءَ“ جاپورا، سائل سبب ڪير سڪاءِ،
منہ مبارڪ ٿي پياسو.

کافی نمبر [۳]

شیشی کی کول ساقي شاها شتاب کر،

سیراب ساڻ ساغر عالم احباب کر.

۱۔ گذری کبی گذری وھندو، یت یت نہ ناز رھندو،

سک کین ساه رھندو، پاسی حجاب کر.

۲۔ ذلی جام کی جلیو، هرگز هتان نہ هلیو،

ڈک سک نہ سوز سلو، آتش کی آب کر.

۳۔ مجلس مؤیني معطر، مشک و بہ غود عنبر،

آز دست کیف قنبر، سارا خطاب کر.

۴۔ می جام مغفرت سان، السعام عاقبت سان،

رھزن رقیب رت سان، خنجر خضاب کر.

۵۔ ہندڑ کسی می پیاری، مئی دل میںا جیاری،

”مصری“ کی منھن ڈیکاری، سہا صواب کر.

ڪافي نمبر [۴]

پلا ٻار توکان ڌار ڏٺو ڏينهن قيام جو.

- ۱- هن درياءَ جي پرواهه سنڌو سڻاهه نه سنڌ ڪو،
صد لاچار ٻريون ٻار ڪونهي ڪن ڪپر جو.
- ۲- وٺي ويسر لنگها سِير ٺُلُو ٺنهنجو،
اولو آه سنڌو ناهه بيشڪ ٻرهه بحر جو.
- ۳- ٺنهنجي ٻيند جهلي جيئن ٻڪري ٻيند سان ٻڏي،
ٺنهن هراس ۾ وٺاس ٻڏ سُرآپ سَٻر جو.
- ۴- ڄاڻي ڄاڻ ننگ سڄاڻ، ”مصريءَ“ ساڻ ٻڌل آچي،
ٻرو پاڻ نهج هاڻ ڏٺيءَ ٺانءِ نذر جو.

ڪافي نمبر [۵]

وڙها ڪين ولهيءَ کان وڃر رستا روة رُجن جون راهون.

۱- لئون لڳي هاڻ لڄ سڀ ويئي، ٻڌر ٻرمت ٻري وڃي پئي،
 دُورًا دُڪڙا ڏهل ڪي ڏيئي، تولا لاءِ ٿرسي ٿيس تغير،
 وينون سڀ ويڃاريءَ راهون.

۲- ڏيئي باهه پنيور کان ٽڳيس، لوجي لعل لکن مين لڳيس،
 ٽُهنجي توه طلب ٿي ٽڳيس، هوت هلاج هت ڪا هير،
 جاها چارن ڪي ڏي باهون.

۳- وَرُ وسِلا واڳ وِراج، ڪرهل ڏانهن ڪمبنيءَ ڪاهج،
 سڏ سائل جا نون تن لائج، پاڇا پنهل ٻهاڙ جا پير،
 درد وندن جون دلبر دانهون.

۴- نساڙ نساوڙج ناقص ناقل، ڪو آچار ڪوهيار ڪامل،
 ”مصريءَ“ سان ملي ٿيو مائل، اڱڻ عليل جي آءُ امير،
 اڪڙيون روز ڏسن ايڏاهون.

کافي نمبر [۶]

جيڪا وٺيئي ما سڀ واه، ناهي مجال مقال منهنجي جي.

۱۔ تون سلطان مين سهڻ جو، مائل ڪين قمر قدم جو،

سجڻ صاف سدا سڪندن جو، تاب ڪنان ٿيو طور تباہ،

ڏسي تجلي رخ منهنجي جي.

۲۔ ڏي ڊڊار دلاسو دلبر ڪامل لاءِ ڪيئن جي ڪر،

ڏس هڪوار هيئن ڏي هرهر، نازڪ ناز مين نظر نگاه،

ڪر ٻوٽاري پاڙيءَ پنهنجي جي.

۳۔ مائن سان مشتاق ٿو مارين، ڪڏهن بهان ڪڏهن بهارين،

پنهنجا قول ٻرين ٿو ٻارين، بندو بهين ٿيو بي پرواه،

ڪهل نه پويئي ٿي ڪيس ڪنهنجي جي.

۴۔ سڻ تون باب ٻره جا بديون، ڪلون آخر توسين ڪنديون،

ميئي مڙيئي مديون، ”مصريءَ“ جون ڪر محب مباح،

عادت آهي اصل اهنجي جي.

ڪافي نمبر [۷]

آئيو آخر وقت عجيب، واري واري وصال وٺيون.

- ۱۔ ليڙي سڏيو ٻنهنڙا لائين، پوءِ پرين ٿو پاڻ لڪائين،
انهي ناز نقاب نجيب، گهاٽي گهور هڻي ڪيون گهٽيون.
- ۲۔ مخفي طور مُنادي ماهيت هرهند هرهر جاءِ حڪايت،
نئون سٺايو نادُ نقيب تہ اکيون عشق فلڪ جون ڦٽيون.
- ۳۔ جيڪي نيا ان پاڻ بهاري، تن کي ڪنن تيزاب پياري،
ٿيا ترسي ترسي تنگ طبيب، پٽ هڻي ويا پٽيون پٽيون.
- ۴۔ لاهي نقابا ڪر نظارو، پٽ ميخاڻ محبت وارو،
ڪو قدسي قطرو ڏي قريب، تہ ڪيف انهيءَ ڪو دم ڪٿيون.
- ۵۔ پاڪ پيالا پري پر، تون ريل روز رهائون ڪر،
تون چڏهڪوار حجاب حبيب، تہ هي جڳ هو جڳ تي مٿيون.
- ۶۔ ڪر مجالس بيون بن ڏيئي ”مصريءَ“ ساڻ مُقابل ويهي،
رهن پلي ٿا رنج رقيب، دليون ٿين ڪرن جون ڪٿيون.

کافی نمبر [۸]

(نظم پارسی ہی نظم)

رَہِ رَاہِ رَاسِ رَاحِلِ در کَہِ سَحَرِ گَاہِ

در سہِ حَصولِ گَامِ کہ ہر حال سالِ مَآہِ

سَرِ گَاہِ عَمَرِ اَمَسِدِ اَندوگہ ہر مَلوگِ

دَمِ مَرگِ مَرَدَہِ گَرَدَدِ سَردارِ سَہِ سَلوگِ

در عَکسِ طَورِ طَلسمِ اَری کہ عامِ رَاہِ

مَر آہِ دَرَدِ اَرَدِ دَمِ ہر کُسامِ رَاہِ

گَمِ کَرَدِ ہر دُو عَالَمِ در عَہدِ او اَسارِ

در دَلِ مَرادِ دَارِ کہ ہر حالِ کَرَدگارِ

مَوسِمِ مَسرادِ عَمَرِ ہَمِ گَسَرَدِ مَسدَعارِ

در دَرَسِ دَلِ دَرِ اَوَرِ کہ گَاہِ گُورِ رَاہِ

مَحَرَمِ دَرودِ مَحَمَدِ گَسَرَدَدِ کُدامِ گَمِ

ہر طَورِ طَرَحِ اَوَرِ اَدَاروگِ دادِ رَسِ

ڪافي نمبر [۹]

زهرين زهران باب نه پڙهندي ئي.

- ۱- تڏا وٽ مارو ڪي ڪر ڇمڪا آسان ٽهين ٽڙڙڏيئي،
معبت واليانون مارم معلم، نال جهڙ ٻانڊي ڪيون جهڙڏيئي.
- ۲- مُک معراب محبوبان والي، وچ مسعد نه وڙڏيئي،
نچ آهرو ڪر جالن ڪعبه، آءُ اڃا بيمت اڙڏيئي.
- ۳- فڪان قاب قوسين آو آڏي، لعظي لامع لڙڏيئي،
هوش ڪين ٿيا هر سو ساجد طرف طوافان دي ٽڙڏيئي.
- ۴- وچ الف وحدت والي ئي خود حال ڪڙڏيئي،
هي واليان سڀ باتيان پٺيان، جيم جگر وچ جڙڏيئي.
- ۵- ”مصري“ ٿيا سرور نڙهان، جڙهان چوٽ چشماندي چڙڏيئي،
ڪاڪل نال مقيد هوياء، ويڪ ديدان دم دڙڏيئي.

ڪافي نمبر [۱۰]

سائين ڪو سبب ڪر، ته ڏسان سيد سوهارو،
اميدون پجن عيد ڪري عالم سارو.

۱- ٻرن ٻول ڪڏهين قول، وڃن حول هلاڪيون،

سچو ساز رڻي راز ڏسان نيڪ نظارو.

۲- ڏاڍي ڏينهن ٿيسر هين ڪيو ڪين ڪشالو.

اچي هاڻ ٻرين پاڻ ڪري آباد اوتارو.

۳- هتي حبيب تن طيب اچي عجب الاهي،

ڏسي حال ڪري پال ڏي ڪو جام جبارو.

۴- پلا پٽ پاڻ "مصري" مان ٻني دان ٿو دانا،

يڪبار مون ڏيکار مهدي مير سوچارو.

—

سر رامکلي

کافي نمبر [۱]

ماءُ دلير اڄ مات مڙهين ۾، جوڳي جيڪس ويا جبروت.

۱۔ لوڪون پاڻ لڪائي لاشڪ، لانگوڻيا ٿيا لاسُوت.

۲۔ سوڄهي سُج ۾ صحيح سناسين، صاحبِ هٿ ڪيو صبر سُڪوت.

۳۔ اڏيءَ رات آئي ويا اوڏاهين، جيڏانهن سمن هينِ ٿاوت.

۴۔ ڪينر ڪاڙين جا ڪيهي قلب قرارِو جن جي قوت.

۵۔ نانهن ٿيا تڏهن نات نوازا، نانگا نڪري ويا ناسوت.

۶۔ لالچ لوپ ڇڏي ٿيا لاغم، لعل ٽنگهي پياڪون لاهوت.

۷۔ پاڻ وڃائي پورپ هليا، پاڻ پڄاڻون ڀولا پوت.

۸۔ من جيون ڪل مٽي ممتائون، ”مصري“ مالبائون ملڪوت.

کافي نمبر [۲]

جيڪان جوکي جوي وڌڙا ستر سجورڙا سرت سُبھان.

- ۱۔ چيلهن چڪر ٻڌائون چمڙا، چوڏس چاڙهيائون چوبان،
آه هريجن ان جي هڙدي، هر ڪنھ مهل وتن حيران.
- ۲۔ ٽڪيا ٽاڪي ترڪ ڪيائون، ٿرت طمع جا سڀ طولان،
موتوا مرڻا مهند مري ويا، مڙهيون ساڙي ساڳ مڪان.
- ۳۔ رمز عجائب راول رمبا، راه مسافر ري سامان،
دولي وڃائي دونهن دکايائون، دل منجهه دائر درد دُخان.
- ۴۔ جُک جُک ٿيا جاميري جيترا، گنگا جرُهي جام جوان،
مٿرا باسي ”مصري“ چٽي، هٿ مادر جيڪس هٿا ميهمان.

سر جوڳو—

ڪافي نمبر [۱]

آخر اوڏاهين ويندينءَ، ٿانءَ وڃي ٿر ٿيندينءَ،
ڪو دم ڪوٽ رهي.

۱۔ قيد آهين ڪو دم هت، قسمت سانگي ڪوئي،
ڌوڙ ڀريا ڌور ڌس، ڌراڙن ري ڌوئي،
لاهيئن مٿان ڪي لڪ سينءَ لينگڙ ڀاري لوئي،
آن اٽلش کان اڳري ڀائر پرهيندينءَ.

۲۔ پنوهارن کان ڀيري ڀروس ڀلڪ ڀيا،
ههڙا حال هتي قيد الماء ڪيا،
ڏوٿيدڙن ڪي ڏنهي ڏاڍا ڏينهن ڀيا،
لکيو لوح قلم لک نس لاهيندينءَ.

- ۳۔ ڪير پٽولا پرھج، اڱڻ عمر جي اچي،
 اڳ اھڙي ڪاٺ ڪٽي ڪاڪر آوھان جي ڪچي،
 وسندا ميهن مارئي، ٻوندا پٽ پڇي،
 ڪاڇ ڪلٽوڻا ڪنڀون ڪاٺڙ ڏيھ ۾ ڪيند پڻ ۽.
- ۴۔ سخت سنيھا مڪا ”مصري“ ماروڏڙن،
 حق پڇن جي ھتھين سي ستون ھت نہ سڏجن،
 سرتيون سيل رکيو مارو ۽ مھندان مرڪن،
 تون پڻ ٽن سان ملي ڳالھيون ڳرھيند پڻ ۽.

ڪافي نمبر [۲]

آڏ ۽ پڙھيجا وطن، ڪين واري وھندس.

- ۱۔ ٻيون سمونڊن ۾ جيئن ماڻوڻ ڪاڻ سڪن،
 تيئن طلب ۽ نانگھون ماڙپڇن جون منھنجي من،
 پاڻي پاس ٻرين شال پٿر جو پيئندس.
- ۲۔ جي رب راضي ٿيو، ڪاٺيا قيد عمر،
 آسون اميدون اھڙيون آھن منجھ اندر،
 ڏيئي واڏايون وٺن، پوء پکن ۾ پھندس.

- ۳۔ هڪ جيڏين سان جيئن هٿ هيس آءُ هڪاندي،
 ٿيئن مارن سين مولا ميڙيندو هسيءَ مالندي،
 جنب گذاريم گڏ جن، ڏيه وڃي سي ڏسندڻس.
- ۴۔ ويڙهيچن ڪئون وڇڙي وڃي ورهيه پالينبان،
 ”مصري“ موتي ڏسي لوئي هڏ نه لاهيان،
 ٻي نه ڪندڻس ڪاڪن، جاسينءَ آءُ ٻيلي جيئندڻس.

ڪافي نمبر [۳]

- اڄ عجيبن کان اسر، آندي ڪيائتي خوشخبر،
 ڪي عطا امداد اڄ محبوب مان ٿي خوشخبر.
- ۱۔ سڀ اديبن آنس اچي مشهور سنيها سڄڻ جا،
 تان ڪريان ڪل ڪانگ جي اظهار آن ٿي خوشخبر.
- ۲۔ مان مسافر مال وٺون آيا وري عيدون ٿيون،
 ڏٺيم اوسه اڄ اما، نانگن جي نانءَ تي خوشخبر.
- ۳۔ ڊاڪ ڏيئي دوارڪا هليا، وري هنگلاج ڏي،
 آيا چنڊي چيلامڻي، ٿي گر جي کانءَ تي خوشخبر.

۴- مَن نَرِهم "مصري" چئي، ويا نَر ڏسي ڪوندر لهي.
آئي پورب پار جي سا هير هانءَ تي خوشعبر.

ڪافي نمبر [۴]

اسان اميدون وڌيون وڌيون،

اڃا آهن تو ۾.

۱- هاڻ مڙهي جيلا جڏيون،

چٻه چنير مون ڇڏيون ڇڏيون.

۲- دعوائون دوپينائيءَ جون،

لڏيون تنهنجي ڀين لڏيون لڏيون.

۳- پاڻ سڃاڻي ساجن سڪنديون،

سهجن سان تو لڏيون لڏيون.

۴- لا نَقْنَطُو مِن رَّحْمَةِ اللَّهِ،

جاني جباريني ڇڏيون ڇڏيون.

۵- مُحِب "مصريءَ" سان ماڻا ڇڏيو،

رمزن واريون رڌيون رڌيون.

ڪافي نمبر [۵]

اسين عشق ۾ ٿياسون آلت، ڪريون ڪوه ڪفر ايمان ڪي،

اسين آجايڻ عجز جا، ڪريون ڪوه وصل ويران ڪي.

۱- هن حياتيءَ ٺهي ڏسون ٿا لعل لب مرجان ڪي،

هوءَ جنازا ٻي دفن ڪندا ڪوه قبرستان ڪي.

۲- اسين ڪنڌ آهيون قرب جا مور نه مڃيون فرقان ڪي،

پڇون ڪين دعويٰ داد جو قاضيءَ توڙي ديوان ڪي.

۳- اسين قبلو ڄاڻون ڪعبو ڪج ابروءَ سندي ايوان ڪي،

جي نه آهيون مست، ڏسهون ڪين ٻي مستان ڪي.

۴- جي گهرين ٿو منجهه ٻنهي عالم جيئن جانان ڪي،

تسان ڪئي ڇڏ بهشت دوزخ روضه رضوان ڪي.

۵- جيڪو ٻره جو ٻار ٻاسي ويو ڪنہ قبرستان ڪي،

ڏٺائين ڏک ري ڪونه ٻيو ٻيڙو نظر درمان ڪي.

۶- حق جي صورت ٿو گهرين ڇڏ باغ هن بستان ڪي،

آه اشارو عين ات ”مصري“ ۾ ڇڏ ميدان ڪي.

کافي نمبر [۶]

اسين مست ٿيا مور نه مٽيون ان صف شڪن سالار کي،

سالڪن ڪو سجده گاه جنهن جي ديد ۽ ديدار کي.

۱۔ سڪ منجهان سجدا ڪريون، انهيءَ سروقده سالار کي،

پتنگ وانگر پاڻ ڏهون گل شمع رنگ رخسار کي.

۲۔ بن جهان جو ٻنڌڻ ڪري ڪج زلف حمدار کي،

ٻڌئون وڙ وڙ ڏيئي دل بي صبر بي قرار بي اختيار کي.

۳۔ محتسب منعون ڪري ڇڏ ڪرد بد ڪار کي،

اسين وساري ڪيئن وهون اهڙي بهت نت بيدار کي.

۴۔ ڏس هلي ڏيئي جان جيءَ عين العجب اسرار کي،

گڏيون ٿان ڪوندر لڻا اعلاج ٿيو آزار کي.

۵۔ معوض شاه معراج چيو جنه جلوه گر جنسار کي،

مرد ٿي ”مصري“ م مت ننه مطلع الانوار کي.

ڪافي نمبر [۷]

انهي ٺيڻهن ڪيس ٺاڪام اديون، انهي پره ڪيس بدنام جيڏيون،

نه نه ڏيهه ۾ ڏاهي هيس.

۱- انگي ازل استاد هت ۾ طلب جي تختي ڏيس،

ان اکر آهتي جي جيڪر مون پروڙي مام،

تان مهڻد هين مطالع ڪان ميس.

۲- هڪ سڪ گهڻي ساجن پري، ٻيو طعنا ٺٽڪا لوڪ جا،

سي سيالڻ ساه ڪي مر آڇيو ڏينم عام،

جڏهن دلبر سدي دامن لڳيس.

۳- رات ڏينهن راهون ڏسي، اکرڏيون آدامن ۾ رهيون،

الدر آڙاه عشق جا، مڇ سگر ۽ ماتام،

لس ٺوهي لوسائي ٺنڊ وڌيس.

۴- تسبيح طاعت ۽ تڪيا نقوالون ويلون ترڪ ٿي،

دين مذهب ڪٽ رهيا، ڪفر ۽ اسلام،

زند راهون ٺهاريندي رهيس.

۵۔ مهر محبوبن پسني "مصري" چئي مشتاق جي،
 تہ من ورائي واپ کي ويجهن اچن وريام،
 آء نڪري جنه نالي سڀس.

کافي نمبر [۸]

- هاڻ لايوئي سانون، جادو لايوئي سانون،
 گهن هٿ مڙي مالا (مالها) موهيو سانون تو من والا راول رانجهن.
- ۱۔ نازين نال نهوڙ ٿئي، سر پر چٽيان نون چوڙ ٿئي،
 (کيس ٿلهير واري جي) کيس ٿلهير کالا.
- ۲۔ شمس قدر ڪنون سهڻي مولت (صورت)، مک محراب منور مورت،
 پونر بشير پالا.
- ۳۔ گهٽ هڪ دام غلام ڇڪوئي، ڪر بدنسام آرام ٿئي،
 مار پتوئي متوالا.
- ۴۔ "مصري" نال ڪريندڙ ماڻا، سڀ سڀ ٿيڙي سهج سڀاڻا،
 اور عجب هن اعليٰ.

کافی نمبر [۹]

پائڏي ادا ٻيڻام هئي، ٺٺي ٻرينءَ کي پهچاءِ تون.

۱- بيهوش بلبل بيهو بنا باغ بيوس بند رهي،

ميساه منهل زلف ملندار سان موکهي ڪيائي،

سڪنديءَ کي ڪير سڪاءِ تون.

۲- رمز سان رهون رکيئي رخسار تي تو ٿر ٿڌهن،

مغموم من مشتاق جو ملي مرغ زهرڪ جيئن مڌهن،

اچي هڪ رکي هيراءِ تون.

۳- دل ٺڳي در بند ڪيئي، تو دام ۾ دالو ڌريو،

يا ڪهيو يا ڪر لهو يا قيد کان آجو ڪريو،

سهڻا سائين م سماءِ تون.

۴- ڪسڻ ٺيڻ ٺڳي ٺامور، ٿرميل ٺمائن ڏي ٺهار،

محبوب چڱ ”مصريءَ“ سين ماڻا، منهن لڪائي مئون م مار،

رُخ تي م چادر پاءِ تون.

ڪافي نمبر [۱۱]

پره پير پنهجي کي نسي، منهنجي اڃ اکين عيدون ڪيون.

۱۔ آئيندي امير المؤمنين سيد سچو مرشد مليو،

مرڪي محبت جام ڏيئي همدم تسليم حيدر هجي،

دل باغ جون درهون ڪليون.

۲۔ صبح دم سر تي آچي لسان نينه لعرو هنيو،

پياپون سپي ويئون ٻڏي، پيو ابر وحدت جو وسي،

ويران مان وسنديون ٿيون.

۳۔ سڀ صحيفي م صفت آزلون جنه جي آگي آگي،

او علي المرتضي رحمت زئي رپلي رسي،

ويل نه ڪنهن وسنديون.

۴۔ مالڪ ملڪ ولايت، ساڳي ڪوثر قسم،

مشڪو ”مصريءَ“ کي ڏيئي پيمان تن لائي نسي،

ننه آب ڪيون آباديون.

کافي نمبر [۱۲]

پگل ئي سان ڀر ڀر، ڪت تہ ڪوڙي ڪم اچيئي.

- ۱- ڪوهه اڀاڳي آرٽ سان ويهي بيٺي آهين وڀر وڀر.
- ۲- آڻي آڻن آ سڳهي، ڪر ڪيم ڪي دم ڊير ڊير.
- ۳- تڪ ونڪي جي وڙ گهڻرا، غافل نان ئي گهير گهير.
- ۴- سٽ صرافن سامهون ڪاٻالتيون ڪڍيون ڪير ڪير.
- ۵- محبت رکي من ۾ ”مصري“ في الحقيقت ڦير ڦير.

کافي نمبر [۱۳]

ڀنڀر هيلن ئي ڀانڀيم ڪي محب مسافر ٿيندا.

- ۱- آڻ نمائي لڌر ڏونگر ڏاڍا سر سر.
- ۲- پڙ پنهل جو وٺي چلنديس منجهه چهر.
- ۳- انگ پڙوت لاپس، ڪن ڪيوٽ ۽ ويندا.

• هي روايت: محمد هاشم پاٿو، سيد مرید علي شاه مرحوم کان ٻڌل روايت ڪئي.

”ڪوهه اڀاڳي آرٽ سان ويهي بيٺي آهين وڀر وڀر.“

- ۲۔ مون ولہيءَ وٽ ويهي، سور سجي ويا سرتيون،
 هسور حيبائي هڪ، ماءُ منجهامر متيون،
 عشق اولاکا آيسر سي مُنيءَ کي ماريندا،
- ۳۔ جيڪس آءُ نه هيس جوڙ جتن جو جيڏيون،
 چوريءَ تڏهن ويا چڙهي هوت ڪري مون سان هيڏيون،
 پُور پَوائيا پامر سي گهايل گهاريندا،
- ۴۔ ههائ هلڻ حق ٿيو پهن منجه پهن،
 ٺاه مناسب ”معري“ وارث ري هت وهڻ،
 آس اهائي اهم ته واکون سي واريندا،

ڪافي نمبر [۱۴]

تجلی تاب نیناڊي مانُون تڪُ کيتا،

تَبغون تیر بره دی پچاؤ دینی،

۱۔ نالي ناز نگاهه علي الصباح و شير نانگ وانگر اوچک او دینی،

آهو عیش اسانڌا نر گه، مار گهتيوني، چينا چست چنگل وچ چاؤ دینی،

- ۲- چٽيان چوڙ نهوڙ مروڙ ٻڌولي، زلفان زير لڙ ۽ ٻيچ پاڻ ديني،
 لعظي لاهه گهونگهت گهت گهت ڪا گهتن لت پت دليان نون لتڪاڙ ديني.
 ۳- مست مڙگان پيڪان نيناندا ڪشي ڪان ڪمان ابرو آڙ ديني،
 قهري وچ ڪعبي دي ڪڙي خون ڪرن پت ماس مشتاقاندا ڪاڙ ديني.
 ۴- عينان آءِ اڙيان "مصري" مار گهتيون چشمان چوٽ ٻرهه ٻي چلاو ديني،
 سهيان سن فرهاد بيداد ڪنون، جادو مار جلاد جاڳاڙ ديني.

ڪافي نمبر [۱۵]

تو در توء نه چڙيان، توڻي ڄاڻين جي نه ڄاڻين.

۱- توء تڙاڻين تو ۾ طامع آهيان وي ميان، لينه نبيرو نه ڏيان،

جي گهمائينم گهمائي.

۲- "وَنَعْنُ أَقْرَبُ" وعدا ڏيئي ڏکيءَ کي وي ميان،

انهيءَ گهٽي ساڻ ڪڏيان، وريو مارئين ساڻ مائي.

۳- تاسينءَ دعويٰ تنهنجي مور نه چڙيان، جاسينءَ لالڻ لڏيان،

چڪيون حجتون هوت هائي.

- ۴۔ سال ٿيا مون کي صديون هٿا،
 سڪان ساريان ۽ ٿي سڏيان، تن تانگهون ڪيو ٿاڻي.
 ۵۔ من ۾ ”مصري“ جي جاپون جوڙائي، عجب اوطاقون آڏيان،
 اڪڙين اندر آڻي.

ڪافي نمبر [۱۶]

- نو ٿي سڪندي ٿيڙم سال ميان، ساريو صحبت ٿي سحت گذاريان.
 ۱۔ تنهنجي سانگي هٿا سائين، ههڙا ڪيا مون حال ميان،
 ٻاڻو آڻي ٿي عشق آجاريان.
 ۲۔ ڪڏهن ڪنيزڪ ڏي قاصد ايندو، ڦيريو جهان اهي فال ميان،
 وٺيو وائون ٿي ٻت ٺهاريان.
 ۳۔ سهڄون سڏيندا هي، سڄڻ سڪنديون، ڪندا صحيح سنڀال ميان،
 اهي سنڀا ٿي ماهه سيڪاريان.
 ۴۔ سڏ حياتيءَ جي سڄڻ ٺاهي، جيئن هوندو نه حال ميان،
 ويه ويجهو ته وره، وساريان.
 ۵۔ ”مصريءَ“ سان ڪرڪي محب ملڻ جون، واري واپ وصال ميان،
 توسين گڏجي ٿي هي غم ٺاريان.

ڪافي نمبر [۱۷]

تون ته منهن ٻڪائي مَ مَـ

پلا مٺا ماڻا ٺاهه مناسب ماڻ مشتاقن.

۱۔ وَ فِي أَنفُسِكُمْ وَا رَا وَعْدَا پَنهنجا پيارل هـ

۲۔ إِهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ ڇڏي ڏاڍ ڏيـگار.

۳۔ لاهي ٻڌاها طرف لمان نازڪ نظر لـهار.

۴۔ مشفق مائل ٿي ”مصريءَ“ ڏي واڳ وصل جي وار.

ڪافي نمبر [۱۸]

جاڳ ڏي جيءَ کي جفا، گينوار غفلت کي ڇڏي،

رات ويٺي اٿن اکيون توکي ڦٽ نه ڏي.

۱۔ پرھ تـان هاڪون ڪنيون، اوڳا اڃا آرس اٿيـ

نيٺ کولي نظر ڪر مائي سوار ويا لڏي.

۲۔ قطر مينيءَ جو ڪارخانو ڪڪر چانءَ ڪوڙو چمر،

پاڻ کان هامو ڪري ۽ پڇ هتان ويٺي وڏي.

- ۳۔ چنڊ هئڻ هستي ايلي پتل پت جو ڀروسو،
 نانهن آهين نانهن ٿيءَ ويه نانهن ۾ نجهرو اڏي۔
 ۴۔ طاقِ بيا نڪيا مڙهي عدم جو اولو وٺي،
 خود پرستي کانءَ ”مصري“ ويه چڙهي توڪل تڏي۔

کافي نمبر [۱۹]

- جان جان نئين منجهه جان، تان تان حجاب لاه لپاڪا،
 ۱۔ وسبي رنگ پور راول جوڳي، ڪي سامي سهڻا تو دل سوکهي،
 پاڻ هڻي ڪيئي ٻانهي، نال نقاب تو جهلي جاڪا،
 ۲۔ موهي ڪيئي مجروح ملاڪا، درمل ٺاهي تنه درمان داڪا،
 ويا ويڄ مٿان ڪٿي تيزاب ۽ تروپاڪا،
 ۳۔ دارون دلبر تو هٿ تن جو، ٺيئي جان جيلڙو جن جو،
 چڪن چاڪ سندن، شج سحاب سڻ صدا ڪا،
 ۴۔ سهڻا توکي سلطان مڪن ٿا، پيا پر ۾ پنڌ پچن ٿا،
 سفر سال لپيان، جاني جناب جا ڏسيو ڏاڪا۔

۵۔ جوڙي جيئري لاهه جدائيون، ”مصريءَ“ جون سڀ معاف

ڪر مڏايون،

آدا ڪر عصيان بخش حساب ڪم خطا ڪا.

ڪافي نمبر [۲۰]

جاني ڏسي تنهنجي جاءِ، تن نالو ليون نسلايون.

۱۔ جيت نهايت ٺاهه آئي آهين، حسن هدايت في هر شيءِ،

سبب تنهنجي ماءُ، ملڪ فلڪ سڀ موجون لاهيون.

۲۔ لاهي حجاب حورون ڀريون، چاهه چشم جي سين ڪيئي چريون،

النساء ديد اڙاءِ، نجيلا ڏيئي تو ترساهون.

۳۔ ڏاڍا ڏاڍايون تو ڏيکارين، سڪنديءَ ڏي جي سنئون ٺهاريون،

ته ڪوڙئين ڪرم سندا، ڀاليان ٿي لڪ پال ڀلايون،

۴۔ جيئن ٺهي ٿيان پر رنر ٺاهيو، ”مصري“ کان پنهنجو منہ مَ لڪايو،

پاند پيارل لاءِ، هئا سائين چڏ سيرايون.

ڪافي نمبر [۲۱]

جن ناز ڏٺا سي ٿيا نروار، شوق وڃائي شان جا.

۱۔ ڪيائون قبول ڪسڻ قدم تان، گل رخسار مستان چشم تان،

صدقو سڀ ڄمار بهت سندن پيڪان جا.

۲۔ پيا زنجير زلف جا جن ڪي، لعظا نون لطف جا نن ڪي،

ساقِيءَ جِيءَ سنڀار، جنگ بين جولان جا.

۳۔ لڳن ٿيند هنيائون نعره، وڃي مٽي ڪيا مردن مارا،

عشق ڏٺن اختيار محبت جي ميدان جا.

۴۔ جام جڙن ٿا مر تن ”مصري“، آءُ چون ٿا اڄ تون اسري،

پير م پوءِ ئي وار، ماڻ مڙا ميخانه جا.

ڪافي نمبر [۲۲]

جيڃان جوش جلڻ جيءَ ۾ جدائيءَ جا.

۱۔ جيڪر جيئري ملير نه آءُ هوت ڪين ميس،

ڀرت وڃايم پردا ساري لوڪ سڀس،

پور ڍڪايم ڀرهن عشق آگاهيءَ جا.

۲۔ پرھ بیمار کيس، صحت ڪريان ٿي سڏڙا،

درد چڪايم دعويٰ هور پڄم سڀ هڏڙا،

پيا ڏکيءَ کي ڏسڻ عجب الاهيءَ جا،

۳۔ سينهي لائي سڏي هوءَ ويا چر چڏي،

اهڙي هين منجه اندر، گوھ گولي ويا گڏي،

وري ڏسو اوهين وجهلڻ هنج هيرائيءَ جا،

۴۔ ساجين ساقي ٿيو وٺي وره وٺي،

متان مڙين تون ”مصري“ پرھ نه ٻاري ٻئي،

ڪر پر تون هاڻ پيلڻ جام جڏائيءَ جا،

ڪافي نمبر [۲۳]

جهانگيڙن کون جدا گهڙي نه گهاريندڀس،

سُرهي صحبت سندن مڙي صحبت سندنڀس،

سارو ساريندڀس.

۱۔ آڏو ساريان گهڻو، وسريو ڪين وڃن،

ڇاڪن وانگر چت ۾ چٽڪو روز چڪن،

تن مارن سان ملي هي ٽپ ٺاريندڀس.

- ۲۔ ڪيئن ڪوئن ۾ وهان، مينڊن مَر ڏوئي،
لال لڱن تي ڪري لينگڙ ٻاري لوئي،
ڏوٿيڙن ڪي وڃي ڏيڍ ڏيکارينديس.
- ۳۔ اجهي اهاڻا ميان عمر وس چري هاڻ ورندم،
پسي پنوهارن ڪي نهن سينءَ نيڻ نرندم،
ٻاٻائڻ سان ٻولون پنهنجون ٻارينديس.
- ۴۔ پالڙي پائر ڏيڍ جو شال اجهو اڃ ايندو،
نن مارن سان ”مصري“ مولا ميڙيندو،
گاموڀن سان گڏجي ورة وسارينديس.

ڪافي نمبر [۲۴]

ڇاڪ ٺهين هي حق پاڪ،
ساهي منجهين والڙا.

۱۔ پوئر منجهين چڙ بيان ٻيلي،

ساجهر صنوح سنڀال سويلي،

يمان آئسڻ بياڪ.

۲- کُٺيان، کاليان، کُڪيان کُنڊيان،

نور لڪائي آئي منڊيان ٽنڊيان،

لاڪر ليند لفاق.

۳- راول راوي رهل ڪناري،

ڪهن هت موليٰ چڙهيا مناري،

مهر ڀريا مشتاق.

۴- ڀار درياهون ڀين ڀڄاڻ،

آڪر ”مصري“ نون جوڙ جڳاڻ،

عشق عجب اخلاص.

ڪافي نمبر [۲۵]

لغوش خبر ڪين ۽ خبر جي، ڪينائن ادا ڪا خوب ڏي،

چڙهي منهن مشتاق جي مالن ڀريا مکتوب ڏي.

۱- ڏي ڀتا ڀڳام ڀڙڀڙن ڀار جا ڀڙڙا هڻي،

ڇيئي جر آڪند ڀڳا ڀڙ جي ڀڙن من منهنجي محبوب ڏي.

- ۲- ڪهه وڃي ڪالگا ڦرين جي ڪنيزڪ ڪوليو،
گولي وليو ڪنڊ ڪلم جي، جوڙا چنڊيو جاروب ڏي.
- ۳- ڪر ڪنڌيءَ ويهي حقيقت، سڌ نه ٿي جيئن ساه ڪي،
جيئن اتان آنديءَ ولي وڃ ٿين مٺي مطلوب ڏي.
- ۴- مشڪو سوڙي مهارون، مهر سان ”مصريءَ“ مٽي،
باهه سان پٺي پري ڏس، منهن ڪري مڃوڻ ڏي.

ڪافي نمبر [۲۶]

درد مندن کي ديدار دلير واري ڏي دلداريون،

- ۱- جيڏانه ساڃن تو سڀڏاريون، اڃن اوڏاهين عين آهاريون،
پيسون پسن ان پسر، ورن پوئتي ڪين ويچاريون.
- ۲- لاهي بقايا نولون لارين، فاصبر صبراً سر تي آين،
بات الهيءَ ڪين بي اختيار، ٻره بچي ان بندي بهاريون.
- ۳- سهين سيني ۾ سر واهيون، بنڊيو ڪرين تون بي پرواهيون،
سهڻن جا مالار، هڻي محب سدا منهن ٻاريون.
- ۴- جبل جلون ساڻ جلائي، ”مصريءَ“ سان منهن منهن ۾ لائي،
اهڙا رکيئي جڏهن آر، وارث تڏهن ڪير ور واريون.

کافي نمبر [۲۷]

دل دلبران دي دست دام اندر،

جین وي دهریان دوالیان معری باز کنون.

۱- عیش آرام تمام اسان ذا چوئا، چوژ چوژیلیان چاؤ دینی،

چنچل چال چلی ساذا چت بتونی، نت نات نیثاندی نیاز کنون.

۲- نور نشان جوان جذهان خیما کوژ میدان وچ کژ دینی،

تزیان نیز آتان خونریز کرن جذهان پلت آون پلشی باز کنون.

۳- کر ناز نیاز لهوژ بتونی، گهند گهت گهونگهت گهت گهاؤ دینی،

... کیفی قید قفس وچ قابو کون، دلوا دام گهتن پرواز کنون.

۴- کر تاب شتاب حجاب لا تونی، چشما چور کرن مخمور کنون،

مژگان مار گهتن "مصري" مام سیتی آهولت لمن آواز کنون.

کافي نمبر [۲۸]

دراژن ري دم هت آڱ ٿي گهنگهر گذاريان.

۱- احاکر هیلن هئڻ حکمن سان، ناهي اوهان جو لیسرا

... ڏي موکل ته وچون وڃي واريان.

۲۔ اصلُون ائين لکيو هو منهنجي انگ ۾ ڪُنُ فيڪُونُ جو قلمُ،
هيت ٻيلي پُروُس پاريسان.

۳۔ اُنُ مٿائي اوڀريان اُٿلش، اي پُڻ ڪو جهو ڪسُ،
ڪيئن ويڙهيچن ڪي واريان.

۴۔ مَسَن ۾ ماروئڙن جو ”مصري“ ڪجڻ خيال ختمُ،
هيت هيد هيد هنجون ويئي هاريان.

ڪافي نمبر [۲۹]

ڏس صاف صوفي، اڄ اچي، پيمانہ ٻڪ رنگ ٻار جو،

تان ڪسوئيءَ قلب جي آگاهه لئين اسرار جو.

۱۔ وحد تان ڪثرت جو قلم ٿيو متارو موجور،

لُڙ ٿئي لهرن لڪاهو ڪپر ڪارونپار جو.

۲۔ زهد طاعت ۽ عبادت ڪين ٿيندي جلوه گر،

نيگنامي ٿانه ڪر، ڇڏ نيم رنگ و عار جو.

- ۳۔ کُفر ۽ اسلام هت، هت ٻڌي تسليم ڪر،
 تڪبو تڪبر ترڪ ڪر تسبیح استغفار جو.
- ۴۔ مست مائل رند انهيءَ راز جا محرم مقیم،
 ٿيا ٻتنگ ٻرجهي ٻرولي ٻه ڪري هن ٻار جو.
- ۵۔ ڪر اندر جي آربي تقويٰ جي صیقل ساڻ صاف،
 وڻ هنڻ جو چڙ وڍي، ٿرھو م ٻڌ تڪرار جو.
- ۶۔ مٺي مٽو مھراڻ ”مصري“، آه مشڪل موج مست،
 ڪنھن ٽري تاروءَ پتو آندو نه آئي آر جو.

ڪافي نمبر [۳۰]

سائيہ منھنجا سڀڻ، جن جا ٻال پٽن ۾.

- ۱۔ ماڪيان مڙسا پانديان، ويڙهيچن جا ويڻ.
- ۲۔ صبح سا ٿيڪن ٿي، تڪڙا واريڻ ٿيڻ.
- ۳۔ ڪٽ ڪاٽولبا ڪنڀون، خاصا سندن ڪيڻ.
- ۴۔ ”مصري“ ماروءَ سامهان، ٿي ٺٽ منھنجا ٺيڻ.

ڪافي نمبر [۳۱]

سانگي سنڀالي سانگ پنهنجا ويڙا ڏور ڏهائي، آلا،
مان مڙائو مون ٿئي.

۱- جوء جيڏانهن جيڏائين، ٽن نيڏانهن ٽانگه،
اوري آئيندن شال الاهي.

۲- سنيها سائيهن جا، ڪاله ڏنا مون ڪي ڪانگ،
خاصي ڪيائتي خبر سٿائي.

۳- مينهن موڪون لائيون، سا ڦلهارائي ڦانگ،
جيڪا ويڙهين تي ورهائي.

۴- موٽي هيرا ”مصري“ چئي، پانڊيان نسورا ٽانگ،
منهنجي ماڙين دلڙي منجهائي.

ڪافي نمبر [۳۲]

ساه صدق دل اڪيون جان مال متاع،
سڀ دولت تنهنجي.

- ۱- درد علاج اوهان! کان پائڻيان،
ڏک مک تنهنجا ڪنه نه سڻايان،
دلبر تون درمان، ويهن ٺاهه ولايت تنهنجي.
- ۲- ٽوٽي هوت هزار هجن ڪمي،
مور نه مٿيان جوڙ جتيءَ جي،
آهنجو اعليٰ شان، نرمل ٺاهه نهايت تنهنجي.
- ۳- ٻئي جهان تجلو تنهنجو،
هت هت آهي جلور جنهنجو،
جڳن سو قسم قرآن، پڙهن سدا تسبيحت تنهنجي.
- ۴- دلبر دارو درماندن جا،
آيا بخت وريا باندنجا،
سر ننگ لڇ قربان ”مصري“ لاهه ملامت تنهنجي.

ڪافي نمبر [۳۳]

- سجده گاه ڄاڻي صورت ۾ سير جن سير جو ڪيو،
مسجد مڙهي ميخان ۾ محبوبا تن ميسر ٿيو.

- ۱۔ ٻهت هُتي، هر ڪنهن وَجھ ھر جاءِ حق حاضر ڏسي،
سرخرو ساجد ٿيا، سهين اچن سي سر ڏيو،
- ۲۔ سڪ سندي ساقيءَ سڄي سُڪي، سڏي جا سور جي،
تنهن مندي محبت موهيا، مقرر ورڻ مانجهين مڃيو،
- ۳۔ عبيد ڄاتو عاشقن عهدون امر الله جو،
خير شر خالق سوا ڪنهن کان نه ڄاڻن ڪي ٻيو،
- ۴۔ مَنَ طَلَبَ شَيْءٍ مَرِيءٍ ”مصري“ مرادون من الدر،
وَنَسَحْنُ اقْرَبُ وَجْهًا وَوَرِيءٍ وارث وَر ٻيو.

ڪافي نمبر [۳۴]

سڏڙا شال سڻندو، پلو لائي ٿال ٿيندو.

- ۱۔ پنهل بازياڻي پانهنجون، چپر ڪين چڏيندو.
- ۲۔ مشفق موهم مرض سڄائي، سهجن ساڻ سڃيندو.
- ۳۔ نازڪ نين ڪير ڪيفي، گولسيءَ ساڻ گڏيندو.
- ۴۔ ”مصريءَ“ محبت جون مڃون من ۾، جاني جوڙي جڙيندو.

کافي نمبر [۳۵]

سنگهارن کي ساري، ساه منهجو سومرا،

- ۱- والي ويڙهيچن ڏي واڳ وڻن تي واري،
قسمت قيد الماء مان علي شير اڪاري،
- ۲- مڙيلي ملڪ ملير جو ڀريو مينهن موچاري،
پهون پنهورن پاهنجون پر ڪيون پلر پياري.
- ۳- الدر اباڻي ٻار ڏي جهڳيو جيءُ جهنگاري،
مون من مارو ڄام لئي گوند ڏينهن گذاري.
- ۴- ماڳ اهي ”مصري“ چئي وهان ڪين وساري،
الم اميد الله پر ڏاڻر شال ڏيڪاري.

کافي نمبر [۳۶]

سهڻا سائين، مون نه سرندي، سري سڳا سچن نوڪي.

- ۱- پئيءَ تنهنجي پورهيت پاڻ مهاڙي،

بيٺي بازياڻي ڀرندي.

۲۔ هولوڊي هوت هميشه جاني جتيءَ ساڻ وي،

وري ورجي ڪين ورندي.

۳۔ شوق اوهانجي شمع جيتن شائق،

تنهنجي پري آهي ٿا به پرندي.

۴۔ ”مصري“ ماري آهي درسن ڌاران،

منه ڏسڻ ڪاڻ مرندي.

ڪافي نمبر [۳۷]

سهيڻ رنگ سيل سنهه سر تي ستمگر ڪيم ڪر،

درد وندن جون دليون حيران هرهر ڪيم ڪر.

۱۔ سپاه سنبل زلف سهڻا رخ مٿي چوڙيو ڇڏين،

مشڪ سان موهي ملي، ماندا مسافر ڪيم ڪر.

۲۔ ڪڻ سلوٽا نين نرگس نيم خوابي پر خمار،

بت نقاب اندر نماڻا ناز پرور ڪيم ڪر.

۳۔ منهن وجهيو محراب ۾ ابرن جي عاشق عيد ڪن،

هوالعجب هر قسم ڏکي آسمان اختر ڪيم ڪر.

۴- جلوه گر جلوه نما ٿي مهر ڪئي ”مصريءَ“ مٿي،
دلرہا درسن ڏيئي در دست خنجر ڪير ڪر.

ڪافي نمبر [۳۸]

عشق، سچو ٿي امام، مذهب محبت جو عين مبارڪ.

- ۱- سن خلیفا معلم خبرون، ذوق وچايم زهرون زهرون.
- پيش پري ٿيا جزمون لام، قرهيءَ الهيءَ کان ٿياسون فارق.
- ۲- قاضي ڪامل، ڪائب قاري، ٻهه چڏاسم هزارگوارِي،
حسن هلايو حڪام، تاب تنهن جي ڪيو تن کي تارڪ.
- ۳- ست سڪڻ جي پڙهه تون ساري، ٻيا ورق وهه وساري.
- آءُ نه ٻڌون احرام، طلب اٿئي تحقيق تبارڪ.
- ۴- منهن ٿيو محراب پرينءَ جو، سجدو سائب پيو ”مصريءَ“ جو.
- پلي چون بدنام، رمزن، هن ۾ ٿياسون غارق.

* هي پڙهڻي: عشق ماروئي اسلام، مذهب ملئت جو عين مبارڪ.

° هي پڙهڻي: غمزن.

کافی نمبر [۳۹]

(مثنوی عرف غزل)

(بی نقط)

- ۱۔ کار کر کاهل مَ هو، کر کار کامل زَه کمال،
کم کوس، کم کر لک لعم، هر مهل هر دم کاء حلال.
- ۲۔ کم کار در معکم مهل سو هو، کوکس هک کلام،
سو مرد موراً ماه مکرم آه محرم دل مدام.
- ۳۔ وة م معطل کر مطالع اسم احمد (ص) و الله (جل)،
اهو کار کم سارو سرس آه، ورة واهر واه واه.
- ۴۔ واه واحد آه اعلي ملک مالک مددگار،
سو سدا سرد و گرم در آه همدم هر دوار.
- ۵۔ دَو مَ لک کر دَو دو و رام راه هک،
رة سدا سرهو بُکعالو، لا و هم لاحد مَ لک.

کافی نمبر [۴۰]

(بی نقط)

کر کا مهر بل ماهرو، مَ لکاء مک مکرم مدام،

- ۱- دلدار دم دُور م وهو، کو کر کرم کامل اهو،
هر مهل سر مک کولهو، هک لک لمعه وار هو لکام،
- ۲- کر هو درد دل کا دور، دکام لکاء مارو مور مک،
سرهو سدا اهو سور مک دل دام در دار السلام،
- ۳- کر کرم وارو کو ککر، وهلو وسو وس واه ور،
وه ورة آه واه واه وکر، اصل لکنو عالم دوام،
- ۴- ره راس راول کر رحمر م شها سو شس شه،
حور و ملک مارئا مرم، مائل کرهو مرهم ملام (ملحوم)،
- ۵- کا مدد مالک مهر کر گولو گداگر گام گهر،
سرهو سکچانو ساه سر "مصري" رکو عالم امام،

کافي نمبر [۴۱]

کعبه مینون قبله نماء جهنگ جهوک راجهندي.

- ۱- هر مذهب ملت دا مالک ماهي متوالا،
- ۲- مک مسحراب مُعَلّي مسجد سجده گاه صفا،

- ۳- چڙه ڪر عرش مناري ڪيٽس جلدوا جا بجا.
 ۴- پيرنگي وچ بين بجليندا رونق رنگي افزا.
 ۵- مشرق مغرب دي وچ ”مصري“ اظهر ارض سماء.

ڪافي نمبر [۴۲]

ڪوه جالان ڪهڙي ڏوه، چوري چير ڇڏي ويا،
 ڏاڍي زوراور ذات جتن جي.

۱- پينر پانڊيم ڪي پيرا هوندا،
 آخر ڏهني آندوه گولي گوندر ڪڏي ويا،
 ماء ڏاڍائي ڏس ڏهرن جي.

۲- جڏهن مديون منهنجون ٿيون محبن معلوم،
 نڌهن رلائي رند روه، وري ويلي وڏي ويا،
 جوڙي هنيائونم جڙ جيون جي.

۳- ڪر ۾ ڪمپئيءَ جي ڪلسر قضا جا جهڙا،
 لکيا هئا منجهه لوح، اهڙا انگ اڏي ويا،
 ڪانهي ڪنگال ۾ بهج پندن جي.

ڪافي نمبر [۴۴]

ڪيئن ڪهاڻيون ڪنديون ڪنديون، تنهنجي ٻهه ٻچڻ جون.

۱- وَنَعْنُ أَقْرَبُ لَيْسَ أَزَالِي، چهر اوڀرڙا چوڏس چالي،

بازيگر سو منديون منديون.

۲- جي نئين نوڪن چڙهنديون، سي سُبْحَانَ الَّذِي آسَرِي پڙهنديون،

دلبر درون ولنديون ولنديون.

۳- ڪوٺيو ويٺو ڪيس ڪرائين، وينديون واريو ٻوٽ ورائين،

گڏ وهارين ڪنديون ڪنديون.

۴- ٻهه اوهان جو بئڪ باري، زوراور ٿوسين زارو زاري،

سڀ ”مصريءَ“ جون منديون منديون.

ڪافي نمبر [۴۵]

ڪيئي پريشان پريون پريون، تو رمزون لائي،

۱- هر دوحهان عبرت ۾، خورون تنهنجي محبت ڪيون محمورون،

چاهه ڏسي ٿيون چريون چريون.

- ۲۔ سسيون، سهئون ۽ ليلائون، ٻڌي بيئون اچي سي ٻانهون،
 ڏسي ولايت وريون وريون۔
- ۳۔ ٻڌي ٻنڌڻ ٻارا سي ٻائي، ڪاريهر ٻيٽا ڪنڌ ڏسائي،
 ناز پگين تنهنجي نريون نريون۔
- ۴۔ ”مصريءَ“ ساڻ مٺي ڪر مٽڙا، آءُ اڱڻ ٿان وسر وڙها،
 عرض اهيلي ٿا ڪريون ڪريون۔

ڪافي نمبر [۱۴۶]

- ڪجهي ڪتابت ڪريون، ڪاڪل ڪنڊڙي ۽ ڪجل جي۔
- ۱۔ صفون سهين سڪندن سنديون، چال ڏسي ٿيون چريون،
 ٻيچون ٻيرنگ ٻي مثل جي۔
- ۲۔ ٻائي دام ڍلين ڪي دلبر دست دواليون ڌريون،
 طمع ڏيئي ٿيل جي۔
- ۳۔ هنيون حيرت ۾ حُسن جي حورون ڀرت ٻڙن ٿيون ڀريون،
 انهيءَ شڪاريءَ جي شڪل جي۔
- ۴۔ ”مصري“ مشتاقن جي رت سان نيشن نوڪون ڀريون،
 ڪار ڪير ڪن قتل جي۔

ڪافي نمبر [۴۷]

گهونگهت واريون گتيون گتيون ڇڏ هر گت گڏجي.

۱۔ ڏي ڏڏن کي ساغر مڪ جا، لاهه نقاب لڪڻ ۽ لڪ جا،

مائن سندن يون متيون متيون.

۲۔ پيئون پڌر سي پوء نه ورنديون، ٺالگها ٺار مڙيلي ترنديون،

جي راز تنهنجي ۾ رڻيون رڻيون.

۳۔ بيهالن جي بندي بيهارڻ، مشتاقن جي مارڻ ڪارڻ،

سر چوڙيلي سي چتيون چتيون.

۴۔ من طلب تنهنجا قول اصل جا، واري خيما ڪوڙ وصل جا،

پڇ فراق جون پتيون پتيون.

۵۔ سچا سخن فاما السائل، ”مصريءَ“ سان ملي ٿو مائل،

ٻار ٻرين پنهنجون پتيون پتيون.

ڪافي نمبر [۴۸]

قيد ڇڏيندم ڪين، عمر اجهي آيم اباڻا،

ڀيٽ پڌر من ٿين، ڏسي پنهنجي ڏيهه ڏاڏاڻا.

۱- میرا مَنهن مارو پنهنجا ماڙين تي نه سَئين،

تکيا تنهنجا طول وهائا.

۲- وٽن سنگهار سدالين سَرا، ٿوري قسوت ڪَئين،

کافي ٿلر، ٿنڀ ۽ لالا.

۳- جوڙيليون چاريندي وڃڙا، پَريو لت پَوين،

پَسي ۽ سين پالڊ پَراڻا.

۴- ”مصري“ مارو ملڪ پنهنجي ۾، سَڙ سَڏ نه سَئين،

ويڙهيجا وٽن ويڪالا.

کافي نمبر [۴۹]

لايون ڏينهن گهڻا، ڪڏهن ايندا.

۱- ساريو سانگيڙن ڳي ويٺي هٿ هٿان،

۲- مارن ساڻ ملير ۾ ڪٺا ڪير ڪٺان،

۳- منهنجو مرڪ نه ماڙيون، ويڙهن منجهه وٽان.

۴- هڪ پراهين نه ٿيان، ڌراڙن ڏٺان.

۵- ”مصري“ مارو ۽ ڄام جي مَنهن ۾ مُشڪ مٿان.

ڪافي نمبر [۵۰]

ماڙيون پانڊيان مائام، مولي ماروڙن ڙي دل ماندي،
الا ورهه وهامي رانڙي.

۱- اولي اسائي ٻار ڏي، من پره ڦٽيءَ پيغام آئي،
ٻائر ڏيهه جو ڪو ٻانڌي.

۲- موني اسانڪي ميهو، هيرا هار حرام،
آهي چوڙهن ڪي چاندي.

۳- ڪوء ڪڙولا قيد جا، ڪوڙا ڪوٽ ڪمام،
پاڻي باهه برابر ٻانڌي.

۴- ڪندا ڏيئي ڪڏهن آلا، منهنجو ملڪ مقام،
ٿيندا قيد پاڻيءَ جا ڪانڌي.

۵- مان وڏي سان "مصريءَ" ڪي آلا، ميڙئين محمد (ص) ڄام،
نه ٿئي وهم انهيءَ کان دل واندِي.

ڪافي نمبر [۵۱]

- منهن تنهنجو مصاحف، هي ادب تنهن سان ڪيئن ٿيندس.
- ۱۔ منهن مبارڪ مظهر ذاتي، صورت چالي صاف،
صدقاً ساري سجدا ڏيندس،
- ۲۔ جهڙي ڪهڙي حال نوسين، ڪاهي پٽيون ڪوهه قاف،
نيمه نياهي لاک ٿيندس،
- ۳۔ جاسينءَ آهيم ساهه سيني ۾، لاشڪ ڪالهه لاف،
من موهن توکي ڪين مٽيندس،
- ۴۔ جي مليو ”مصريءَ“ کي معرم، تـ سڀني سور صراف،
نوسين ورة ويهي وٽيندس،

ڪافي نمبر [۵۲]

- ڦاٽي ڏاڙن جي ڪيا نظر نهال، مُلڪ ڦلڪ مخمور ٿيا.
- ۱۔ ڪيائون ناز نقابا لاهي، وڌائون ڪوٽ ڪفر جا ڏاهي،
ٻاندي ٿيا بيهال، چشم مبارڪ چور ڪيا.

- ۲۔ تجلن تنهنجن جبل جلايا، آن آڙاه تي عاشق آيا،
پئي لڏا پيمال، مڇ گهڙي منصور ٿيا.
- ۳۔ سهڻي ساقي ساغر سڪ جا، لڪ لڪوئي لعظن لڪ جا،
ڏنن جام جلال پيئون پُر نور ٿيا.
- ۴۔ جهڳ مڳ جهلڪيدار پيال، محب ڏناسون محبت والا،
”مصري“ مالا مال هيٺڙي هاڻ حضور ٿيا.

کافي نمبر [۵۳]

- نوعان ليڻ مرينديان نال نظر دي نولت سانون.
- ۱۔ لامکان لنگه لهر دي اندر، اسان ڏي وڃ آڙدي،
افلاڪان آڙينديان، طرف عشاقاندي آڙ آسانون.
- ۲۔ خواب آلود خنجرزن خوني، پري رنگ عجب آسوني،
دهري دام ڏرينديان، ڪڇ ابرو والي قوس ڪمانون.
- ۳۔ چلڙي چوڙ تي چٽيان چٽڪن، لامع لڙڪ مثل لڪ لٽڪن،
ڪاڪل ڪرڪ ڪرينديان، سنبل زلف سياه زمانون.
- ۴۔ شوخ شرابي شور سرشاري، جوهردار ڏيون جهلڪاري،
هر هٿ مار هرينديان، ساغر صبر ”مصري“ دا مڪانون.

کافي نمبر [۵۴]

- ٻيئي نمائن جون دليون ناحق نگارا هي سبب،
 وت رهو ويجهو، ورهو ڪرين ڪنارا هي سبب.
- ۱- ناز سين لاهيو نقابا، گڏ رهو گهونگهٽ ڪڍين،
 ڪوهه مٺا مشتاق مارين، ڏيئي نظرارا هي سبب.
- ۲- لعل لب لعلون يمن جون، رڍهه رخ رشڪ چمن،
 نيٺ فرگس نير خواهي، الستظارا هي سبب.
- ۳- زلف سلسلدار گيسو عنبرين رخسار تي،
 ڪر کٽيو کائين ڪليجا ڦاٽڪ ڪارا هي سبب.
- ۴- ڪن ڪمان ابرو اڏواڻ، رخس رستم زال کي،
 سام برزو، گيو ڪان، ٿا ولن وارا هي سبب.
- ۵- عشق جي آڻياري ۾، پوءِ پراهون ٿيو بيهن،
 آه دل دلير هنديءَ، سنگ خارا هي سبب.
- ۶- سهڃون ڪنڊن کي سڏيو تهئون ٽرائين ٿرت تون،
 آئيءَ هندوءَ انصاف عالم آشڪارا هي سبب.

- ۷۔ مر نه عاشق عيد ڪن، ماڻا م ڪر محبوب تون،
 ڪيس چڏ ڪوه ٿو ڪهين، ور ڏيو ويچارا هي سبب،
 ۸۔ مهر ڪر ”مصريءَ“ مٿي خوشدل، م ٿي ڪ خنجر گذار،
 نه نه عوض وٺندڙ انهيءَ جو داد دارا هي سبب،

ڪافي نمبر [۵۵]

- وڃي ويٺا ويڙهي، سوئي سر ساڙهيون،
 ۱۔ سائينءَ ڪارڻ سومرا، جهانگين ساڻ م جهيڙ،
 ۲۔ نئون جنهن جا نجهرا ٻولنگا مٿي پيڙ،
 ۳۔ ڪڪ چرن جا ڪيمڪي آڏا اولا اکيڙ،
 ۴۔ ٿر جايون ٿرن مان فالح ڪير ٺڪيڙ،
 ۵۔ جڙپڻي جس جهان ۾ اهڙو عدل ٺڪيڙ،
 ۶۔ ماڻدي رب ”مصري“ چلي، موٽي مارن ميڙ،

ڪافي نمبر [۵۶]

- وڃن ويڙهيجا نه وسري،
 وهڪوڻ جن جون وارين ۾،

- ۱- ڌار ڏنگهر جي ڌٽ، پهون بهرام ڀٽ،
وڪيا مون ٿي ور وٽ ڄام ڄنڊا ڄارهن ۾.
- ۲- ڄوءَ ڪشادي جيڏين قوت ڪڪالون ڪن،
ڏولرا ڏين وٺن ڀٽ بهنوارن ۾.
- ۳- ڪالهه ڪٽي ڄامون، رک پرور ٻن تنه جو تون،
سون رهو ۽ سيمون سوء سگهارن ۾.
- ۴- ويڙهه وٺا وٺن، ويڙهيا منجهه وٺن،
”مصري“ ماڳ سندن گهونن ۽ گهارن ۾.

ڪافي نمبر [۵۷]

وڃي ويڙهه وٺا، ڏوري ڏوٻڙن ڪيا.

- ۱- رهن سدائين رڃ ۾، اهڙا ان آهيان.
- ۲- ٺڪي پڙجهن پاڻ کي، ٺڪي ڄاڻن ڄاڻ.
- ۳- وهڪون واريءَ وچ ۾، پٺن پلي پياڻ.
- ۴- آلي آڏ ٿرن ۾ لوڀارن لاڏڻ.
- ۵- نوڻ اڏيائون ٺجھرا، ريلن راج رهائڻ.
- ۶- ڏسي لاهيان ڏکڙا، ملي مارن ساڻ.

ڪافي نمبر [۵۸]

وسري ويا ٻئي جڳ، جڏهن دل جان سان دلبر ڏٺم،

مهتاب مڪ محبوب جو محراب منهن منور ڏٺم.

۱- دل سڃاتو سڄڻ جو اچي سير سيڪهن جاء تي،

من جا ٿيا مطلب مڙهي پورا ٻرين پرور ڏٺم.

۲- شيخ، قاضي، ٻاڪدامن، اي مشائخ مولوي،

ڪر نصيحت ڪي ڦٽو، هر جاء حق حاضر ڏٺم.

۳- دين ۽ ايمان تقويٰ ٻيا زلف جي ٻيچ ۾،

دام ۾ دائي مثل تڪرار ڪارو تر ڏٺم.

۴- عمر ساريءَ جي عبادت ٿر هڪي تاراج ڪي،

ويو ڪسي هندو هڻي، ڪعبي اندر ڪافر ڏٺم.

۵- عاقل ۽ عالم اوليا صنعتان جهڙا سو هزار،

قيد ڪاڪل جي ڪڙي ۾ ملڪ سڀ مضطر ڏٺم.

۶- حسن خود هٿ ۾ جنهن جي دام ڏاڍو دلفريب،

راه رهڙن وڏوئي، رهنما رهڙن ڏٺم.

- ۷۔ چو طرف چارئي ڏسيون، چوڏهن طبق چارئي مڪان،
 ڪونه ٻيو ٻڌندڙ دليون، تنهن مٿان ڪو مسخو ڏنم.
- ۸۔ ڏس همت حضرت حسين جي پٽ اڪيون اي آسمان،
 دل ڪنل دشت ٻلايم، ساڦلي ڪوٽر ڏانم.
- ۹۔ ٻڙ مٿي پوري ڪئي منصور، ”مصري“ سڀ مراد،
 سرسر صورت الاهي، سونهن سندس سرور ڏنم.

کافي نمبر [۵۹]

- وڻ چڙهي وائي مٿي ڪانگل ڪهي تو ڪالهه جا،
 ڇو اڳڻ ايندا ڪڏهن هيت هتو محرم حال جا.
- ۱۔ لئو منهن منهنجي مٺا، ليکي لکن تنهن لال جا،
 ڏي خبر ڪنياڻا ڪري، جڏيون جاري جال جا.
- ۲۔ پر هڻي ڪي ٻار ڏي، مائٽن پري جي مثال جا،
 سي سنيها ڏي سگهو، سوئي اچڻ جي مقال جا.
- ۳۔ کس جهلي گونددر لٿا، ٻڏي ويڻ واٽ وصال جا،
 سڀ لمحہ لحظي لهي ويا، سيئن ڪئي منڀال جا.

- ۴۔ بهر محبوبن سنڌي عيسيٰ امر اعمال جا،
ليا جنسازا جان سين ساعت اندر صد سال جا،
- ۵۔ هٿ چڙي ۽ اکب ڦري، ٻي ارت ڏرڪي سال جا،
ليا سپاڳا سوڻ ”مصري“، جرح ويا جنجال جا.

ڪافي نمبر [۶۰]

(مئلوي ڪهي سونا)

هڪڙي ڏينهن درويش دل دالاءِ کان هو هين ٻڌو،
حال هيءُ هاديءَ ٿنڌ مون تي ري ميو روشن ڪيو.

- ۱۔ مون چيو موليٰ ڪُنوار هيءُ ڪهڙي چٽيل آهي چڱي،
چيائين انهيءَ مڱار ملعي مگر سان آهي منهن چٽيو.
- ۲۔ عرض ڪيم اعلاج ٿئي ڪو نفس نافرمان جو،
چيائين خودي کڻي ڪانءِ پوءِ ناقص ڪي چانچ ٿيو.
- ۳۔ هيءُ ڪهاڙو آه ڪامل ملڪ ۽ اولاد مال،
چيائين انهي دلوي ڏتاري دين ايمان ٺيهڙ ٿيو.

- ۴- چڏ اهو بيهودو بلڪل آه اچايو قبل وقال،
 صحي سو لوڙيندو سڳو، جيڪي جنه جي حق لکيو.
 ۵- ظلم سين ظالم ضعيفن جون دليون ٿا ڪن زيان،
 اي بگهڙ هي ترس ڏس ڏاڙهين ٿا ڏڏرا ڪيو.
 ۶- عيش دنيا جا مڙهي، مان وارا ۽ ملوڪ،
 مڪ بهڪي ساعت جو ۽ ساري عمر جو سور ٿيو.
 ۷- اي وڏو منصب ٿا ڄاڻن ڪد خدائي ۽ ڪوانر،
 هل ڪيو هاويءَ هٿن ٿا شيخ جيلن سرگس ڪيو.
 ۸- ڪير ٿي مغموم ”مصري“ هيءَ نصيحت ڪر قبول،
 نچ رهي ٿان لڪ ڪٿا، مون پير پنهنجي کان پهيو.

ڪافي نمبر [۶۱]

- ههڙا سڪن منهنجا حال ڪيا، آءُ ڪاڏي خبر ڪيائنا ڪري.
 ۱- رمز رسم آهي ريت اڳيئي آوهان آل اها،
 هر هر هتي جا هٿ ڏيو، سڪندن سدائين سنيها،
 آما ڪير مت پنهنجي پري.

۲۔ هن ضعیف جون زاریون وڃي ٿين ڇٽج جیلن ٿي جوان،
 کهل ۽ ڪو قیاس پئي، ڪانگل آڻ ٿي ڪارون ڪریان،
 ٿمي نیڻ ٿیڙم هنج هري.

۳۔ ڇٽج موٽ مسافر سپرین، ٿنهنجي منهن ڏسڻ لئي ٿي مران.
 درد جي درياءَ ۾ ٿنهنجي توه ترهي ٿي تران،
 نه نه مهدویس هوند مري.

۴۔ سڀي آدمي آڻ نون، وڃي ڏينهن گهٽا جن لائيا،
 چو مٿان ڪي ماندو ٿاين، آهين محب ”مصري“ آليا،
 لسو لات ڪا آهڙي وري.

ڪافي نمبر [۶۲]

هڪو سائين سچو سرچي، ٻيو ٻرچي ڪو م ٻرچي.

۱۔ ڊول ڊلايون ڊڪيندي عیب اسان جا وو میان،
 وري ورله کين وڙچي.

۲- سهس اثاره عالم روزي ڏهنسڌڙ وي،

جکي جوڻو ڪاڻ چرچي.

۳- آهر عصيانن جا ٻولا پتيون وو ميان،

پڳائين معافيءَ سنڌي مڙچي.

۴- مليو ”مصري“ کي محضر مهر محمدي وو ميان،

ٻلي خزانن خرچي.

سر ڪوهياري

ڪافي نمبر [۱]

اچي پرڳاڻي پيئي، پنهل سائين پُنيءَ ٺنهنجي.

۱۔ ڪري ڪوڙايون ڪچايون ڪوڙين، پلو ميان،
آئي ڌرِ دوست منڍي.

۲۔ ورهه ور ڏيئي، ورائي ڪئي ويڳائي، پلو ميان،
وسون ويڄاري ويئي.

۳۔ سڏي هيڪر ساڻ پنهنجي، گڏي گوليءَ ڪي، پلو ميان،
ٺانءُ الله جي نيئي.

۴۔ مڻج ”مصريءَ“ جون مڏايون، اصلتون آهن، پلو ميان،
مٽئيءَ معلوم مڙهي.

کافي نمبر [۲]

باروچا ٻانهيءَ سان جاني الله لڳ لاه جدايون.

۱- وڙ اڳوڻي کان آڻ وڙ ويٺي،

ٻنهل ٻريٽ پٺيان تو ويٺي،

تنهن دلپر دهوانيءَ سان،

وارث! ڪرم وڃڻ جون واپون.

۲- ٺنگ ٻريا ٺنگ نيٺ ٺهاري،

ڪڇيون ڪمپڻ جون ڪين آڳاڙين،

اصل احسانيءَ سان،

ٻلا ڪن ٻري ٻال ٻلايون.

۳- ٺڪي ٺار تو هنلي ٺڻ جي،

سدا چڏهر سڌ سيج سمهڻ جي،

مٺوئي مڙمانيءَ سان،

ڏونگر واريون ڏيئي ڏهنائون.

۴۔ ”مصري“ مڇي جيان جو کان ٻاهر،

تيلن ڪهنڪهر ۾ ڏينهن گذاري ڪاڏر،

هوت ري حيرانيءَ سان،

عشق وڃايس اليلاهون.

ڪافي نمبر [۳]

ٻارئين جي مارئين، توڙي نٿو ٺهائين،

آڱ اوھان جي آھيان.

۱۔ ٻرين ٻاند نہ ڇڏين، جي ٿي ورھي وھائين،

آس آميد نہ لھيان.

۲۔ رڻ بہ راحت روح کي، توڙي ٻر ۾ ٻھائين،

سُج و سُنڌڙي ٻالھيان.

۳۔ موچارل! منهن پنهنجي، ڏکيءَ کي نہ ڏيکارئين،

ڌر تڏهنجي دانھيان.

۴۔ مِلِي جي ”مصريءَ“ سان، گھڙي جي گھاريين،

کڻ سَنڌءِ هوند ڳائين.

ڪافي نمبر [۴]

ڏٺل دوست خدا، مُجرمن مٿان، خيمو خاص اڏيندو.

۱۔ ڏسي ڏوهارين کي، واري واپس وڃان، آلا...

حضرت هٿ ڏريندو.

۲۔ آجهو ٿيندو عاصين، احمد (ص) ڄام اڳيان، آلا...

دارو ٿي به ڏريندو.

۳۔ پرين پازائين جي، ڪري پاڻ سُچسا، آلا...

گنهگار ڪڍيندو.

۴۔ ”مصري“ محرومن جي، بهرون مُصطفىٰ، آلا...

سيّد سام جهليندو.

ڪافي نمبر [۵]

ڏسي ههڙا منهنجا حال وو حال وو، اجهي اڱڻ آريائيءَ ايندا،

هٿ هوت اچي هڪ ٿيندا.

۱۔ ٺيڪ ٺماڻي ٺٽڙ، ٺانڻ ٺٽيل،

ٺٽي ٺورهيٽ پنهنجي ٺور ٺيل،

ٺڙي ٺچندا سي لکيال وو لکيال وو،

ٺٽي ٺٽڙن ۾ ٺٽ ٺڙيندا،

ٺٽي ساڻ وڇوڙيل ويندا.

۲۔ ٺٽا بدڪارن جا بار کڻن،

ٺٽي ٺاڙيلن کي ساڻ ٺٽن،

ٺٽي واري واک وصال وو وصال وو،

ٺٽي ڪاهل ڪرم ڪريندا،

ٺٽي ٺاڙيل ٺٽي ٺٽن.

۳۔ ٺٽي معاف ڪندا محبوب مڏيون،

ٺٽي ٺٽي لائيندا مڪنديون،

ڪندا سُهڃون سُهڃ سڻيال وو سڻيال وو،

ٺٽي وڃي وڃي وره وڃيندا،

ٺٽي ساڻ معيبت ڪين مٽيندا،

۴۔ شاه ”مصريءَ“ جي اچي ساڙ ڪندا،
 تنهن جي پختي پياري پاڙ ڪندا،
 سندا ڪوٺڙ، قدح ڪلالو و ڪلالو،
 پري دُھرا دست ڏريندو،
 ڪل ٻانهون ڏيئي ڏيندا.

ڪافي نمبر [۶]

زاري تـو سان زاري، تـنهنجي محبت آهيان ماري،
 چاڪ چڪيءَ جاوهون چوري،
 ۱۔ هنيئي نـيـزا نـيـنـن جا جگر ۾ جاري،
 نـيـئي ڪـيـلـجا ڪوري،
 ۲۔ سـواءِ تـنهنجي سـڀرن، پاڻيان قيامت ڪاري،
 آءُ الـلـه لـڳ اورِي،
 ۳۔ هوت منهنجي حال جي، توکي سـڏ ساري،
 سگهان ڏونگر لڏي ڏوري.

۴۔ مٿان وجهين ”مصري“ءَ سان، گهڙيءَ جي گهاري.

جالي جڏائي ٿي جهوري.

ڪافي نمبر [۷]

سدا منهنجون سڪنديون، ٻانڌي روز ٻڃن،

آڪڙيون عربي ڄام کي.

۱۔ ٺاٺي ٺيءَ ڪريم جي، ٺاٺي ٺينهن ٺين.

۲۔ اندر آڪند عجيب جي، اهر آج اٿن.

۳۔ محبت جي بجاز جا، مگر مڃ مڃن.

۴۔ نسيارهنون طلب ۾، نانگهو ڪيو ترسن.

۵۔ هاشمي حبيب ڏي، منجهان هيچ هلن.

۶۔ موليٰ هن ”مصريءَ“ کي ميڙين محبوبن.

ڪافي نمبر [۸]

سوٽ سڃاهل، سائين، واقف حال منهنجي جا.

۱- دوست دعا ټپڼ وي آهيان، پلو ميان،

تنهنجي سر جي سڌالين.

۲- سٺڻ مناسب وي ناهي ڪي، پلو ميان،

ڪمڻي ڪي ڪڏاهين.

۳- شال موچاري وي من پوئي، پلو ميان،

واڳ ولهيءَ تي ورائين.

۴- ”مصريءَ“ سان وي محبت جو، پلو ميان،

ناسو ٻينهن ٻاهين.

ڪافي نمبر [۹]

ڪرهل آءُ ڪاهي، واڳون ورائي،

ڄل م ڄام چٽيءَ جا.

۱- گڏيو وجو ڪوليءَ ڪي، ليڙن سان لائي،

۲- نو لئي تونگ وٺڻ ۾، ٻانهڻ ٻاڏائي،

۳- ڏاڍو جوش جهل جو، ٽٽين ڪي ٽائي.

۴- تنهنجي مدد ”مصري“ چئي، مارڳ مرڪاڻي.

ڪافي نمبر [۱۰]

گهوري وڃان گهوري، آءُ الله لڳ اورِي،

ڏکيا گذاريم ڏينهنڙا.

۱۔ ڪانڊيان هاڻ ڪتن ڪي، طوئون ٽڪيا نورِي،

سڄوڻ ٻانڊيان ٻي سڀ سينهنڙا.

۲۔ گولي کس گونگن جا سدا ٻي مورِي،

نوان لاهو توڻين ٻينهنڙا.

۳۔ دلڙيون درد وندن جون، چريون ڪٽي چورِي،

هوت ٺٻي ٿو هينهنڙا.

۴۔ مٺي دل ”مصريءَ“ جي، ملڻ سان مورِي،

وس سندنائتا مينهنڙا.

ڪافي نمبر [۱۱]

ليڙا لانچيائون، جمل جالڪيائون،

آڏيءَ رات آئي ڪري.

- ۱- هوئين پڌائون گرھا، ڪامن ڪاهيائون.
- ۲- هوندي بار نه پيڪيا، ڪٺ نه ڪچيائون.
- ۳- چرڪ ڏيئي چوريءَ ڪي، چهر چڙيائون.
- ۴- ماڳ ڏيئي "مصري" چئي، ڏاکھا ڏاڻيائون.

ڪافي نمبر [۱۲]

هوت م چڙ جا هئيءَ، سائينءَ لڳ سميع،

پرينءَ پيادي پند ۾.

- ۱- مڙلي مٿانهون مرسين، ليو تنهجو شان شفيع.
- ۲- قائم قرب قرآن ۾، قادر ڪيوي قوي.
- ۳- عيب ڏيکيائين عاصين، لاڙي هاند لونگيءَ.
- ۴- لولاڪ لاءِ خلقت الافلاڪ واحد ڏئي ويءَ.
- ۵- ڪر مدت "مصريءَ" سان اچي، واري واڳ وليءَ.

سر پيروي، توڙي وغيره

ڪافي نمبر [۱]

اڄ عشق ڪيا پورا عدد، ڦاٽو ٻلي جي قول جا،
بدنام ٿي تنه ڪر بندي، جنه ڪر ٻنڌڻ پيس ٻول جا.

- ۱- جڏه ڪن اچي ڪڍيا قلم، امرنهي سڀ ٿيا عدم،
پيرنگ مٿي رنگي رقم، ري خط لڳا رٿول جا.
- ۲- جڦ القلم ڦاهو ڪڙا، اهڙا ٻار بدناميون ٻڙا،
ٻاهو ڏي پڙاڏا ۽ پڙها، ڳوٺن ڳلين ۾ ڳول جا.
- ۳- ٻاري ٻرهه ٻاري ٻئي، ڪثرت ڪئي، وحدت وٺي،
ٻنهنجي هٿين ٻٽائين ٻٽي، پولا لڏا پو ٻول جا.
- ۴- ڪڇ اٻرو ڏسيو ڪعبو ڪري، سيني اندر سجدا مري،
هوسين حڪم هورين هري، هرگز هٽائين هول جا.

۵- هُم بَكْرٌ عَمِيْ اَلْذَا، سِرْدَن اَلِي جِئا بَسْذَا،
تَذَه منجهه گهڙي "مصريءَ" وڌا، لئي ڍول ور وڌول جا.

ڪافي نمبر [۲]

- نردو پرين وچ ۾ ٻانهنجو آئيني پاڻ،
- ۱- وَهُوَ مَعَكُمْ اِنَّمَا كُنْتُمْ سَمْعِي صَبِيح سَاجِدٌ،
 - ۲- وَنَحْنُ اقْرَبُ وَتَ وَبَجْهَوْنِي نُو هِي سَانٌ،
 - ۳- وَفِي اَنْفُسِكُمْ اَفَلَا تُبْصِرُونَ اَهُوَ اَللّٰهُ اَهْجَانٌ،
 - ۴- "مصري" جوي مُعَبِت جو پريو ٻينهن لِيَاڻ،

ڪافي نمبر [۳]

- پنهل جا پُچندي الا، پنڌ رند راهون پيچرا،
- ۱- لَبِي لَالِثُ هُنَ ۾، لَكِن سَان لُچندي،
 - ۲- ساڳو سرِ والين جو، ڏوري شال ڏسندي،
 - ۳- جانب ڪاڻ جبل ۾، ٿر ڇيڙ چلندي،
 - ۴- هلي هوت پنهنونءَ کي، "مصري" چئي ملندي.

ڪافي نمبر [۴]

سائينڙا رات وٺڙا، مون کي جيڏيون ڪين ڄاڳائي.

- ۱- ٻوٽا چوڙي پٺور پيلايون، پينر بي پرواهي ساڻ،
ڪهڙيءَ پت ڪنگال ڪري، تن سوڏن کي ترسائي.
- ۲- ڪره ڪنواٽ سوات نه هئا، آوجهڙ وڃي اولينڙا،
پرهان پوءِ بهار ۾ تن جا، ٿي پورهيت پير ڄاڳائي.
- ۳- ننڊ نصيب نڀاڪ جا ڏنيم، ڄاڳيس ڪين جوانن لاءِ،
اهڙا سٺا سڀڻ ڏسي، ڇو سٽيس سڄ وڄائي.
- ۴- ڄاڳي سڄائي چير ڇڏي ويا، جيئڻين ڄاڻينڙا،
سڀني محب مونڙاڻي "مصري"، محمد ڄام ملائي.

ڪافي نمبر [۵]

فرق نڪوئي ڦير، وحدت ڪثرت وچ ۾.

- ۱- هندو مؤمن هيڪڙو، سڀ ۾ صاحب پير.
- ۲- ڪُل شيءِ محيط ٿيو، پرجهه پاتائين پير.

۳۔ صفت سڳيئي آحد سُئي، ويو وچان ئي وِهرُ.

۴۔ مَنو آهي ”مصري“، ڪوڙو چويس ڪِرُ.

ڪافي نمبر [۶]

قاصد قريبن کي ڪهڃ، عاجز سندي آزار جو،

مرهم مَرَحمت ڪا ڪريو، درمل سڄڻ ديدار جو.

۱۔ وڃ، مَر وءُ، اي واسطو ڄاڻي! البني جبار جو،

آئي ڪڙي، ڪه خاڪ ڏي، ڪو قطرو آڻهيءَ قطار جو،

۲۔ دل رهي نئي دام ۾، آهس نظر نظار جو،

ڪوڏيو ڪڙو تنه جي قيد لئي، انهي خم زلف خمدار جو،

۳۔ سهڻ صبر ۽ سڪ گهڻي، بلڪل نه ٿيو بيڪار جو،

ڄڻج چڪي سا چور ئي، هاڻي واڳ وارش! وار جو،

۴۔ ناب فرقت تلخ ڪيو، تارون زهر مون زار جو،

تنه لئي ميوو ”مصري“ موڪليو، ڪو خوش لب خنڪار جو.

کافی نمبر [۷]

کچ زلف کمند کڑ پارا، سی ٹا پالین دام دو پارا،

ذین لامارا لعظی لعظی، بند کن بلخ بغارا،

۱۔ ور وجهیو واسینگ ورن ٹا، کپس قلبہر کارا،

رہزن جن رخسار رنگیءِ تی، مار مٹیا من وارا،

۲۔ ہیا نشان ہکان تنہین جا، مڑگان وتن ٹا مارا،

چینن سان کن چوڈس ہٹیو چشم مبارک چارا،

۳۔ لالائیءِ کیون لالون لبزم، صورت شمس ستارا،

شعلی شان لچایون شمعون، لیون ہی خاک ہزارا،

۴۔ سوسن، سنبل، سرو صنوبر، لالا توء ہزارا،

مڑنی داغ دو پارا جھلیا، گیا عریان آبھارا،

۵۔ جلوا مثل جنت عدن من نعتہا الٹھارا،

جن جا بخت پڑائن، "مصری" سی نر دسن نظارا،

ڪافي نمبر [۸]

ڪنگالين جي ڪهل ٻوي ڪوهيارا،

مولي آءُ تون مون وٽ.

۱۔ اصل اوهان جي وو آهيان، ميان الا،

پنهل ڄام ڀرت.

۲۔ پاڻ سڃاڻي وو پورهيت جو، ميان الا،

لوڙهه لکن ۾ اچي لت.

۳۔ ڏونگر سندا وو ڏڪڙا، ميان الا،

ڪيچ ڏئي ڪي تان ڪٽ.

۴۔ مولي ڪارڻ وو "مصري" چوي، ميان الا،

معذورن ڪي م مٽ.

ڪافي نمبر [۹]

لاه گھولگھت ٿي لا حجاب،

ڪر آسان سين انجام اچڻ جا.

- ۱- چاڻي چشم مبارڪ چهرا،
گڏجي گوليءَ سين ٿيو تهر، نازڪ لاه نقاب.
- ۲- هي وڙي آءُ وڙ کان ويس،
اچي اوهان جي ٻناري پيس، بد يون منهنجو باب.
- ۳- مٿي سهڻا انهنجي نانءُ نمائي،
شاه پنهنجو شان سڃائي، لاه ٿندي ڇڏ تاب.
- ۴- ”مصري“ مست مٿي مڪ تنهنجي،
ڪري احسان اڳڻ آءُ اُن جي، بحشي حرف حساب.

ڪافي نمبر [۱۰]

- مڪ منهن تنهنجي ڪيا ماهرو، چوڏس مٿي چنبي چمن،
سڙايون سفيد يون سو جهرا، سَر ساڳيا سهين سجهن.
- ۱- نساڙڪ نسب تون نازين، بين العرش بالا زمين،
جبار ٻيو جوهر جين، جوڙيو نه ڪو هرجاء سو،
تنهنجي مثل منجهه هن جڳن.

۲۔ سہڻا زلف لڳو سينگارئين، پوئتي وجهيو ور وارئين،
 ٻر زخ بنديو بهارئين، موهيو مليو ساڻ مُشڪ موه،
 چُنڪيو چُنڀون چاڻيون چنن۔

۳۔ اهي عين ٿو رهون رکيا، تن تير تان ترڪش ڪڍيا،
 ٻائين وڌيو ور ڏيئي وڌيا، ڪيون ڪجل جون ريخون رفو،
 اهڙن ارادن سان اکين۔

۴۔ هڻي پاڻ ٿو ٻيڙا ٻڌا، تنهنجي ماءُ سڪنديون سڌا،
 ڪريو اندر ڪامن ڪڍا، ڇڏيو خلل ٻيا خيال خُوه،
 ويلا ڪيو وڇڙيون وڻن۔

۵۔ اُت پور ٿا پئڪن پٺا، شعلا هڻن شام و صبح،
 ”مصري“ مٺي آهن اُها، ڪڍيو ڪمان ڪڇ آهرو،
 ٿا ڀرم جون پٽيون پجن۔

ڪافي نمبر [۱۱]

موٽڻ سنديون معذور ڪي آيل ڙي،
 مٽيون آڇ م مادر، آلا۔

۱- چوري وڌو منهنجي ڇٽ ڪي ميان آلا،

بسهل ڄام پڌر، آلا...

۲- ڪري ڪشالا ڪڇين لاءِ، ميان آلا،

ڇلنديس هاڻ ڇپر، آلا...

۳- ڌوري ڏسندس وو ڏونگرين، ميان آلا،

ڪوهياري ڪي ڪنهن پر، آلا...

۴- توڙون ٽنهنجي طعنن جا، ميان آلا،

بار ڪٺا مون مري، آلا...

۵- مڃين ڌاران وو "مصري" چوي، ميان آلا،

ڪين گذاريندس گهر، آلا...

ڪافي نمبر [۱۲]

هڙ پرائيءَ تي هون هندين بانور رکي بيٺو آهين،

شي ڏسي ٿو شيڪجين، ويندءَ وٺي ويهي ڪنهن.

۱- هيءَ نه ٽنهنجي، تون نه هن جو، عمر مايا ڪوڙ ڄاڻ،

پور تون ماڳهين مسافر، رات ٿسو رڃ ۾ رهين.

- ۲- هـن ۽ هـتيءَ گهڻا، هـت ڪونڌ ڪيرائي وڌا،
عـجز جو آولو ڪري، تون وڃ نه لالڻ ڪي لهن.
۳- پاڻ چالي پاڻ ڪي پوئڊ تو پاڻهي وڌا،
چرڪ هڪڙي چن بندڻ، چو سور ۽ سختيون سهين.
۴- هر زمان هلندڙ سان هادي، هوت همراهي ڪري،
من ۾ رک محبوب ”مصري“ ڪوه پيو ڪرسين ڪهين.

ڪافي نمبر [۱۳]

- ياد ڪر تان ياد ٿين، لائي لوان ٿي ٻينهنڙا،
ريءَ يادگيريءَ يار جي، ڪوڙا ڪڻ هت ڏينهنڙا.
- ۱- جي وساريندين ته وسري تون به ويندين ويڙا،
فاڌ ڪروني في الحقيقت سڻ اهي ئي سنيهنڙا.
- ۲- هت وٺي هوت جو، پيرن مٿان پندڙو ڪرين،
ورن انهيءَ ويڙهه ۾ سهين وٺن سڀ سنيهنڙا.
- ۳- ڪري اڪڙيون پير رڙهه، راحت اليني رڙهڻ ۾،
ڏي جفائون جان، لهه پنهنوءَ جا ڳنيهنڙا.

۴۔ ٻول ٻارو ڇي ڪيا، ٻاريندو ٻائيهي ٻپ ڏئي،
وندر ۾ وسندا وري، ”مصري“ محبت مينهڙا.

ڪافي نمبر [۱۴]

ٻار مينهجو ٻي حجاب، لڳي ڀرت ڀري آيا ڀرڊا،
لاڻو لينهن نقاب.

- ۱۔ ٿيو صبح، سگهو ٿي مافي، شيشو ٺاءِ شتاب،
جام جڙي ته جرم اڏامن، ٻيهي صبح ٿواب.
- ۲۔ صفا صاف سُبھاني صورت، عجب رنگ عجاب،
ڪري عروج ارم تان اُڀريو، الاهي آفتاب.
- ۳۔ رهيو مشتاق ملڻ لاءِ ماندو، منتظر ماهتاب،
ٺاهي حد حُسن جي هرگز، ٻي حد بيهساب.
- ۴۔ چاهئون چُست چُشم سان چُم تون، جُني جود جناب،
”مصري“ ڪيا مڙيلي مدعي، خالق خر خراب.

ڪافي نمبر [۱۵]

ياڪي ڀڳانه يار، ڇا ڪي رهين ڌارو ڌار.

۱- درد وندن جون دلبر، ساڻ دلاسن، وي ميان،

ڏوئي دليون ڏي ڏيڏار.

۲- آهڻ انهن جا اصلي ازلتون اوهان ساڻ، وي ميان،

قالو ٻلي جا قرار.

۳- لاءِ سڏي سهجنون سڪنديون مهڻا سائين، وي ميان،

سڀني سين سَو وار.

۴- مڻهن مڙائي جا ”مصري“ وري وسندا، وي ميان،

محبت وارا مله-ار.

ڪافي نمبر [۱۶]

نڌا ڪوئي طور عجيب وي،

جادو سارا جنب وي.

۱- هو مقابل دي مڪ وچ جهليا، وي ميان،

لالا داغ لقب وي...

۲- گوډ کھڙي کي ڪر چانوئي، وي ميان،

کيس ڪرڻ دا کسب وي ...

۳- هوش حريقان دا ڪلئي ڪيئي، وي ميان،

غمری نال غضب وي ...

۴- مَنُ "مصري" دا مَجْرُوح هويا، وي ميان،

نُون نُون وِڪ نصيب وي ...

کافي نمبر [۱۷]

بچ راست، زير بالا، بُت نُونو نور یرالا.

۱- موسي ئي فرعون مناس، کول چشم وِڪ چالا،

موسي مطلب، مذهب مولی، فرعون زروئي ضلالا.

۲- ماه ڪنعاني مصر مندر وچ، بي نظير بهالا،

زِر خريد زليخا زمران، مله ڪندا متوالا.

۳- وحدت دي دريا وچ آکر، کيس ڪوتاه ڪشالا،

گاه برهمڻ پوئي پڙهدا، گاه مصحف مسئلا.

۴- گهت انوار صراحي دي وچ، کيس ڪيف ڪمالا،

پر ڪر پت پلندا "مصري"، وٿان وِڪ وصالا.

کافي نمبر [۱۸]

مین بندا بردا دَرْدَا، دردا تي متن واریان،

دَرْدَا کنهن دلبر دا.

۱- سهندا ساعت نهین هک مائل،

کهونگهټ گهور نیټان دا کهائل،

مکړي باجهون مر دا.

۲- دُهرې دام زلف دي ډارېوئي،

مکمر مېغ مدمغ مارېوئي،

خم خمداړ غنجر دا.

۳- چاري جوړ چټيان چا چوژن،

کږيان پساء کليجا ټوژن،

جوهردار چکر دا.

۴- دامن دست نېږي وچ دائر،

”مصري“ مست مشتاق ملازم،

لائب لار نظر دا.

سر پيرو

کافي نمبر [۱]

گهونگهت کولين، منڙا بولين،

آهني سر دا صداقا.

۱- هر مظهر موجود مهيا، جلاوة نما هر جالين،

هي هر جنسون حاضر ناظر، اظهر ارض سماين،

نيڏي سير سمند ڪا.

۲- سر سلطان مڃاندا، سرور ساقبي حوض ڪوثر دا،

ڪرو عنايت نانءِ لبي دي، پيالا پاڪ نظر دا،

ميگون مستي مد ڪا.

۳- ڏي درس دلدار سائين، خمتا من خوشحال،

دور هووي در جا ٿي، ويڇا وحدت ڪثرت والا،

هادي حد بيحد ڪا.

۴۔ مھر سِيتي لک ”مصري“ ڪُون، ڏي محضر معاف مدالين،
ڪرو عطا امداد امان تي، جنمت والبي جالين،
عشق علي احمد ڪا.

ڪافي نمبر [۲]

- ماهيءَ جا مون کي ميهڻا، سڀ سھڻون سالا سڀاڻا،
- ۱۔ نخت هزارا ئي بڪارا، ڇڏي نور ٽڪالا جي،
چوڪ جي گھر ڇاڪ مڏائي، پوڙي شان ساڀالا،
- ۲۔ هر ڪنهن وصال ٿوسين، اهڙا آڻا ٽالا جي،
ڏسي هميشه هيڪالدا هدم، رهيا رقيب رسالا،
- ۳۔ پاڻا طعنا مون ڳل ڳاڻا، مڏيون ۽ بهتاڻا جي،
سڀي سھين سرپر سڀاڻا، مالا مالا محبوبا،
- ۴۔ رائجهن يار هينئين جو هار، اهو هر جاهل هلاڻا جي،
جڻي شان شهاڻا، ”مصري“ وچ سڀالين سالا،

سر بروو، تلنگ، کسوري

کافي نمبر [۱]

آڱ جڏي ٿئي جيان، جام پياري، تنهنڪي جياريو.

پت پيلڻ ري نه پوءِ ويران، آڱ ٺاڃين ٺاڻي ميران،

آڱ پڪ ڏيو ٿان پيدان، ولهيءَ ڏي ڪا وٽي وارو.

روز ازل ڳنان آڱ آڃايل، سهڻا سائين سندن سائل،

کڏ گداگر ڪيان، سينون هٿان ٿي سي سرڪيون ماريو.

هاند حجاب جو چڏيون ڀاري، هائي ڪلان توکي ڪين نهاري،

ناز ڪري جڏهن نيان، لاهي نقابا تڏهن نهاريو.

معجب ”مصريءَ“ ساڻ ماڻا چڏيو، هر گت کڏجي کولي کڏيو،

هتي هيڪلي ٿي ٿيان، سڏي سڪنديون وٽ وهاريو.

ڪافي نمبر [۲]

آءُ وريو نئي وِران،

جيئن وِران ٿين واري واري.

۱۔ محبت ڪنهنجي سچ مچاها،

پره اوھان جي پڙڪا لاه،

پارڻ ڪنهن ۾ ئي ٻِراڻ،

هيءَ پري ما نه ٻاريو ڙي يار.

۲۔ سُهڃڻ ساڻ ٿا ڪنديون سڏيو،

گهرا ٿيو وريون گوليون گڏيو،

ٺاهه الهيءَ سان ئي ٺِراڻ،

جيئن ٺِراڻ ٿين ٺاريو ڙي يار.

۳۔ ڪنيزڪ جي قربت ڪيھي،

آءُ جُتيءَ جي جوڙ نه جيھي،

پورهيت ئي من ٻِراڻ،

ٻاٺياري پنهنجي ٻاريو ڙي يار.

۴۔ حدث جڳائي هڪ جهڙن سان،

هيئن م ماريو مئي مائن سان،

ڪڏ رهڻ ٿي گهران،

جيئن گهران ٿين گهاريو ڙي مار.

۵۔ باجهارن جي جڙن بابسون،

تان ٺهن ”مصري“ مجلسون،

توه اوهان جي ٿي ٿران،

ٿرهي ري اچي تاريو ڙي مار.

ڪافي نمبر [۳]

اکڙيون ناز جي ناني، سي تان رمز پليريءَ رٿيون.

۱۔ جام جلا لي ٻار پيارين، تنه تماشي وهم وسارين،

مد انهيءَ کان مٿيون.

۲۔ ناز نيشن جي نون ٺهوڙي، اچي پٺيون خيما ڪوڙي،

طرف مچڻ جي مٿيون.

۳۔ زلفِ سیاہ واسینگ ولاتي، جهت وجهن ٿا ٻاڏو جهاتي،

پيرا وِڙن پتون۔

۴۔ ڪولي قريبن قيدڪرايون، واري ”مصري“ ڪنهن ذواڙيون،

ناز سهڻي جي ٿيون۔

ڪافي نمبر [۴]

برهه ٻيرنگ بيهساب، ٿو مين جي مت منجهائي۔

۱۔ جتي هئن نيزا نظارا ٿاڪ نوڪون ٿيند ناب۔

آن اثر اعلاج جي طاقت طبيبن ٺاهه قاب،

ڪڏ ڪٿي ڊهڙا ڊڪائي۔

۲۔ هوش جي ات ٺاه حاجت، ٿيون مٿيون سڀ مهڻي هاب،

عقل ات اجهو ٿيو، ڪنهن رمز جو وڃو رباب،

نظر سين ٺوٺي لچائي۔

۳۔ عشق جتي آيو اڙائي، ٿئي نه هوئي ڪي حجاب،

دردن در ٻڌا وڃايا، ڏوه ٿيا هائي صواب،

ڪفر اي ڪلمون پڙهائي۔

۴- جيئن بدل بجليون ٿيون پڙڪن، تنهن لکيو لاهي نقاب،
سو سچاڻج صحي "مصري" منهن مقابل ماهتاب،
منجهان منجهه ٿو مچ مچائي.

ڪافي نمبر [۵]

ٻيو نوريءَ ڪير ڏيڏو، درد وٺڻ کي دلاسا.

۱- درد مند ٻون در تهجي سدا آهن دانهين،
آجهو اولو تون آهجون اڳي ٻو آهين،
ٻيا ٻور ها تن پاسا.

۲- وڏي ويچارڻ وڃاڻا وسلا واهون،
ٻڌائون ٻيلهو تنهنجو نڪي ٻي نڀاڻهون،
اها ازائون رکي آسا.

۳- جهلي سيراندي سڄڻ جي سيني سر لائين،
پرين پاڻيءَ جئن توکي اڇيل جي آهين،
ٻي ٻر ٿن پاسا.

۴- وٺا، وڇوڙا وڃائي مينه ميراڻي جا ”مصري“،

پرسو بادل ٻره جو، نوان اوڀر ٿيا نيري،

ڪاٿا ڪر ٿياسون خلاصا.

ڪافي نمبر [۶]

ٻلي ٿان ٻيا خيال ويا، خوش حال ٿيس،

ڏسي خيز سندن خوشنود.

۱- جهوري جهان ۽ جهجن جانيءَ جو، دور اهو دل دهوانيءَ جو،

وريو ورق وصال، منجه مصحف ٿيس موجود.

۲- ٿي مشهور مٽي، هرگز ڪانه رهي ٻي مٽي،

ٿيو قرب ڪمال، ٺيڻ جي ناز ڪيس ٺاڻود.

۳- جنهن نيو آرام جبل جو ٿيو نر نظارو تنهن نرمل جو،

جنهن لاءِ سڪيس سال، ملڪ سڀ فلڪ ٿيس مسجود.

۴- ٻره باب پڙهائيا ”مصري“، ويا ورق ٻيا سڀ وسري،

نظر ساڻ نهال، ڪياسون عشق اچي آخولد.

ڪافي نمبر [۷]

دلڙيون دام دلهر جي ڏاڍي ناز نهوڙي ليون.

۱۔ آنا احمد جا جڙين اشارا، پٽون پڌر ٿي ڪري ٻسارا،

بَن ڏناليون ٻيون.

۲۔ پيڻ دام، ليون درمانيون، وهن ڪين ورة کان وانديون،

حُسن هاديءَ جو هنيون.

۳۔ نيون نهوڙي نازلين جي، سڪ وڃاين سڪ سين جي،

خولي خيالن ڪنيون.

۴۔ رنگ وڙهين رخسار رنگيءَ جو، جهٽ لڳن نئين جنگيءَ جو،

قيد قريبن ڪيون.

۵۔ ڪن مٺيون مجلسون ”مصري“، وين وهن ٻيا سڀ وسري،

رمز مٽي جي رهيون.

ڪافي نمبر [۸]

دل دوست ڏيئي دلداريون،

هٽي هوت پنهنون تو هٽ ڪئي.

- ۱- فاڏڪر وٺي اڏڪر ڪم، هر ڪنہ وجه ويهي وٽ مون،
پرت پائي پالاريون، اهڙي طرح نماشي ٿي ڪئي.
- ۲- رمزون تنهنجون رنگ رنگ اندر، مسجد مڙهيءَ مبخاني مندر،
ڏاڍيون ڏيئي ڏيڪاريون، آئي عشق اڙانگي ارت ڪئي.
- ۳- آتش ڪده آرام ڪرين ٿو، ڪعي ڪلمان دين ڌرين ٿو،
هر مذهب موچاريون، جوڙي جاء پنهنجي جت ڪٿ ڪئي.
- ۴- جز ڪل جاء سندياء جالي، جالي سائن سائي پالهي،
کڻن جون گل ڪاريون وجهي، گولي ريهي گرت ڪئي.
- ۵- ”مصريءَ“ ساڻ مچائي مجلس، رنگپور روز رهائيون ۽ رس،
برهه اڏي باراريون، تو سُرهي سڳنهن ست ڪئي.

ڪافي نمبر [۹]

ساه صبر نشو سهي، دل در مافدي درسن ڌاران.

۱- نينه نقابت ڪين نهاري،

لج شرم جا گهنڊ اٿاري،

پرت پٿر ٿي پهي.

۲۔ اهوڙي تان نه هيس ڙي جيڏيون،
حسن هاديءَ جي ڪيون مون سين هيڏيون،

طلب وڌيس منجهه ٺهي.

۳۔ ماءُ پليندي نه رهيو ڙي سرتيون،
روز ڏيائس ٿي ماهيو مٽيون،

رُخ ڏسڻ ري نه رهي.

۴۔ جيڪر جام جُڙن بدوري،
مُحب ”مصري“ اچي ڪن ميغوري،

ناهه الهيءَ سين ٿي ٺهي.

ڪافي نمبر [۱۰]

سڪنديون لاءِ سڄڻن جي،
سي تان سهيڻ سانگ ڪنديون.

۱۔ جڏهن ٻرهه جي وري ورايون، وتن ڪنديون وڻ وڻ سين واريون،
سڪ سڪ سڪ جي سنديون.

۲۔ ڪري ڪشالا ٻيون ٻڌر تي، مارَ ٻِـرَـهَ جي ٻياڻان ٻـرَ تي،

عشق اوڀرو آديون.

۳۔ حُسنِ دُسي هاديءَ جو هليون، رهن نه جهليون پاڻان ٻيون،

آهن آسرو نديون.

۴۔ ”مصري“ موٽڻ آهن ٻيڻو، ٻيڙ نه هڪڙو ٻوٽ تي ٿيڻو،

ٻـرَـهَ الائي نديون.

ڪافي نمبر [۱۱]

مي سدا رهيون سڳي، جن دِلين کي تو دام ٻاڏا.

۱۔ وَنَعْنُ أَقْرَبُ مَانُوتَ وَيُنُون، ٻڪي اسان جي ٻائيهي ٻيون،

لئون لائي وينون لڪي.

۲۔ لَا تَقْنَطُوا جِي وَعْدِي وَهَارِيُون، ٻرھ ٻڃي اوهان بندي ٻهاريون،

جُڪَ ٿين رهيون جُهڪي.

۳۔ كُلُّ شَيْءٍ مُّحِيطٌ مُّشْتَاقِن، اهي اِشَارا آهن عِشَاقِن،

شڪ آئين ٿا شڪي.

۴۔ ”مصري“ مرض محبت ماريو، جام پياري تنهنڪي جيارو،
 باجهه ڀريا ڏيو ٻڪي.

ڪافي نمبر [۱۲]

لاهو عشق ڪرين ٿو ارڏايون،

ڪڏهن ڪهل نه ڪهن جي پوئتي.

- ۱۔ سهج سڏايو نرت نرائين، لکيو لوڪون ليکا ٻائين،
 عجب اڪيون ٿو الڪايون، تنهنجا لکن لکي ٺاڪوئي.
- ۲۔ ڪُل شَيءٌ مُحِيطٌ مقالون، دوش دوشالا سرسبز شالون،
 رنگ رنگ رمزون لايون، وه جو ويس وجودي ٻڪيوي.
- ۳۔ مفتي مؤمن سان پهتين پورو، صاحب ستمگر ساڌ سمورو،
 تن لايون تسلايون، ويهي ويجهو جو وروڌوئي.
- ۴۔ چورنگ چيرو گل گلابي، هر مذهب جوئون خان خطابي،
 جت ڪٿ تنهنجون جايون، لا مڪان لڻي سر لويون.
- ۵۔ آهين فلاطون خم جو خواهن، اصل عرب جو قائم ڪاهن،
 طرح طرح جون تلخايون، ملي ”مصريءَ“ سان مد مٽيوي.

ڪافي نمبر [۱۴]

منهنجي مارڻ لاءِ جوڙي سر سامين ڇڏيون ڇٽيون.

- ۱- سٺيءَ سوز پنهل جي ڪيا ڪوهه قاف ڪشالا،
جبل جنت ٿيو ٺهنڪي، وڌس توڻي ڇهر چالا،
جڙون هٽيس جتن جوڙي، سڀئي سور ٿيس سرتيون.
- ۲- ساهه ساھڙ مٿان سٿيو، سوڌي نار ٿري ٿي،
جهليو طعنا ويٺي نرو، وري ڪين وري ٿي،
ڀڳس ڀليو ٻيون سوڙي، اٿي ٻرزا ٿي ٻٽيون.
- ۳- مومل محل اڏائي جامان جادوگري جوڙيا،
دلون ساڻ ڏٽاري، ناتر ڪين ٿي نهوڙيا،
موهي محبت وڌي موڙي، هٿي راڻي ڪيون رتيون.
- ۴- ٿير ٿڌيسر وڃائي، جهليا تقدير جا طعنا،
جهنگ سڀالن جا جهيڙا، پاتائين ڳچيءَ ڳل ڳالا،
ويٺي فنڪ شرم لڳون لوڙهي، توڻي ماءُ ٿي ڏنيون مٽيون.

- ۵- آئي ڪوئن ۾ ڪناري قبولي قيد عمر جا،
وہا ويچاريءَ نہ وسري، ٿڌا ٿاڻا ٿاڪ ٿر جا،
ويئي سا ورهه سوڙي، بهون پنھوارن پرتيون.
۶- لڪڻ پيلان جڏهن ڇڏيا، ڪانڌ ڪونروءَ تڏهن ڪٽيو،
ڏٺائين هار پيس جيلا، مٺيءَ مٺيءَ مٺي مٺيو،
بيٺي ڏک ۾ ڏکي ڏوري، پگيس پالڻ سنڊيون پٽيون،
۷- ڪڪورہا ڪيف ڪڙي ڦاٽل، گھڙن ٿا گھوٽ پيو گھرا،
مهاڻيءَ معاف ڪيو "مصري"، هر و بحر سمي صحرا،
وڏا تنهنجي ناز نهوڙي، ستارا شمس قمر ڪٽيون.

ڪافي نمبر [۱۵]

- مون تان جانب جيءَ منجهه جڙيون،
تنوارون طلب تنهنجي جون.
۱- پالڻ ڳچيءَ پائي پرين پرڇاڻون،
پاڻ پلائي تون ڇڏي پرواهيون،
لوئي تنهنجي لٽيون.

۲۔ جڏهن ڀرت جو پنڌ ٻڃين ٿو،

وات ڏسيو ورهيو ڪين ورين ٿو،

هڏ پوءِ نه هٿيون.

۳۔ پري قدم رس قرب ڪي ڪاهي،

هن جهان ۾ تنهنجو ڇا آهي،

ڪهارڻ آهن ڪهڙيون.

۴۔ ”ڏنل“ ڏاڍو عشق الاهي،

ڦيريو وجهي ٿو فڪر جي ڦاهي،

اڪيون اکين ۾ اڙيون.

—

سر بلال

کافي نمبر [۱]

زُلفن ڪيو زيان، تنهنجي زلفن،
جن وشهر نانگ وراڌيا.

- ۱- جوڳي جلايا جلوهدارن، پکا مڙجا ڪينن مڻ وارن،
اڙي آجاريما قلبن ڪارن، سبق ڏيئي سُبھان.
- ۲- سبھ شوخ سدا شب رنگي، زاهر زور لڙن ٿا رنگي،
نوڙي فارس نوءِ فرنگي، ماري ڪيا مستان.
- ۳- شوريدا سرشار سياهي، بنديو پوءِ ڪن بي پرواهي،
آفلاطون نوڙي ڪي طائي، هٿي ڪيا حيران.
- ۴- سيل آصيل واسينگ آوڙا، جهليو ڪن ٿا جهڙپون جهڙا،
”مصري“ ٿيا منصورن مڙا، مچايو ميدان.

ڪافي نمبر [۲]

ڪڏهن ڪهڙو ڪڏهن ڪهڙو،

آهين اسان سان وي ميان،

حد بعد هڪ جهڙو.

۱- تنهنجي قدرت ٿوڙڻ نون ٿو ڄاين وي،

رنگ ٻي رنگ ۾ راسخ موجان مائين وي،

مٿو مظهر سندو ٻيڙو.

۲- گنج معالي گوهر مڱڙن معنيٰ وي،

حاضر ناظر هر ڪنهن رونق رعنا وي،

ٻٽو ٻٽين ٻلا ٻيڙو.

۳- جي سڳنهن جيءَ اندر جوڙيءَ جايون وي،

وَنَعْنُ اقْرَبُ واريون ڏيئي ڏهنائون وي،

نسين نت نت رهين ٿيڙو.

۴- احد سڱيئي صفت ۾ آهين ٺاهين وي،

حسن قبح منجهه ڪرهل ڪاهيو ڪاهين وي،

جتي جهڙو ٿئي ٿيڙو.

۵۔ منهن ٻڌائي ”مصري“ دست ڪٽارو وي،
 رُخ تي رُبَ آرئي جي ڏٺين نظارو وي،
 عجب عجائب اهڙو.

ڪافي نمبر [۳]

مُيون مائٽن سِين نه مار، ٿيئي سِئو سُهڻا سائين.

- ۱۔ ڪري ناز لقاها لاهين، عقل غم جون ٻيون ڏاهين،
 آخذ ڪنان العبد سڏائين، تڏهين ٿي پروار.
- ۲۔ جلوهدار جين پيشاني، بد بيماني آن کان نيشاني،
 وَخَرُ موسى دَس صِيقاني، ڪريو بي اختيار.
- ۳۔ اناحد ناد وڄائي ناطق، ڏسي منصور چيو انا الحق،
 بار بره جو آڻائي بيشڪ، سر سوريءَ ڏڙ ڌار.
- ۴۔ تو لوازا ڪلين ڪي غفري، هيءُ به غلام هڪڙو ”مصري“،
 اِن مَعَ الْعُسْرِ يُسْرِي، اَن ڪيو اقرار.

ڪافي نمبر [۴]

هل ذاتا جي ڌر تي، موڙهو پٺن ڪوهه مڱئا.

۱- جر سلطان سڄين ۾، پرس پاڳارو وي ميان،
مرد مڙس مائجي مير مٿارو، وي ميان،
ڌر درها دهر تي.

۲- پر پاٿار ۾ ٻيهي پن پرمل ڪي، وي ميان،
ويز وڄائي نه ڄاڻين، ورنه ول ڪي، وي ميان،
سوڄي رس تنهن سر تي.

۳- ڪولي ڪميئن ڪوڄهن، ڪوڏ قرب مان، وي ميان،
هل همائي سامهون هر دم حب مان، وي ميان،
گوهر گنگا جر تي.

۴- نريون طيلا بخشي ڏڏن ڏوهارين، وي ميان،
موتي مينهن جيئن وسائي، مٿي محتاجن، وي ميان،
ڇائون پون چير تي،
بوندون پون بحر تي.

۵- تون ميرائي ”مصري“ مڱڻو آهين، وي ميان،
 چوڏس چوڏائيءَ جو چارڻ ڄاين، وي ميان،
 چڙهه تنهن ليڪ نظر تي.

ڪافي نمبر [۵]

لازم ٿرگس ٺيڙي، ٺٽون ٺٽ نندن ناظر نالي.

- ۱- اَلْاِنْسَانُ سَرِي سِيَتَس، مَل مَل جَام صِرَاحِي پِيَتَس،
 نال ڪرم دي ڪُلي ڪِيَتَس، هر مَنسُوح مَسَالِي.
- ۲- لَنْ قَنَّاوُ الْبِرَّ اَلَايَس، اَهون آپ لِقَاب اَنَايَس،
 وَلَحْنُ اقْرَبُ نِيَهْرًا لَايَس، رُوحي رَمَز رَسَالِي.
- ۳- هَاطُنْ بَرَقَا ڪِيَتَس ظَاهِر، آپ وَيڪَايَس اَنَدَرِ بَاهِر،
 هَر جَا هَر بَن نَالِب ناظر، حَاضِر في ڪُل حَالِي.
- ۴- عَشَق اَمَرُ اللّٰهِ عَجَائِب، عَيْن عَذَائِب صَحِي صَوَائِب،
 کَم غَوَاص مِثْل ثِيَا غَائِب، وَاَدِي وَحْدَتِ وَالِي.

۵- شامل شد آن شاه شہانا، مسجد محض محیط میخاننا،
پُر پلايس پَت پیماننا، "مصري" نون مَر پالي.

کافي نمبر [۶]

کج اُپرو سَت کس پَت،

جاوان کي کُر وچ کعبی ری.

- ۱- اِنّا احمد پلا مِی، قائم قول اللّٰه قدیمی،
عین عبادت احد عظیمی، ہا کتین کور کتابی.
- ۲- کنز قدوری، کل کتاب، ہر غرض وچ غمزی غالب،
نیزان کیتوسی نوَن پَت نائب، لاک نال نقابی.
- ۳- صحیح صورت سبحانی ساہا، آپ اَلّہ ایوین فرمایا،
سوئی سک سانوں سبق سٹایا، سہین سلوک ثوابی.
- ۴- کُل شیء محیط مجیوسی، باصد صدق سجود کیتوسی،
"مصري" مطلب محض ملیوسین، وچ مہ رُخ دی معرابی.

سر سارنگ

ڪافي نمبر [۱]

اڄ نه عجيب آئي لايائينهن نوان.

۱- برساتون ۽ بوندون، بدل بهار پنا،

ريهي رحمت سان ريلِي گڏيائون چمر چنان،

سڀ هنڌ سڙا ٿيا عيدون اسان ۽ اوهان.

۲- ڏنيون ڪنڀائن خبرون سهين سانوڻ جون،

مليا محب منگل ڪاٿي ڳل لاوڻ جون،

الله ڪيون آباديون، پالڏين پيرين هوان.

۳- غم گوندر ويا وسري، شڪرانا شاديءَ جا،

ڪوڙئين ڪروڙين ڪرم، حمد لکين هادي جا،

صفتون صاحب سنديون ڪهڙيون چئي ڪينن جوان.

۴- مينهن مندالتا ”مصري“ واه ولهرين وٺا،
 سرها سيني لائينان ملي محبوب مٺا،
 ڏيه ڏنگو ڇا ڪندو سڄڻ هون منوان.

ڪافي نمبر [۲]

اڄ مليا مشتاق سڄڻ ۽ ڪنديون.

۱- ڪري وڙ ويڇاريءَ تي وارث، پائان بهي آهر ڀارس،
 هنڌ هنڌ جنهن جي هاڪ.

۲- ڪري ماز سينگار سونهارا، اوري آئي اڏيائون اوتارا،
 اورانگهي آفلاڪ.

۳- الانسان سڙي سڏيائون، واري وصال جي واڳ ورايائون،
 لڏا فرق فراق.

۴- وَنَعْنُ أَقْرَبُ نِتْ نِتْ نِيڙي، وٺا ”مصري“ نهجي ويڙهي،
 اندر ٿي اوطاق.

ڪافي نمبر [۳]

ٻوڏ پلي ٻرسي، سڙون ٻر سونهن جي سالون.

۱- سرتيون! ساهڙ ڄام نان، گهوريان هڻي گهر سي،
توندڻس تار توڻي جي ٽالگها، سڻندڻس سانڀر سي،
جيها جت چرن ٿيون چالون.

۲- پٺيءَ ٻهاڙ پنهل جي ٻچندڻس، ڏوري ڏوري ڏونگر سي،
بيهندڻس چاڻي گولي باندي، دست ٻڏي ڌر سي،
لحظا سڀ لکن جون لعلون.

۳- سهج ستي سوڍي جي، سا منڌ، پيڻ ڪنهي ٻر سي،
ڪري ويچار ورائيون واڳون، حڪمت دار هنر سي،
ٻوڏ ٿي معنون مثالون.

۴- ليلان ٽچ وڃائي پنهنجي، چلي چنيسر جي،
ڏيئي ڏوراڻا ڏکيا ڏک جا، وڙهي آڻي ور سي،
تڏهن سورن لڏڻس سڀالون.

۵۔ ڪاري روز سافيتڙا ساڌگي، ٿر ٻر ٿوهر ڪي،
چنبي چڪاريو چيلا ٿي، ٻٽ ٽالون ڪن ٿر ڪي،
هنيون جت پنهورن ٻالون.

۶۔ ڪانگل آندي ڪالهه ڪتابت، ڪينءَ جون خبرون ڪي،
لائم ڏک اندر آديون، پڪيءَ هڻي ٻر ڪي،
محبين جون مڙهجن مقالون.

۷۔ سڪي جن ڪي سال ٿيا هئا، ساوا ٿيا ٻر ڪي،
”مصري“ شال مڙائي ڌاران، دم دم دلهر ڪي،
ويل م ٻوٽي ويساند وصالون.

ڪافي نمبر [۴]

هرچ بيارا آ پڙهات، سڪ سڄڻ ٽنهنجي سالوڻ لاپا،

۱۔ آڪم اوهيڙن اڪڙين جي، اچي مٿان عرفات،

ٻڌا پٿر بوند پڄاڻيو، رحمت ريلسي رات.

۲۔ سيوهڻ ۽ ملتان مڪر ٿي، ٻرهه ڪٽي بوسات،

ٿيلهي ٿر ٻر روه رجائي، ڪاهيائون ڦيڇ ڦلات.

- ۳۔ سُرھا سارنگ سِنْدُ سرھاڀون، قحط ڀڳي ڪڏرات،
 ڏڪيءَ ڍول ڀڳي آ ٻيهي، ٿن مَنُ ٿنهنجي ڦات.
- ۴۔ مَشْهَد مِينَهَن مَوَهِيو، ٿي مَس رڳي سِرَات،
 خُراسان ڪِنوائي وڇڙيون هليون ڏولهن هيرات،
- ۵۔ اَوُڳُڻِي آءُ آهِيان، اصل اوچي ذات،
 ٿنهنجا ڳڻ ڳڻڻ کان اڳ، احسن السطافات،
- ۶۔ ”مصريءَ“ ڪي رب ميڙين مَرَمَل رَفِيع الدرجات،
 آل مٿي اصحابن اَن جِي سَهِيَن سَلام سَلَوَات.

ڪافي نمبر [۵] (واڻي)

- ٿلبن دل مٿان دلگير، اڄ سَپان ايندا ڀرين.
- ۱۔ سَمَن سانوڻ جي ڪٻائون، سر انجام سَڌو.
- ۲۔ اَنو نور نبيءَ ٿي، نَوايون ڀريون ٿي.
- ۳۔ لائا فِڪر فَرَاقَ جا، فضل ساڻ فقير.
- ۴۔ معاف ڪيائون ”مصريءَ“ جا، سَهِيَن صَغِير ڪبير.

کافي نمبر [۶]

کڏهن ڪوهيارا، وڃو هڪڙي رات رهي.

۱- ٻائي ڳل ٻالڏي ٻاڙ ٻرين ٻرين ٻنڄ،

منهنجي ٻاران منت ڪيچ ڏين ڪي ڪا ڪي،

آءُ الله لکس اوري، لعل لکن ٿان ٺهي.

۲- موت ساجها ٻرين، محرم حال مٿا،

تولگ ورن یر تو ريءُ مون ڏاڍا ڏينهن ڏلا،

تن تھوارون لبم، ٻريون منجه ٻهي.

۳- ڄام چئيءَ جا ڄل م، ٻنھل ٻراھون ٻري.

آءُ اورانھون تھ جيئي جڏي، جا لکيتان نہ مري،

دل درماني دلبر، تنهنجي حسن ھنئي.

۴- آءُ ٻرڻيائي پورھيت، ڪانڌ ڪيني آھيان،

ٿر ٿر ٿيلي ٿڪس، ڪھڙي مھن ٻئي ڪاھيان،

”مصري“ ماڙ ڪري، لھندا مار سھي.

ڪافي نمبر [۷]

ميڙئين رب مشتاق،

جلوي جوت جمال ٻرين جي.

۱۔ شفيع المذنبين شافع، لقب سندس لولاڪ،

عزت احمد ڄام جي اوزارنگها آفلاڪ.

۲۔ هر ملت جا مڪنوب ڏناري، آچارپالين آفاق،

ٻڌي منديل سناري چڙهيو بسالا سر تراقي.

۳۔ نور نسيم نظاري جنهن جي چورپا چوڏهن طاق،

ڪن فيڪون جا ڪوٺر قراريا، ماڳ مٺي ميثاق.

۴۔ بادل ٻيرنگيءَ جون ٻولڊون، سر اليو بيباڪ،

رونق رنگ رحمت جا رها، آيا اندر اوطاق.

۵۔ اڪند عشق عجيب اوکي، الاهي اشتياق،

ميڙئين ”مصريءَ“ کي محبوبن، صدقو پنج تن ڀاڪ.

ڪافي نمبر [۸]

(هندي)

بيتم مت پردیس پڌارو،

رُت سانون کي سانوریا.

۱۔ ڪالي گهٽا گهٽ ڀين الڌاري، پرس ڊراوي جا دریا.

۲۔ بار بار پيا چمڪي، چڙه چڙه ڪر چنبریا.

۳۔ ڪوئل مور پيا بولي، ڏور مڇي وچ ڏا ڌريا.

۴۔ رهو هماري پاس پيروا، ٻين ڪوئل ڪسريا.

۵۔ ”مصري“ سات مُقابل بيٺو، مَن موهن مل مندريا.

سر ڪيڏارو

ڪافي نمبر [۱]

سُهر سڀڻ سَنڌام، جيڏيون ڙي،
ساري سَچو ڏيچ ڏيئي ڏيئي ويا.

۱- مِلي مائل ٿي مُنيءَ سان، مخفي مَقالون ڪري،
جان جُسو جيءَ جڏيءَ جو، جگر جِرو مِجھ جڙي،
هڪڙي رات رهيام، جيڏيون ڙي،
روح رُڪون سڀ رهي رهي ويا.

۲- وطن ٺيڻ جا ولهيءَ ڪي وايون وڃن ڏيئي،
چوريءَ چپائيءَ چڙهي ويا، چتايائون ۱- چئي،
ڏونگر ڏس ڏسام، جيڏيون ڙي،
رڪي ميارون مڙهي مٽيئي ويا.

۳۔ پائي قنديل ڪلهن ۾ ٿي مناسب سدا،

ڪنڊيس ڪاڻ ڪوهيارل جي ڪام و ڪام ڪدا،

ڪارا ويس ڪام، جيڏيون ڙي،

وڳا ولهيءَ کي ڇپي ڏيئي ويا،

۴۔ ”مصري“ چوي مگر مڃايا، منهنجي جيءَ تي جتن،

جينن جينن باد ٻون ٿا، تينن تينن دونه ڏهن،

مسس ڪم وڌا، جيڏيون ڙي،

ڪيچ ڏئي ڏس ڪهي ڪريئي ويا.

ڪافي نمبر [۲]

هو بسورو ناز، مخفي مام تي الڻي معنيٰ،

رَمَزُ عَجَائِبِ رَاز.

۱۔ ڪربلا جو قضيو، ڪير پروڙي وو،

ڪي سالڪ سمجهن ساز.

۲۔ نڪتو نزاڪت ٻيند جو، ڪيو سيد سجائي وو،

اڳيون ناز نياز.

۳۔ ذبيح الله ڪي ظاهر اچي التا اشارا وي،

عشق ڏنو آواز۔

۴۔ ڪري مِلهار محبت ”مصري“، موهيا وو،

سڪن ڪيا سرفراز۔

ڪافي نمبر [۳]

(سرائڪي)

ويکيم ڏيـد شـهيد دلبر دا،

تنه ڏيـدار هي اختيار مين ڪيان۔

۱۔ دشت بلا دي وچ دلبر آها،

حال رضا دي من رت دا رانا،

چانس بار خونخوار خنجر دا۔

۲۔ هي ماتم ملڪ و ملڪ ملڪ دي وچ،

هفت زمين و هفت فلڪ دي وچ،

هسي افسوس اس راه امـر دا۔

- ۳۔ جان جگر پُرزِي پُرزِي پاري،
هن پر خون سردِي سهرِي ساري،
ظاهر چکيس ذوق زهر دا،
- ۴۔ هي جلو جمل جهان جهين دا،
ويکيا "مصري" مک مہتاب تھين دا،
شعلا کيا هي اھين شمس قمر دا،

صاحب خان "سورھ" میراثي

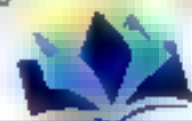
Cell No: 0344 - 3919786

Cell No: 0300 - 3404488

ایڈمن فیس بک پیج

Soorih Sindhi Adab

وائس ایپ گروپ

مر حکیمزادو

سر بھاڳ۔

ڪافي نمبر [۱]

اچي آسان ڪر مُشڪل، ٻلا بادشاهه بغدادِي.

۱۔ سَڪيا سائيل سڏي تو ڪيا، ڏسي ڏولين چڙهيا ڏڪيا،

ٻيلي ٻينار سڀ ٻرُ ٿيا، هٿون ٽنهنجي هم هادي.

۲۔ سَعالا ڪا سَهر مائو، تو ۾ تڪرار طامعو،

ٻني توکان ٻر ٻنائو ٻلو ٻر ڪيو اچن ٻانڌي.

۳۔ ڪروڙين ڪَرن لڪ حاتم جمع جڪرا توڻي جادم،

ٽنهنجي درگاه مان دم دم، لهن ٿا فيض فريادي.

۴۔ نون آهين سَرتاج سر پيران، مدد ”مصريءَ“ جي ڪر ميران،

دانا ڏيو ڏير دلگيران، ڪنان ڪل عيب آزادي.

ڪافي نمبر [۲]

مريد جي مدد ڪر ميران، معي الدين جيلاني.

- ۱- تون آهين آفتاب احمد ص، جو، منور ماله محمد جو،
هادي آهين هن ۽ هن هند جو، علي حنين جو ٿالي.
- ۲- وڌائو ڪند تو نائي، ٺٽي پنهنجي ٻله لائي،
نظر لافع تنهنجو آهي، نظارو نور نوراني.
- ۳- م ڪر هاڻ دير تون دانا، صبح سواين ٻله ٻانا،
پري ڏي پير پريانا، مگهو محبوب شمعاني.
- ۴- مدح "مصري" تون ڇو دم دم، لڏا گولدر مڙيلي غم،
قطب آفتاب ڪيا ڪل ڪم، ٺٽي پاڪ پيشاني.

سر ڪاموڏ

ڪافي نمبر [۱]

سما ٿنهنجي سولهن جي آهي هندين ماڳين هوءَ.

- ۱- ڪاڻو پاڻ پڪون هٿين، ريجھيو روءَ ٻر روءَ،
- ۲- صاحب سر سڻ جو آهين، خاصي خصلت خوءَ.
- ۳- ٿنهنجو جود جهان ۾ ٿيو جوهر جوءَ به جوءَ.
- ۴- چٽ چٽي جي چڱري بد جنهن ۾ ٻوءَ.
- ۵- اچيو وهن اوڏڙيون، عطر لاهو اوءَ.
- ۶- ڪاڇ جن جو ڪڪيون ڏيا دائر دوءَ.
- ۷- نٿا نٿر ٻيڙيون، سرها سڳند سوءَ.
- ۸- معذرت منظور ٿي ڪنڌريءَ گفتگوءَ.
- ۹- ”مصري“ چئي مُڪ ٿيو ڪنجر ڪوءَ به ڪوءَ.

سو سهڻي

واڻي نمبر [۱]

ٽنهنجي مدد مهار آڪاري آرن مان.

۱۔ لطف سان لنگهائين عفو جي آڌار،

جڪڻ ۽ چاڙهن مان.

۲۔ سد سيارو سڀين مٿان مينه ملهار،

بهچائج ٻارن مان.

۳۔ پنهنجي ٽرهي تارئين ڪپڙ ڪارونپار،

اٽل اوڀارن مان.

۴۔ ملائين ”مصريءَ“ کي ماهر سان ستار،

ڪڍي ڪاٺيارن مان.

واڻي نمبر [۲]

اسان ٿان نه مري،

سري سڀڪا ٺوڪي سڀرين.

۱- مون کي ڏاڍو ڏٺارو، چئن کيس چري.

۲- هو جو ٻار بدن جو، هجي گيسم پري.

۳- آڏو ايندڙ ڪيترو ٿڪون ٿار ٿري.

۴- تنهنجي مدد ”مصري“ چئي ملان مان مري.

سر پهـاڙي

کافي نمبر [۱]

ڏيرن جو ڪولهي ڏوهه، هو نمالو نصيب نذر جو.

۱۔ لحظا لکن جا لوحون لکيا، سرتيون ساري سي مون سکيا،
کاف ڪشالا ڪوهه ٻنڌ آڻانگو ٻاري ٻر جو.

۲۔ قلم قضا جي مت منجهائيم، نمد لپاڳي اوڀري آيم،
چرڪ رکڻ تان چوهه ٻيم، ٻرو هوند ويندي ور جو.

۳۔ ساڻ ڳنهي جي ساجن ستيس، اڏورڪي من تي جي اديون اٿيس،
آيم تان نه آندوهه، ٻير ٻهارڻ ٻرهه پڌر جو.

۴۔ جڏهن لکي حون لڏيم لائون، تڏهن ڏکيءَ کي ڏيڇ ڏنائون،
روز ميثاقون روهه ووڙڻ، ”مصري“ ور وندر جو.

ڪافي نمبر [۲]

رَمَز رَندن جي رول نه ڄاڻن،

اِهي ننگ سڃاڻن سر ٺيهي.

۱۔ دُزد دُهن ۾ ٿا ڏيڏاڙ ائين، ورهيو وٽن سان سي به وڃاڻين،

سَر ڦٽاڻين سڀئي ميان.

۲۔ هوءَ هنجن جي حال همت جي ووڙ وِلايت ويءَ وحدت جي،

ڪل ڪنگن کي ڪي هي ميان.

۳۔ هنج هيرن کي ڀُڪوڇ ٺهاريَن، ٻيٽ ٻُڪيٽڙا پنهنجي ٻاريَن،

ويل نه ڪن ڪٽ ويهي ميان.

۴۔ جيت پٿون ٿي پاڻ رهن ٿا، سوجهيو سر مان لعل لهن ٿا،

پن پُرو اُت ٻيهي ميان.

۵۔ ٽڪي تار پهن طامعو، "مصري" سير سڃاڻن ساڻو،

هلي ڏس مِي ڏيهي.

سر پوريا

کافي نمبر [۱]

نو بن زين وهائي جاگي جاگي جاني،
جاني جواني مائين .

۱- سينو سينگاري پنهنجو، سچ وچايم (وي)،
وائون نھاري وارث ويهي وهائيم (وي)،
کي پريات پچائي .

۲- نظر رکي آءُ نرمل نائي ننگ تي،
پھري پوشاڪون پارس پوچي پلنگ تي،
ڏي تون پير ڏهائي .

۳- ملڻ ڌاران ماڳ وسڻي، آءُ هٿ ماندي،
هاجھ پوريا ڏيئي هانهون، سڏي سيراندي،
سڏ مڪڏيءَ جا سڄائي .

۴۔ مٺا ”مصريءَ“ کان مٺيون تنهنجون مجلسون،
 آڳاٽ اندر ۾ انهيءَ کان ٻيهر پريسون،
 آهي ڪين آجهائي.

ڪافي نمبر [۲]

جو ٿي نينهن لايوئي، جائي وائي ٻالهي.

۱۔ وطن پهنجي تي وڃنا هئا ويراڳي،
 جاسينءَ جوءِ ۾ هئا تو جهلڻي نه جاڳي،
 سمهي ساڻ ڪمايوئي.

۲۔ ويسا مهڃي مسافر مُرليءَ وارا،
 سگها سائيه تي سنيوڙا سامي سوارا،
 جوڳين ڪين جاڳايوئي.

۳۔ ٿي مڙن جو مڃاور پُٺيئي مدعائون،
 لاءِ پيٽ لڱن ڪي چوڙ حنائون،
 رڌيهن کان پرايوئي.

۴۔ ماڳ انهن جا ”مصري“ هئا اصل اوڏاهون،
 آيا جيڏانهن جوڳي ويڙا تڏانهن،
 هنهن حال وڃاڻي.

ڪافي نمبر [۳]

ذاتي ذات صفات ذاتي ذات ڪنهنجي.

۱۔ نيل نهار لڳا لعلن ڪنهنجا ميان،
 شام سحر ڀرپات.

۲۔ جمع جهان جبل جهنگ جن سان ميان،
 جملي جميع جملات.

۳۔ در رخسار معاني شمع الشمس ميان،
 زلف اندر ظلمات.

۴۔ لا لکولا مقصد منجه ”مصريءَ“ جي ميان،
 ڪارڻ ڪل قتلات.

ڪافي نمبر [۴]

ڪهل پويشي ڪر قياس ڪوه ٿو ڪلپائين.

۱- چنڊين چت چوري، تنهنجي ڪوڙين ڪيڙا ميان،

چور چهر چهراس.

۲- نينهن ننگاها نهايت نت نت نپري ميان،

ندون نئون ناز نراس.

۳- ابي غمناڪ گذارين لا غم تنهنجي ۾ ميان،

گر غريق غواص.

۴- سر سهنجون ڏين سڪنديون ميان،

نوئي نوڪي گهرجي توء تپاس.

۵- چڏ ماڻا اسيءَ ”مصري“ ساڻ مشتاقن ميان،

م ابيءَ محب مواس.

ڪافي نمبر [۵]

مٿا ڏيئي اڳيان ماڻي، مٿيا مرون تي مرد متارا وي ميان.

- ۱- ڪيف ڪلال جي ڦاٽل ڪڙي ڪوربا،
مٿا موڪيءَ سنڌي مٿ ڏان گهٽئي گهوربا وي ميان،
ڪنڌ ڪلهن ڪنان ڪائي.
- ۲- پاڻ پٽنگن جيئن پنجندي پنچي پڄايندُون،
مگر محبت سنڌي مڇ ڪي مڇي مڇاينون،
وڏا جيري ٿيند جرائي.
- ۳- سر ساقيءَ اڳيان سخت سسيون سڄاينون وي ميان،
پري پرينءَ هٿون بيالا پگون پيتائون وي ميان،
گهڙي گهوٽن منجهان گهائي.
- ۴- مديا مهيسين مرادون مقصد ٿيڙا،
مد ميعوانيءَ جي ”مصري“ نهوڙي ٿيڙا،
وٽي ويچارا وهائي.

ڪافي نمبر [۶]

مُحِب مِنا مشتاق، ڪنڌ ڪي ڏانهن ڏيندا.

۱۔ تو فی الفور قاسائی نیا فہم فکر سین،

ای فریادِ فراق۔

۲۔ غمِ غبور بحرِ غرقِ ہستی کیا،

غمِ ٹنہنجی غمناک۔

۳۔ ہک ہیکاندا ہمدِ ہوءِ جی ہیزا،

ہی ہیراہل ہیراک۔

۴۔ بیا تالان تختِ چدہالون بی طاقتِ تن جی،

آبروءِ کندی جی طاق۔

۵۔ ملکِ فلکِ مڑہئی "مصری" موہیا،

کجِ کجِ زلفِ فراق۔

کافی نمبر [۷]

نازِ نظر سان یاز، نازکِ نازِ ٹنہنجو۔

۱۔ پھرین ہارِ رکیوئی ہالیہی پنہنجو میان،

ہوءِ کربن پرواز۔

۲۔ لَا نَحْرُكَ ذَرَّةً إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ

اھڑا ڈیہی آواز۔

۳۔ سہج سڈائی سکندیون ہوء تڑالین میان،

ایءعین عجب آغماز۔

۴۔ ملی "مصریء" سان میخون لائی میان،

ہک ٹیون ہمزاز۔

سر بسنت

کافي نمبر [۱]

جامان زر افشائي وي،

مرصع تاج مبارک برسو.

۱- شُعلي شمس مریخ نه شامل، شکلش شمع شهاني،

گل گون گلشن گلابي چهره، گوهر گنج معاني،

لالا لب لچيندا احمر.

۲- کج کُلاه نبي کلنگي قُدسي، زير سهرې سُبھاني وي،

مُکب مُرلسي چاميد بُليندا زاول راز رباني،

محمد مخفي احمد اظهر.

۳- ابراهيم نبي عيسوي آدم اسماعيل قرباني.

کيکائوس فلاطون لقمان کيا وت ماه کهناني وي،

خضر خریدا بردا سکندر.

۴- یَمْنُ عَجَبٌ بِکَ جَنَسٍ یُکَاثِلُ، یَدِ یَضَا یَزْدَانِ وَی،
 "مصری" مُرْسِلٌ بِنَ بَرَّةٍ دَا مَارِیْسُ نَادِ نَهَالِ وَی،
 تَانِ تَمَاشَا کِیْتَسُ گَهَرُ گَهَرُ.

کافی نمبر [۲]

دل آب درد گیا آزار، آپ ہی پتیا پیغامی.

- ۱- نَالِ لَطْفِ وَرِی جِیچَلِ چُولِ، چَنگِ مَرْدَنگِ اَهَنگِ دُولِ
 وَاجَتِ لَکِکِ هِزَارِ، مَوَهِنِ مِرگَه کِتَنِ دَمِ دَامِی.
- ۲- بُولِیٹِ ہَاٹِ وَتِی گَھنڈُ کُولِی، چُورِ کِتُولِی چِشْمَا چُولِی،
 رُوپِ ہِریا رُخسارِ، نَرگسِ لِیٹِ مَسْتِ مَدَامِی.
- ۳- ہَرَسَرِ نَاجِ مَرَضِعِ مَالِہَا، سَوِ سَامِی مَامُثُولَا،
 جَوگِی جِلوِی دَارِ، اَدِہِی کِیٹَمِ اَرَامِی.
- ۴- مُڑہِ مُڑہِ ہَالِ مَاشِ کَرِیہِنْدَا، "مصری" مَشِکِٹِ نَالِ مَرِیہِنْدَا،
 وَلِ نَظَرَا نِروارِ، شَمْسِ قَمَرِ ثِیَا سَہِیْنِ سَلَامِی.

کافي نمبر [۳]

سهڻا ٿينون سرندي وي مينون ڪيئي مست ديوانا.

۱- ڇا نقاب ويڪاڻوئي ڇهرا، ڇت پٽ چشم چڪر دي وي،
لوڪان لت مڙگان مڙهنديان، مانند موج بحر دي وي،
هنڙيان دا پلسل پيڪانا.

۲- ڏورون ڪڙڪي ڏيوپن ڏيکالي، ول ول وقت بحر دي وي،
آواز سٺي مين اوچڪ آليان، چوڙيم راه صبر دي وي،
تن عريان سرهء برهنا.

۳- مجنون مشل محبت ڪيتم، پيتم حور جگر دي وي،
وستي ست ويڙالا چاتم ٿسي پيراڳڻ بردي وي،
من هويا محروم مستانا.

۴- تارون تلخ ٿي جان لسان پر ناهم اس عمر دي وي،
ڏي "مصري" ته جنازا جيوي آڻ انا آجر دي وي،
شيو شغل شناس شهانا.

کافي نمبر [۴]

ملي ملي سي بي پايا هن هويان مخمور وي.

- ۱- من وي سهيان ساڏا، ڇا چتلاو محبت دا مذڪور وي.
- ۲- ماري ڏاڳا درد دا دل ڏي دلبندي ڪون، سيم نال صبور.
- ۳- ويڪڻ سيني وساريم ماهيو مڙگان دي غمزان غرض غرور.
- ۴- "مصري" محرم ماهي مڙه مڙه مليا ليا ضايع ڪل ضرور وي.

سر سورت

ڪافي نمبر [۱]

۱. ٻڪي تون نه آهين پرڏيهي، ڪهڙي وهه ڪان وطن ڇڏيو ئي.
۲. طرحين طرحين جا گل طوطا، چتو چو چو چمن ڇڏيو ئي.
- ۱۔ ارم کان تون هتي آئين، ڪهڙي سانگي سڪل سر ۾،
- بهاريل بساغ فيردوسي، ڪٿي گلزار عدن ڇڏيو ئي.
- ۲۔ قبولي ڪربلا ڪوڏون، امام الله جيئن اڄ تو،
- ذبيح الله ٿي ظاهر، ٻاڻيهي پنهنجو ڪفن ڇڏيو ئي.
- ۳۔ جڏهن حب الوطن آئيني، من الايمان سچ سمجهيني،
- ڪري پرواز پيچ پجرو، اڏر لالا سمن ڇڏيو ئي.
- ۴۔ اکنڊ آشيان جي رک تون، وٺي واهيري جون ويلون،
- برابر مشڪ جي ”مصري“ سدا سهڻو صحن ڇڏيو ئي.

ڪافي نمبر [۲]

- گنهجي ڏيد جن کي دام اڄ دلبر! وڌا ڏيدار جا،
 تن عاجزن آهون مٿي، اعلاج ڪر آزار جا.
- ۱۔ اِن اکين ڏيئي اشارا، رت اسان جو هاريو،
 ٻائي ٻيچ پرڏيهي ڪٺائون، زلف گهنڊڙيدار جا.
- ۲۔ اِيءَ صحيح رسم شڪار جي، جي هٿن سي خوش ٿي ڪٽن،
 جي گڏيل گرم ٿيو ته ٿا ڪن، نوع لکين نهار جا.
- ۳۔ تون به تيراندار تڪڙو، نُرت آ تهتُون ٽڪو،
 اڄ هٿي هٿ ٿار رک وري شوق ٻئي به شڪار جو.
- ۴۔ ٻڌُ ٻيئي ڀرل اچي، ڇڏ مان ”مصريءَ“ سين مٺا،
 نو بنا بلڪل سڄڻ، ڪهڙا ٻيلا ٻيمار جا.

ڪافي نمبر [۳]

- دستِ دلبر جي دوا، دردن توڻي درمان جي،
 وَٽُ تنهن کان ڪا وَٽي، دولت ڏيئي دل حان جي.

- ۱- معجب معني ۽ ملاحت ۾ منور مثل ماه،
ناه طاقت شمس، قمر، سُنبل ۽ سرطان جي.
- ۲- تاب ڇا تارن جو، هيءَ موسيٰ ڳنان تجلي تڪي،
هن جلايو جبل، هيءَ رهڙي ڳلي رحمان جي.
- ۳- رُخ رنگيءَ جنهن روپ سان روشن ڪيا هئي جڳ رلي،
هئي پڌر ههڙي حڪايت، ناز جي نشان جي.
- ۴- منهن ڏسو محبوب جو ”مصري“ چئي اي مهربان،
جنهن ڏني ڏک ڏور سڀ وسندي ٿئي ويران جي.

ڪافي نمبر [۴]

وجهي زلف جي دام ۾ قيد تو ڪامڻ ڪيا.

- ۱- هر زمان هر لحظي هر حملا ڪيو هيٺڙا هڻين،
ٿا سهن سهين مٽر، هو جي ٻه ٻئيءَ تنهنجي ٻيا.
- ۲- لئون لڳين لڄ کي ڇڏيائون، لالچ نه ڪن بي لوڪ جي،
انهي ٽين جون نوڪون اڙين، پيڪان جي پاسي رهيا.

۳۔ ڪيٽ ڀاڙين ڪڙيون ڪمند، ڪاڪل ڪليجن منجهه ڪُنڊا،

هي ڀر ٻڪي پڇري الدر، قُـمـريءَ مَـثـل قـاـبو لـيا.

۴۔ رڪي محبت ميٺ ”مصري“ تو موھيا ماڻهو ملڪ،

ڏاڍي نوع سين ڦاٽي مڃڻ، ٻائي ٻيٽ لارڻ جيئن ليا.

سر کانرو

کافي نمبر [۱]

کنیائون کلي ٻيڻ ٽهرا ڪلاهي،

پري باجهه ٽرڪس عجب ٿيڻ خوابي.

۱- ذري سونهن يوسف کي بازار ٿيو،

بنا ملهه مقيّد مزیدار ٿيو،

مصر ۾ نه منظور ٿي ماهتابي.

۲- ٻيو ٻريو وڌو ٿو ٿي نور جو،

نه ماهر ٿيو موسيٰ تنه مذکور جو،

ڪئن ٻار بيشڪ ٻلي ٿي ٿو ٿرهي.

۳- ٻه ٽيڻ ٻيڻ ٿي جو ٿو ٿي،

هٿيا عرش حامل فلڪ فرش ٿيو،

نه آيو آئي ڪو عرب جو اعرابي.

- ۴۔ اکين جي ائين ٺه، طبق کي ٽاپو،
 جلي ويا جبل عشق آڙه مچايو،
 وڃي نيٺ ٽوٽ پڳي حد حسابي.
- ۵۔ ڪيو معراج مردن مڱر مڃ مچائي،
 اهو راز رندي منجهان منجهه نه مائي،
 ايلي مهل ”مصري“ سگهو ڪر شتاي.

ڪافي نمبر [۲]

- وڃيو ڪوه ووڙين تون وڻڪار ور ۾،
 پراهون نه پاسي آئي گهوٽ گهر ۾.
- ۱۔ تو ۾ تخت نڪيو، چئي ڪوه نه ڄاڻي،
 سندس ٽوڻ نجهرو صحي ڪر مچائي،
 نمي ڪي ٺهارج تنهنجي ڪانڌ ڪر ۾.
- ۲۔ منجهان منجهه، ساکن رڳن روح رت سان،
 نه هرگز ڪنهن هوت هٿ ڪيو حجت سان،
 ڪري پاڻ پاسي لهج دوست ڌر ۾.

- ۳- لکو کین لُونء لُونء اندر ئو لکائي،
 ڏيو ٻل ٻرھتي ٻڌر ٻير ٻائي،
 لايو ٻھ ٻنھونء سان چل ئي چير م.
- ۴- ٺاھي وار ويڇو وھي ويڙ وٽ م،
 سگھو جوڙ سودو سبي ساه ست م،
 لڳي پنج لنگي تون "مصري" مھر م.

کافي نمبر [۳]

- دُنيا دور ٻر شور ساقي سنڀاريو،
 سِر خيز لبريز ٻر فيض ٻياريو.
- ۱- تَنھنجي جام انعام عالم آجاري،
 قدح آن ڪروڙين سِرَن م ٻيھاري،
 تنھن مان تل ڏيئي مل م مائن سين ماريو.
- ۲- مڪر دبر ڇھت قبر، پيمان ٻر ڪر،
 ڏيو وٽ وھو ۽ ورايو وٽيون ٻر،
 ٻي مي ڪريون شي جڏي دل جباريو.

- ۳۔ نه زاهد ٿئي شاهد انهيءَ راز رنگ جو،
 انديشو اسانکي نه ناموس رنگ جو،
 پنجا باغ سان زاغ عاقل آڌاريو.
 ۴۔ ڏسي حال ڪر پال ”مصريءَ“ سان مرڪي،
 سڄي سڱ جي سيد سڏي ڏي ڪا سرڪي،
 نظاري نظر سان نافع ٺهاريو.

ڪافي نمبر [۴]

- رها هون مين روزِ آزل مِي هي پياس،
 زمين خاک بيهانه ڪي من ۾ آسا.
 ۱۔ ڪرو جام انعام مِي ناب مستي،
 خودي خود پرستي هتي خام هستي،
 نمس نفس نر پاڳ جاوي لراسا،
 ۲۔ تصرف ڪي طلعت سي نه ڪڇ دور دم هي،
 به شريف تيري ڪسي پر نه ڪم هي،
 درد ڪيش درويش کون ڊيو دلاسا.

۳۔ سڃاڻا سمڪ رونسق رنگ مينا،

قدح ڪيف قدرت سي پرپور پينا،

عنايت ڪرو آب آنهن لپاسا.

۴۔ ارغوان پيمان ساغر سواپا،

فلڪ پلگون نوع دگر مين آسا،

هوا مغمور ”مصري“ ملا اڪ ماسا،

سر ڏناسري

ڪافي نمبر [۱]

اسين آهينون عيذار،

پرن پير پاڙي جي آن ڪئي.

۱- شاه نور نبيءَ جا نوري،

حاضر حضرت جو آهين حضور،

سيد سچا سردار.

۲- شاهن سان سوا سڱ ڪهڙا،

اسين جنيءَ جي جوڙ نه جهڙا،

بيڪس ۽ بيڪار.

۳- نچ به آن ٿي، لڏ به آن ٿي،

ڪيٽ ڪرو پلي تنهنجي ڪاٺي،

هتي هتي جا بار.

۴۔ اڳي هوءَ اميد نه لاهيون،

بيش پراڻديءَ پڙ ۾ يا آهيون،

پللو وجهيو پٺار.

۵۔ ”مصريءَ“ جا جڳ جيئن جوڙا،

پلا پٽ، پلا نن گهوڙا،

ڏيارو ڏاڏار.

ڪافي نمبر [۲]

الغرض اهيان ڙي ميان،

رهيو غرض غلام تنهنجو.

۱۔ ڏسڻ پالينان ڏان وڌوئي،

هيءَ جو هوت حجاب ڇڏيوئي،

پرين ڀرت جو ٻيڄ وڌوئي،

لهي نه جي لاهيان ڙي ميان،

دلبر دل کان دام تنهنجو.

ڪافي نمبر [۳]

انهنجو هيچ حبيب، دارون درد وٺڻ جي.

- ۱- درد وٺڻ کي دلبر تنهنجا راحت رنج رقيب.
- ۲- گهاٽل گهور سڄڻ تنهنجي ڪي، ڪندا ڪوهه طبيب.
- ۳- درمل ڏي دمدار انهن ڪي، نازڪ ڀار نجيب.
- ۴- روز ازل ڳنان اصلي آهي انهنجي هٿ عجيب.
- ۵- ماڻا مٺا تنهنجا ”مصري“ کان وٺي، لذت دار لبيب.

ڪافي نمبر [۴]

جن ڏنا تنهنجا ديد سُهڻا، سي ٿيا سيلاني.

- ۱- چشمن کي چوگردون وينا ٻڌي شهر شهيد.
- ۲- سر سوري، ڌڙ ڌار رٿن ۾، ڪٿي عاشقن عيد.
- ۳- ٻيا ٿي جي ٻيرا ٻڙ ۾، نوءِ ٻڙهن توحيد.
- ۴- وجهي ميخان مٽيءَ ۾ ”مصري“ ڪٿي ملڪ مريد.

ڪافي نمبر [۵]

زوراور نوسان زاريون،
 ڪهڙي حجت هيئن جي.

۱- پرين ٻار رکيوئي پهرين، پوءِ پري ڪيلي پاڻ،
 ڪهڙي حجت هيئن جي، زاريون...

۲- ٻرهه ٻهي، ٻراڳ ڪيڙئي، ٻهڳڻ لائي پاڻ،
 ڪهڙي حجت هيئن جي، زاريون...

۳- ٽنهنجون هوت هزارين ٻانهيون، منهنجي توسين ٿاڻ،
 ڪهڙي حجت هيئن جي، زاريون...

۴- ڪونه ڪميئن توريءَ تڪيو، اصل توڙي هاڻ،
 ڪهڙي حجت هيئن جي، زاريون...

۵- شاه رانجهن توڙي "مصري"، مڙيان مٿي تنهنجو ماڻ،
 ڪهڙي حجت هيئن جي، زاريون...

ڪافي نمبر [۶]

ڪن ظالم زلف زنجير، رانديون رنگي رخ ٿي.

- ۱- وڙ وڙ سالڪ وسهر وانگر، ٻي صلح ٻي پير.
- ۲- بهڳڻ سار ٻين ٿي مٺيا، جادوگر جالگير.
- ۳- ڏنگي ڏيهه هڻي ڪيئي ڏاڻي قبريدار فلير.
- ۴- ليا مطيع انهن جا ”مصري“، وحدت وارا وڃر.

ڪافي نمبر [۷]

ميران مشڪل لاه، محمد ڄام مڃاڻي،

موسل مير مڃاڻي.

- ۱- مڙالي نه خالي، شاه اوهاڻجوه.

آويل آخر آلا.

- ۲- ڏوله درد دفع ڪر دم ۱۸.

ڏاڏا دير م لاء.

۳- تون تہ طيب اسان جي ٿن جو،

بيا درِ ڪير دڪاء.

۴- سرهو سڏ صحت جو ميد،

سائينءَ لڳ مٽاء.

۵- ٻانهي کي ڪڍ ٻار پهل مان،

ڪشني جيلن ڪڍڻا.

۶- مناجات ”مصريءَ“ جي ميران،

ويجهو ئي ورناء.

ڪافي نمبر [۸]

(سرائڪي)

عشق سڀ سالار، سڀو ملڪ فلڪ ٽنهنڊا.

۱- عشق امام جنهن نون ڏيوي اشارا،

سو گهٽ ڪلمگي گهڻي عرش ڪنارا،

آنا الحق * اسرار سڀو آڪڻ والا،

الـحـمـد اـلـلـهـيـن دا.

۲۔ عشق جنهينون جامِ پلاوي،

سوشه ماهي قر چاک سڏاوي،

ڏڻ والا ڏڻ وار،

سهيو هير ڪنون حيران تنهين دا.

۳۔ عشق درياه دلان لون هوڙي،

غرق غراب جهي وچ جوڙي،

هردم هووي هوڻيار،

سهيونا صعي سڪان تنهين دا.

۴۔ آءُ گهنءُ ”مصري“ مان عشق دا،

رسنا چوڙ ربا رشڪ دا،

لاشڪ ليل نهار،

سهيو پرس دا پيمان جنهين دا.

—

سر گجری

کافي نمبر [۱]

آءُ جُني اوهين جَام ايلو پار ميان،
هُوت پنھون پنھنجا هٿڙا مَ لائج.

- ۱- ٻيا بلوچيءَ بات جي مون نه ڀروڙي مام.
 - ۲- ٻائي اوکسڻ ٻالڊ ۾ لڳيس اوهان جي لام.
 - ۳- غافل آهيان ڪنڊلي آلا سائينم تنهنجي سام.
 - ۴- ٻاجھ سڃاڻها سڀرين ڪچي ڦولج ڪام.
 - ۵- مٽي مهارون ”مصريءَ“ تي واري آءُ وريام.
- پلو پار ميان.

کافي نمبر [۲]

اڄ اولي عمر آيو آناهون،
سڏ سانگين لڏي وري وهر واهون.

- ۱- موک مریژا لیا ساوا ساگب ردائون،
سوئی سا ذور سگر سرها نمر سٹیاون.
- ۲- گھر گائیون گندیو ننب لبر نوڑھیاون،
مکون منکھا میڑی ویھی ویڑھ ونڈیاون.
- ۳- دیھی دامن دکشون سیارچ سائون،
پیڑی پرڑ پچنی کن قوت ککائون.
- ۴- مکئی مانڈالا مرت مانڈی مندون مکائون،
ستی سائبہ آچی لہ لعل لائون.
- ۵- متا مال "مصری" چلا چین چیریاون،
ہسی ہالاری ہٹن پیری پاٹ پریاون.

کافی نمبر [۲]

- آوگٹ کیر کٹیج، پلو یار میان،
تو دلاسی دوست جیان ٹی.
- ۱- پرین پورھیت پنہنجی چیر یر نہ چڈیج.

۲۔ لاڙي پاندِ لونگيءَ جو ڏليون ڍول ڏڪيڇ.

۳۔ ونگيون وائون ور آڻانگا رهيس هئاڻ رسيڇ.

۴۔ اڪيون عاجز سامهون آلا سائينءَ لڳ سڃيڇ.

۵۔ پسي مڏايون "مصريءَ" جيون مهرون ڪير مڻيڇ.

محبت ڪير مڻيڇ.

ڪافي نمبر [۴]

ڀلا پير تنهنجو آهي پيرو نه مپرو،

سوالين جو مڏ سڻ تون سيد سگهرو.

۱۔ سڻ فرياد ڪر، داد، دلشاد دلبر،

ڏي آڙين کي آڌر سڌر پير سرور،

ڇيهن کان ڇڏائي ڦرت نام نپرو.

۲. خسراسان، ايران اصفهان آوري،

هي ملتان مڪا تنهن ڪين ٿوري،

قديم ڪل تي قادر اوهانجو اڳرو.

- ۳۔ هي ٻچ لڳل ٻئي جڳ سندس سڳ سلامي،
 مريدن جي ميران مدد ڪر مدامي،
 ڏهو ڏان ڏاتار سڀ ڪڙن سوڀرو.
- ۴۔ شهنشاهه بيواہ جي واہ ڪر تون،
 ٻلڙ پير پٺار جو ٻاند پير تون،
 گدا گنج سون تنهنجي گهري لوگهڻيرو.
- ۵۔ ڏلي ديد ٿي عيد توحيد ٿي ڪي،
 هدايت لڳي هير ”مصريءَ“ جي من ڪي،
 ڪلهي ڪس لهي ويا، ديوڻ ساڻ دهر.

ڪافي نمبر [۵]

- ساريان سنڀاريان ٺهاريان عمر ڄام واٽون،
 وري هڪ وطن وڃڻ جيون،
 پنهنجي ملڪ وڃڻ جيون.
- ۱۔ سهج سنڌي سڀ سومرا، دل ڀانڻي ٿي ڌاريان.

۲۔ قالوا بلي جا قاعدا، پنهورن سان ٻاريان.

۳۔ ويڙهيچن جا وڇڙا، ولهارن منجهه واريان.

۴۔ مارن ڌاران ”مصري“ چئي گوئلر ڏينهن گذاريان.

گهنگهر ڏينهن ئي گاريان.

ڪافي نمبر [۶]

سجڻ ٿيون بدائين نوازين نڪائون،

ڪريان ڪرم تنهنجي جون ڪهڙيون ڪهائون.

۱۔ شفيع المذنبين مرسل مڙن جو،

واهڙ واه، ور تون وسيلو ولهن جو.

اصل عاجزيون آهن اوهان ڌر آگاهيون.

۲۔ هي وينون وڙان لوڪ لوڏي لنگهائون،

اوهان ڏيني انعامون سي پيرل پرايون،

ڪوڄهن ساڻ ڪرئين تون رءِ ريءَ رهائون،

۳۔ نه ڪينر نه ڪيرت وڃا مون کان ويئي،

منهنجو حال هادي آهي معلوم مٿئي،

سڌي سگر پنهنجي تون رهبر رسائيئون.

۴- هن سڪين "مصريءَ" جيون سڻ صدائون،

پڇاڻوس پيغمبر من جيون مدعاون،

مرادون محمد صـ مڙن توکان مائون.

ڪافي نمبر [۷]

صبح جا سُوالي وڃن ڪين خالي،

تنهنجي در تان دانا دولهه دستگير.

۱- وڃن گهند گهڙيال نوبت نغسارا،

سُوالي سمن ڪيا تو سيد سوارا،

پريو پلو پاندي اجن تنهنجا پير.

۲- لکين سڀر لاکسا ۽ حاتم حضورا،

هي زاهد ۽ عابد عبادت آجورا،

وٺن توکان وارث ولايت جا وير.

۳۔ مَرَضُ قَرَضَ مَوْلَى عَلِيٍّ لَكَ لَاهِيْن،

هِي زَحْمَتُ ڪَلِي شَاهِ رَحْمَتِ رَسَالِيْن،

مجاهدي محمد صه معني الدين مير.

۴۔ وَدَمِ دَسْتِ دَامَنِ يَرِ تَحْقِيقِ نَوْرَانِ،

مِثْثَهَارِ ”مِصْرِيَّة“ جَا جَوْرًا سَجُوْرًا،

ڏي بخشاء پيئي سدا پست ۽ ڪير.

ڪافي نمبر [۸]

مانجهاندي جو ماڳ (پلو پار ميان)

راه مسافر هيء رات وهائي.

۱۔ هُو سالَڪِي تُون سُهِيْن، سَنَبَهِي لِيءُ سَجَاڪِـ،

نَسَتْ سَوَجِهِنْدَلِي سُوْر سِيَالِي.

۲۔ هَارُ گُورُو پَنْدَ هَارِ پَرَاهُون، لَڪَ پَن گُهَرِنْدَلِي لَڪِـ،

تَنَهَا تُون ۽ تُو تَڪَ ڏَالَهِن نَالِي.

۳۔ مَوْتُوا قَبْلَ الْمَوْتِ مَرِي وَجْ، أَجَلُ ڪَنَانِ ئِي آڪِـ،

جِي مَرِيْن تَنان جواني مائي.

۴۔ حُبِ هیانریءِ هوت لاءِ، ویہی ڏي ڪو وهاڳُ،

سات سڏيندڙي پوءِ صبح سجائي.

۵۔ ”مصري“ محمد صمصاڻي سڀني ڏيندو سهاڳ،

ڪل پيغمبر جو آهي پير پڄائي.

مانجهاندي جو هيءُ ماڳ.....

ڪافي نمبر [۹]

منارا ڏٺاسون، ٻيون من جون آسون،

پسي پير جا پڙ وهر غم وياسون.

۱۔ چمن جائت چوڦر مڙيو ملائي،

لهن فيض في الحال فياض فائق،

وٺن ٿا ولايت بهاريءَ جون آسون.

۲۔ مٿي فرش جي عرش اعظم آهنيارون،

قبي ڪر ڪناري ڪروين قطارن،

لائون لڳي لڙه اندر جون آسون.

- ۳- پرهو عام پُر جام پانډین پیاړي،
نظاري نظیر سین پوازو پهاړي،
ډلې مَک لڼا دَک سیلې سَک سَریاسون.
۴- نسل پاک حیدر علیء ۽ حَسن جو،
مددگار "معریء" سین پنهې جگن جو،
دیکې در سدر حج حضورې کپائون.

کافي نمبر [۱۰]

- منهنجو تو ریء فاه و سېلو،
باهه سَپاجها سپړین میان.
۱- آهین اوجھین، اگانجهین آکلین،
آسرن سان سپکنهن ریت رَسېلو.
۲- مندین ټنډین محتاجین میرین مځین،
پلټین پَهت تن پَسې لو.
۳- دَډن دُوهارین دُهرن،
ډانسیون ډیندږ طاماعن ټسېلو،

۴۔ ڏي ڪو معافيءَ جو محضر مهرون،
 ”مصريءَ“ کي هر ڪنڊ ويل هسي لو،

ڪافي نمبر [۱۱]

مون ۾ عيب آهار (پلو ٻار ميان)،
 اوکڻي اوچي اگلڙي آهيان.

- ۱۔ ڪوڙي ڪوڇهي ڪوڙي، ڪانڌ نه ڄاڻسان ڪار.
- ۲۔ ڪير ڪڇايون ڪيتريون، بديون بيشمار (پلو ٻار ميان).
- ۳۔ مٿو مڏائڻ ٺاهڪو، پيچيد بد ڪردار.
- ۴۔ توڙون نڪيو ٺاه ڪو، ڏٺيم ٺوهان ڌار.
- ۵۔ سنئون صواب نه ماريان، مائينم سڀ ڄمار.
- ۶۔ باجهه سڃاڻها سڀرين، ٽڱيان تنهنجي ٽار.
- ۷۔ مڀت مڏايون ”مصريءَ“ جون، بخشي بخش هار.

سر کنڀات

ڪافي نمبر [۱]

برهه زوراور جو ٻاري ٻارُ،
سرتيون مون تان سهلو ڄاڻو.

۱۔ کڻن خان خوديءَ کان غافل،
نه عارف نه عاقل عامل،

هستيءَ جو هسوار،

۲۔ نظر ڀينهن سورو ٽادر،
پيرلڪ برهه بهرام بهادر،

تُهمنين فڪرار،

۳۔ اظهر عشق باهر منجهه ٻولي،
حيا حجاب جا گهوڻگهت کولي،

سندس ڪونه ستار.

۴۔ جتی عشق آونارا،

سی هئن دم آلو هیت وارا،

بی خود بی اختیار،

۵۔ "مصری" ملت نہ مذهب جاتی،

دین کفر منجھ موجان مائی،

مالک خود مختیار۔

کافی نمبر [۲]

کھڑی سبب ڈاڈا ڈینھن لگان،

پینر ڈی کڈھین پیڑا لیندا،

۱۔ کیائون انجام اجن جا ادیون،

اکیون اوڈھین آسروندیون،

سہین سال گیان،

۲۔ ساریو ساریان روز رھائیون،

تارا نکیندی راتیون وھائیون،

سپر سالک مندان۔

۳۔ فال فجر جو ٻامو ٻان،

اڳي ۽ پوءِ اميد نه لاهيان.

معشر سين ۽ منجهان.

۴۔ ٻت ٻرڻا ٻرين ٻهين ٻورا،

”مصري“ ڪين مٽيندا مورا،

ڪي جي قول ڪيان.

ڪافي نمبر [۳]

ٻنڌ پراهون منزل ڏور، ڏاڳا جيئن ڏينهن نه آهي.

۱۔ ڪرڻا ڪوڏ ڪڇي ڪل ٻاڻين، ميا موڏ مٿان مڪرائين،

ٻهچون ٻهين ٻورا.

۲۔ ڇل نه ڇانگا ڇندن چارئين، ماڪيون مصرين مٺه موڪ ٻارئين،

هلي هوت حضور.

۳۔ هليين حبيبن ڏانهن هڪلائين، کوٽا ڪنگا من سان ڪجائين،

ڪرڻا ڪهڙي قصور.

۴۔ چوڏس رين چٽائي چنڊ جي، ”مصري“ چٽي اها مهل نه منڊ جي،
آڌيءَ آڏر آسورا.

ڪافي نمبر [۴]

(هندي)

الڪ اکر آنت نه پاوي لاک لکيا ڪون لکي ري.

۱۔ نام نرجن ڪا پتر پاتا،

جنگل ۾ وڳي ڪانه جي ري.

۲۔ سيو ستگر سُنٽ سبد سني،

پرگهيو پريو پاس پکي ري.

۳۔ ڪرناڪ ڪو نيسر ڪالي،

گهٽ وچ گنگارام رکي ري.

۴۔ گر چرني ”مصري“ سيس اٿارو،

ڪاسي ڪروت ايڪ اهي ري.

متفرقات

صاحب خان "سورھ" میراڻي

Cell No: 0344 - 3919786

Cell No: 0300 - 3404488

ایڊمن : فیس بوک پیج ۽

واٽس ایپ گروپ

Soorih Sindhi Adab

سورھ سنڌي ادب گروپ

غزل

ڀري جسام مناجي ڪان علم و شعر،
 ٻي ٻوه موٽي م تون دهر ڪر.
 وٽين ويهلو چو تهبي پل مٿي،
 اها همر گنهجي اٿئي رهڳدر.
 ڪٿي طاق رڪسري رڪڻي ڪيٽباد،
 ڪٿي رخس ترستمر رڪڻي زال زور.
 سلهمان رڪندر رڪڻي نخت ناج،
 ڪٿي شاه محمود سلطان سنجر.
 اجل جي لسا ٻار بي اختيار،
 رهيو ڪونه ڪو ڪنهجو رهيلو مڪر.
 وڏي وڻ هٿ جي ڪي ميدان ڪر،
 ڏم ٿئي سحر مڙهو صفا سر بهر.
 هي هوندي عرض ٿان جنگل حيان،
 ٻئي جي مٿل ٻل ٻي ٻٽر هٿن.
 اهو ٻي ٻالو ڇڏي نال رنگ،
 حونگي ٻڌري ٻي اچن هڪ بک نظر.
 خرابات اندر خودي خوب ڪانه،
 ڇڏي چانه چٽي رجي چٽي هو ڇٽير.
 انهي تهر جي لڙ ڪٿي لک لها،
 ڪه تارو ٿرڻا رتڪ ويا تحت ٿر.
 خودي خود پرستي ۽ هستي، هٿن،
 اهي چور چارئي ٻڌري ڪٿي بهر.
 ڏکڻي ڪارغذري ٿي ره ڪي ڀروسو،
 ٿو هي هني هلائين مٿي ڪئن ڪپڙ.
 سوڙي سوڙ ڪوڙي انهي آر تان،
 سوڙي ٻار ۾ رتيا لکين لک لهر.

تون موزون سارفر نہ مرکب نہ مال،
 بیابان وچ ہر بسدو ہی ثمر،
 گورو ہار تولی ہ منزل پری،
 وحین نام وچ ہ تڈھن رڈیان کر۔

مناجات

یا علی (رض) ہاری ذہنی عاقر حندی سن اینجا،
 واسطی الگہ جہی، ذی مدد یا مشکاکھشا،
 ککد پتہی ہارون بلا ہس ازدها آفات کی،
 سند ساریہ مان معافی میر محمد (عالم) مصطفیٰ،
 کیو رھتان طاعون ہ افسوس آدوہ و ملال،
 صحت جی سیج جو مھانو جلوہ گر رتھی جا بجا،
 کمر خطائون بخش خاوند ذومہ اکھان ہ ہوبان،
 هن مرض کان محضر معافی ہ جو علایت ٹھی عطاء،
 پیچتن جی نانہ ہی ہ مصریہ جہی من جی مدعا،
 یا الہ العالمین ہکر مستعجب ہدا دعا۔

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

یا محمد ﷺ میر سرسل مانہ مولی جی نہار
 واسطی حیدر علی المرتضی جی مشہ ذبکار
 یا شفیع العذبتین پنہیں جگہسن جا بادشاہ
 درس حال حسن حسن لک ہادی حقیر جو ہیکوار

عصيان متدقو اسلام زين العابدين جي بخش تون
 ڪر متايون معاف آچي اوکي منجهان عربي اڪار
 باهر و جعفر امام جي بهر مون بدڪار کي
 ڪمز عطا اسناد احمد چام حوليءَ وات وار.
 موسيٰ ڪاظم جي منهنجي دل ۾ هوئي حب هر زمان
 تهجي برڪ جي بيد شرڪي صفا ڀرتئون پيار
 شوق ۾ شام خراسان جي منهنجي مڃيو مڙئي
 سر سر تي نڪرن مُرادون مثل سري نار ڀلر.
 تقويءَ جي تهل طلب ۾ هوئي هيٺو مون سڌو
 مرحرو ثابت قدم سرخاڻي پويا برقرار
 نظر ۾ باغ نامي جي نا اميدي نام ڪا
 ڪنهن حسا رڪروڙين ڪوڙين آهين ايت آسودار
 عسڪري مهديءَ محابي نو مڱي مصري مداح
 جام محبت جو ڏيئي جانب چڏو جيٽو ڄمار.

مدح

نَحْمَدُكَ وَنُفَاتِي عِبَادُ الرَّحْمَنِ
 فِي رُكُولِ الْكَرِيمِ

منا ريم محمد ^{عليه السلام} مدد ماڙ ڪر - منا ريم شرمل مدد مر ڪر.

۱- گهي عثر اوهاڻجو ڪيو اعليٰ عظيم.

ميڙن - رسلن منجهه - ولي الڪريم

۲- رائي رسولان ره - بر رحيم.

منا ريم محمد ^{عليه السلام} مدد ماڙ ڪر.

- ۲- کھین کل ٿي ٿلار قسم النعيم،
 نون مختيار مهدي موليٰ مستقيم،
 مقامات مڙني جو معزم معبر،
 ملا مير محمد رحمۃ اللہ علیہ مدد ماڙ ڪر.
- ۳- اڳھين آڊيٽون نور اظهار ٿين،
 تون صورت صفت سڀ جو سردار ٿين،
 مرتبي ۽ مستعار مهدار ٿين،
 ملا مير محمد رحمۃ اللہ علیہ مدد ماڙ ڪر.
- ۴- علي مٿي عرش معراج ڪيو ٿي،
 بشر خلق سبحان سرتاج ڪيو ٿي،
 رسولن مٿي رهڻما راج ڪيو ٿي،
 ملا مير محمد رحمۃ اللہ علیہ مدد ماڙ ڪر.
- ۵- شفيق المذنبين تون شفق القمر،
 خدا جو ڪڏنل خاص مير البشر،
 ريتي راه جو رهڻما راهبر،
 ملا مير محمد رحمۃ اللہ علیہ مدد ماڙ ڪر.
- ۶- لقب خاص لولاڪ لائق لطيف،
 تون هاري هدايت مندو حق هريغ،
 شعاعيت شهباش شافيع شريف،
 ملا مير محمد رحمۃ اللہ علیہ مدد ماڙ ڪر.
- ۷- آئين نور نرمل تون نافع نجيب،
 عايت ابراهيم اڪمل عجيب،
 بهرحال هدم مندو حق حبيب،
 ملا مير محمد رحمۃ اللہ علیہ مدد ماڙ ڪر.
- ۸- تنهنجي نور روشن هي جڳ ڪا،
 پندر پرتوا تنهنجا پلار ٿيا،
 اندر پهر اظهار عالم ٿيا،
 ملا مير محمد رحمۃ اللہ علیہ مدد ماڙ ڪر.

- ۹- عيسيٰ ۽ نوح ۽ ادریس ۽ آدم ۽ ابر،
ڪر هارون ۽ موسيٰ ۽ يوسف ۽ زڪريٰ ۽
اي مرسل تنهجي مهر جا منتظر،
مٿا مير محمد رحمۃ اللہ علیہ مدد ماڙ ڪر.
- ۱۰- تون سلطان مهنسي نجن ڪندو،
مکيمان ۽ دائود ۽ ڀردو بندو،
ختمي جاءِ جاريوب فيصير ڪندو،
مٿا مير محمد رحمۃ اللہ علیہ مدد ماڙ ڪر.
- ۱۱- علم اولين جو تون عالم ڪلم،
شريفيت طريقت حقيقت حليم،
معرفت حقو مربي خاتين ختم،
مٿا مير محمد رحمۃ اللہ علیہ مدد ماڙ ڪر.
- ۱۲- تون آئين پيشوا ڪمل پيغمبر ڪندو،
مُهِت تيره ملا مير معشر ڪندو،
دلما ڏلي دين داور ڪندو،
مٿا مير محمد رحمۃ اللہ علیہ مدد ماڙ ڪر.
- ۱۳- تون آخر اول آئين عالي جانب،
منور مڙن مرسلين مانتاب،
بم فغور خاتمان توما فيضيب،
مٿا مير محمد رحمۃ اللہ علیہ مدد ماڙ ڪر.
- ۱۴- بم توريت زبور انجيل آهي،
فهم فيض فرقان بفضل فلاح،
ايدو عز اعليٰ اوهانجو ڪيو الله،
مٿا مير محمد رحمۃ اللہ علیہ مدد ماڙ ڪر.
- ۱۵ ڪڍي ظاهر تنهجي سور دائري رسالت،
وادم تنهجي قنائر ڪڍي ڪائنات،
رئي وحدت بم ڪثرت تسوتي ثبات،
مٿا مير محمد رحمۃ اللہ علیہ مدد ماڙ ڪر.

- ۱۶- تون امرار ريتي جو عالم علي،
 فياض زمان فيض فضل العظم،
 سرآط انهدلي منع المستعير،
 ملا مير محمد ^{رحمۃ} مدد ماڙ ڪر.
- ۱۷- تون گلن گرلبي وقا باغ جو،
 چراغ دل اهل آسراغ جو،
 لاهي اڪڪام ابلاغ جو،
 ملا مير محمد ^{رحمۃ} مدد ماڙ ڪر.
- ۱۸- بهر الاهي سمع و بصير،
 منهنجا ڏوه بخشين صغير و كبير،
 تون عناين جو آئين دوجگ دستگير،
 ملا مير محمد ^{رحمۃ} مدد ماڙ ڪر.
- ۱۹- محلي علي مرفتلي شاه جي،
 منهنجي واه ڪر وات الله جي،
 ڪر سائل ستون طرف (۱) الله جي،
 ملا مير محمد ^{رحمۃ} مدد ماڙ ڪر.
- ۲۰- به حق احسن مجتبي خون جگر،
 تون مشڪل ڪشا ڏي مهجي ماڙ ڪر،
 رک مڏا سرخرو آبرو سر بسر،
 ملا مير محمد ^{رحمۃ} مدد ماڙ ڪر.
- ۲۱- به سرمست شهنشاه شير جي،
 خزانبي منجهان خير جسي رزق ڏي،
 هي مسكين محتاج ڪنهن جو نه ٿي،
 ملا مير محمد ^{رحمۃ} مدد ماڙ ڪر.

- ۲۲- مون ڏي محبت تون عابد هندي،
 زبانه ذڪر ذوق منجهه زندگي،
 ڪيڏي غير غفلت گناه گندگي،
 مٿا مير محمد رحمۃ اللہ علیہ مدد ماڙ ڪر.
- ۲۳- گهري خبر خيراتساء کان گدا،
 ٻلاڙ ڪو اچن سائل سدا،
 منهنجو عرض آهي اهوئي احمد،
 مٿا مير محمد رحمۃ اللہ علیہ مدد ماڙ ڪر.
- ۲۴- بي بها باقر بهادر، درياءِ دين جو،
 سرو خوش خرامان مذهبين جو،
 گل باغ بستان فرحمن جو،
 مٿا مير محمد رحمۃ اللہ علیہ مدد ماڙ ڪر.
- ۲۵- هوئي جعفر ۽ صادق جي حب هر زمان،
 مٿي پيروي ۽ رهنمائي پورو رهان،
 محمد (ص) ستي ڪلمون (۱) مڪتوبن ڪهان،
 مٿا مير محمد رحمۃ اللہ علیہ مدد ماڙ ڪر.
- ۲۶- هئي قرب ڪاظم رحى ڪو نام ڪي،
 اهوئي عرض آه منهنجو الله ڪي،
 رهنا تون ڪر راه بي راه ڪي،
 مٿا مير محمد رحمۃ اللہ علیہ مدد ماڙ ڪر.
- ۲۷- هوان موسيٰ رحا جو ڪلان ڪتاب،
 اگهائي اهو عرض عالي جناب،
 سوالي ڪي سڌ سان سگهو رس رشتاب،
 مٿا مير محمد رحمۃ اللہ علیہ مدد ماڙ ڪر.

۲۸- ڪيو تفويقي لقيءَ جي تجلبي طلوع،

ڪيو روح الامين جنه مان (۱) رنگين روه،

ٿيا ماڻهو ملائڪه سڙهي مشڪ ٻوه،

منا مير محمد ~~ڪلهوڙو~~ مدد ملڻ ڪر.

۲۹- لسٽيءَ عسڪري ڪهو نمودار دين،

ٻه حليم و نهايت ٻه حق اليقين،

رڻن جڙمن خطا ڪيلن رکين راحمين،

منا مير محمد ~~ڪلهوڙو~~ مدد ملڻ ڪر.

۳۰- خضر وار ڏيکار مسهڙي لامل،

اهو سوال مائل سندو شمع و شام،

چئي سڀني جي چڱ ڪلوانون ملام،

منا مير محمد ~~ڪلهوڙو~~ مدد ملڻ ڪر.

۳۱- منگهي ماڻن مصري سو (۲) ڏاڏار ڏي،

ڪير ڪم ڪچا جڙم عصيان جي،

ڏون بخشهي بنديون ڏوه بخشائي ڏي،

منا مير محمد ~~ڪلهوڙو~~ مدد ملڻ ڪر.

(۱) ٻي پڙهي نسخوق ”روح“

(۲) ٻي پڙهي اصل نسخو - ”عطا عفو ٿئي“

ٻي پڙهي نسخوق ”امداد ٿئي“

(رواست محمد هاشم ڀاڻو ڪان)

مثنوی بی نقط پارسی

دیلا درِ ستر [لا اله الا الله] اصرار۔

اگر آگاہ کس گردد درو دار۔

اورا لامرک محصل دار گردد۔

دو عالم ملک دروہر کار کردن۔

دہد درد او داور لعلِ اولاد۔

دودہ ہمراہ دروہو حالِ اولاد۔

نہ واحد المدد درہم کبیل حال۔

الا الامداد اعلیٰ والو حال۔

و صسل او کہ دل لا وہم دارد۔

علیٰ کتلِ عدو راہِ رحم دارد۔

آیات

سر پورب

داعستان اول

(۱)

پهرئين ڏينهن ٻنهي، مسلمان مسلمان چٽاڻيو،
آلي السوريت پر ”مصري“، جوگين جات هئي،
وحدت جي ولايت ڏي ويا ويراگي وهي،
تن مهينن ”مصري“ چئي، ڪو موچهي راءِ سهي،
ڪنو رتا ڪهي، پريا پورب پار ڏي

(۲)

ٻئي ڏينهن هيو (۱) هان، جوگين جترو پر،
لعلوڏي نالدر نيا، پيا چڙي ٻانڌان،
مڪوٽال ”مصري“ چئي، مائون ممت مان،
”ترڪا دنيا راس ڪل عبادت“ هئي لاهوتين لان،
چالي چڙي جان، پريا پورب پار ڏي.

(۳)

ٽين ڏينهن رڪڪا، ڪلنهي خودي جا هليا،
”الغشق نارا الله“ نهوڙي رڪيا نلگا نما،
پاري پيا ڪي نيا حقيقت هئا،
”حب الدنيا راس ڪل خطيئة“ ائين پرجهائون پاڻ،
ڏاڏا نيا ڏور نيا، تن سڪي نانا،
هي مهدي ”مصري“ چئي وٺن ويگاڻا،
لالچ چڙي لوڪ جي وڃي ’لا‘ پر ليڪا،
ملي مالا، پريا پورب پار ڏي.

(۴)

چوئين ڏينهن چٽ رارس، آهسي آڪٽ اوڏو آنر ڪي
گورڪ ڪارن گودڙيا، ٻيا وڏي وهه رديارس،
پروڙيائون پرين ڪي ٻوه سچائي رارس،
اي رمر وڙي رارس، پري پورب پار ڏي.

(۵)

بچين ڏينهن پيا، پئي ٻه پرين جي،
دو پياڻي دور ڪري وحدت منجهه ويا،
”لا تعبرن ڪ ذرة الا بآذن الله“ رهي ٿوه هئا،
بڏا ٻول پرين جي، ننگا پينهن ٺها،
”مصري“ پينهن من ۾، ڪنهن عهد اها،
چري پڻ پيا، پري پورب پار ڏي.

(۶)

جهن ڏينهن چڱي نسا، ساڃارا مٿر نڪت سين،
عهدون ڏسي اوڏهن آڏين اڇر،
”ڪيل شي يرجع الا اصله“ اي پروڙيائون پير،
سونهاري سچاڻا ڪا سچائيون پير،
چڙي هوئن ولري هين، پري پورب پار ڏي.

(۷)

ستين ڏينهن سڌين ڪشي ڪمرون مليا،
تورن وڏائون تن ڪي، توبه جسي ٿڪين،
”نأيتها اليدتين آمنوا اتوبوا إلى الله وتوبه الثموحا“
(ترڪ ٿي تدبير)

”مصري“ چئي ”مَجْرُوح“ ٿيا، رَحت کي وجهي ڇڏي،
جوڳي جهنگير، پُريا پُورب“ پيار ڏي.

(۸)

اَلَمَن ذَهْنَن اَتَكَتْ جِي، مَرَهِي لَذائُون رَاهُ
گهوري گورڪت ٿان صدقو ڪيائون ساهه،
ري وسلي واحد جِي، هي نيم ويراڳين واهه،
”مصري“ چئي محبوب سين، ٽي مهيسي تن خواهه،
جائي هڪڙي الله، پُريا پُورب“ پيار ڏي.

(۹)

نَوِيْن ذَهْنَن نِيَارَ جِي، گهڙي لَذائُون گهره،
هر ڪنهن هنڌ هنگلاج ٿيو، جيت ڪيٽ نڪت نظر،
حق حقيقت حال جو سچائون ستر،
”اِنَّ اللهَ رَوَّثَ“ بِحَبِيبِ الْيُودِيَر“ ٻاري ٻيائي جو اُتر،
”بسستي پاندي“ پُر، پُريا پُورب“ پيار ڏي.

(۱۰)

ذَهْنَن ذَهْرِي ذَهْلُ مَ جِي، جوڳين سَري جات،
سچائون سچن“ پُرين وحدت منڊري وات،
اتدر آديمين حي اُهر عشق اُسات،
محبت جي ”مصري“ چئي، رحت م لاڳائون چات،
ڪنڙ ڏيئي ڪت، پُريا پُورب“ پيار ڏي.

(۱۱)

ڪارمين ذهنن قرييب جِي، هنڌ هنڌ پيڙين هوه،
ٿيا رسولا رحمان رحمن، راوڻ روءِ تروه،

”مصري“ چئسي مشڪُ جي ٽن پيراڳن ۾ ٻڌو،
چڙي خود پرمستي ’خود‘، پُريا پوربُ پار ڏي.

(۱۲)

پارهيمن ڏينهن پلاري، هليا گهر ’هڪل‘ جو،
ڪاٺيا خيال ’خودي‘ جا سهارين ساري،
”هڪل“ من ’عليهنا قلندر‘ وڃي پئي، آيا انهي اوتاري،
ساليئون مراد کي ڪهي ڪهناري،
ورق سڀ واري، پُريا پوربُ پار ڏي.

(۱۳)

تيرهيمن ڏينهن ترڪُ، جوگيس ڏسو جان کي،
هٿ ڪيائون هڪلاچ، ويا هڪڙائي ’هڪي‘،
وحدت جو وجود ۾ واريئون ورق،
سانگر وڌيو نام لاکيس سمدو ٽهي نڪ،
”لا“ مقصود ’انه في الابداس‘ ’هو‘ ’مهر سرد مرڪ‘
’اي‘ پڙهي صحيح سڄو، پُريا پوربُ پار ڏي.

سُر پورب

داستان بيون

(۱)

ڪاتن ڪڙڪ قريب جي ڪنيا ڏي خبر،
تسون پيغلي پريمن جو دائر مٿي در،
واند آڏاسي اوڏهن نڪري ڪان نظر،
پرم هتي پڙ، اچي ويه اکين تي.

(۲)

ڪاٺان ڪانگ قريب جا خبر ڏي خوشحال،
 چڙهي مڻهي منهنجي قريب واڏائي وصال،
 پڪيٽڙا پهرن جي، اچڻ جا احوال،
 ته منصب مڏيون مل گهر تڙ ٿوٺان گهوريان.

(۳)

ڪا تان ڪانگ قريب جا خبر ڏي ڪري،
 چڙهي وڻ وصال جي واڏائي وڙي،
 سگها ملندا سهرين رک، ويندس مهند مري،
 ايه ماهيت مان پري، چوٽ چڙهي چوڻگارئون.

(۴)

ڪڏي ويهي ڪال ٿو جا ڪئي ڳالهڙي،
 چوٽ چڙهي چانگار سي، واري وڻ وصال،
 سهن جو من ”مصري“ چئي موهيو تنهن مهال،
 سچن ايندم مال، ٿيا سڀاڳا سوڻ مون.

(۵)

ڪر ڪڏي ويهي ٿو جا ڪئي ڳالهڙي،
 سا چوٽ چڙهي چانگار تون وڻ سر ويهي،
 سهن جي دل ”مصري“ چئي سر انهيءَ رهي،
 ڏسي سي ڏيهي، لاهيان سور مرير جاء.

(۶)

ڪان، ڪان، ڪنڙم ڪنگ متان خم،
 پوئي ڪرن ڪي،
 واڏائي وصال جي ٻول چڙهي ٻيڙانگ.

اڀندا اڳڻ ڪڏهين سڄڻ ڪري سانگ،
تنه رحمين جي ٿانگ سي ڏرنا تو ڏيکار مون.

(۷)

ڪنهن ڪنهن خير صلاح جي خبر ڏي ڪا خاص،
آئون بهر عجيب جي اندر آڃ آڏاس،
مهڙائي محبوب رڃي تو به ٿوه بهاري بلس،
لاسي لعل لبس چو اڃ سڻاڻ اڀدا ٻرين.

(۸)

ڪانر ڪانر ڪانگ ڪري منهن به روجه،
مر ماڻ هوئين،
واڏاڻون وصال ڏون آهين گجهيون تو ٿري،
چو اولي ويهي علم کان حقيقت هري،
جيئن پڌر ٻوه نه ٿري، پيربان جي ڳالهڙي.

(۹)

ڪيز ڪيانتا خير هتان سڌ ڏي ساچار،
چو جيئن سڄين گوشي ٿي گمنان،
مون سان محبوبن جي پکي پرت بهار،
ڪئون اڳي لڪار، متن خبر پوي ڪرڻ کي.

سر رامکلی

داستان اول

(۱)

نسی کمی نک کسی دُنائون دُوران،
 بهتین پُورا کلپڑی، ماسی ستُورا،
 مانیٹا "مصری" چنسی پنچی تیا پُورا
 "مَن" جاء بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ "عَشْرُ امْنَالِهَا"
 آندائون آجُورا،
 حاصل حضوران کیائون وین وصال ح.

(۲)

نسی کمی نک کسی دُوران دُنائون،
 آلتیسی آذان کسی سشی سمجھیائون،
 دیوان نَجْهرا نانیس م آئی آذیائون،
 مڑھری پُوری مک سین صاحب پُوریائون،
 "مَن لَّهُ" اَلْمَوَلٰی فَلَهُ الْکُفْلُ "پورب پُوریائون،
 کچی کدہائون هو حو وں هتق جو.

سر ڪنڀات

داستان اول

(۱)

ليڙا ڪير لڏيڇ ڪٿ م قسربس سامهون،
چٽاڻي ۾ چنڊ جي وڪون وڌ وڃيڇ،
سڃا وڻ سر ڪنڊ حسا چٽگا چاهه ڇريڇ،
سوڌ م مڪرائڇ ته ڏکي ملون ڏول ڪي.

(۲)

ليڙا وڃي لڙ ڪٿ م قسربجن سامهون،
آلي آهر ۾ ڏهنن مٿڪ ڪٿوري مڙ،
مڪرائي محبوب ڏانهن ڪچو لاه م ڪڙ،
”مصري“ چئي مڪڙ ڦٽا ڪر ته ڦل ڇرين.

(۳)

هل حيس سامهون رڳ م تون ليڙا،
ڪٿڪ م ڪام قريب ڏي اٺ آڇهل آويڙا،
رٿند پسيو رٿڪين گهڻو چنڊ بر ۾ بڪيڙا،
مجليسون ”مصري“ چئي هٿ محبوبسن ميڙا،
پي تيون پيڙا، هلي هوت حضور ۾.

(۴)

هل حيسن سامهون ليڙا هنڌ م رڳ،
روڪون چنڊ ويران حيون، وڳ حسو وڏي روڇ،
سوڌو ره مر وائ جان پهر سين رڪير پوڇ،
وڃ م ونگي وات سان، سئين راه سيريڇ،
صبح ملندين سڄ، هلي هوت حضور ۾.

(۵)

ڪٿه قربن سامهون ليڙا ڪير اچڪ،
 ڪڇ م ڪربت ڪي ڏسي آڪن ني م آڪ،
 تنهن ٺڪاڻي ٺڪ جيت ڪر ڦل چرند ڪرها.

(۶)

جت ڪر ڦل چرن ڪرها، آئي ڪر اوطاق،
 ڪٽڪ م ڪام قربن حي آسهن ان اولڪ،
 وحسدت سنڌري ويء ۾ مورو نه پوي ملڪ،
 جي ڪهين هيرڪ، مي ميا ڪاڻس مڪڙيون.

(۷)

ميا ان مصري چڻسي ڪاڻس ڪٽهار،
 سيرا نئون مين پير پير رهي مين ملهار،
 هل اتي هڪڙو رٿڪ م راه رنگين ۾.

(۸)

رٿڪ م راه رنگين ۾ ڪٽڪ م نون ڪم روز،
 سرن منجهه بسهاريا، الپلاچي اتور،
 گل ڦل گل گس نسي پٽڪن پٽا پور،
 چڙهي جا هور، هل ڪهين سامهون.

(۹)

رٿڪ م راه رنگين ۾ ڪٽڪ م جهلي ڪام،
 نوڪي ڏٺين قاربو، مزل ڪاڻ مدام،
 آئي آهر نو ڏيان جاء جماتون جام،

بوتڪا چڙي بازون هل هيئن جي هار،
 نيدا تسوڪي نعاثن ۾ ڏيئي لعل لغار،
 نالهي نجيءَ چار حنن پاڪ نه ڦٽي بُر ۾.

(۱۰)

رُنگ ۾ راه رنگين ۾ ڪُنگ ۾ پسي ڪار،
 پسيءَ ڏاڏائو پانهجو ڪر ها ڪر اُچار،
 اُلي ان اليت تان رجت و وهائن هار،
 ڪيٽ ۾ ڏسي لائون چڙ آڪس جي آر،
 پُري ڪاءِ پراز، مانجهيون ”مصري“ چئي.

(۱۱)

ڪُنگ ۾ پسي ڪس ۾ ۾ پسيان ۾،
 رُنگ ۾ راه رنگين ۾ ڪر ها ڪن قدم،
 گئل چريو گليون ڪڍين وڌو ايءَ وهر،
 ڏاگها ڪري ڏم پيدءَ نيل نعاث ۾.

(۱۲)

ڪُنگ ۾ ڪن قدم رُنگ ۾ راه رنگين ۾،
 ڦڪا ڦل ڦٽا ڪري ڏگ ۾ ترس ۾ دم،
 ”آل دنيا جيءَ و طارها ڪلاب“ لائيءَ
 مٿي ۾ لسم،
 هيءَ هڏو ۽ چمر آخر ڦوٽ رکيڻ جو.

(۱۳)

ڪُنگ ۾ ڪاه ڪوات رُنگ ۾ راه رنگين ۾،
 سم پوٽي پُري پانهي گليون گهي گات،

پوندي پوئين رات جو مهرُ سُڄي ٿي ملت،
توڻا ترڪي ٻارڙيون ور اڙانگا وات،
بئنس چمَرُ ۽ چات، جيئن باڪ، نه ڦٽي ٻَرُ ۾

(۱۴)

ڪڻڪ مَ کي ڪسيرا رڻڪ مَ رند پسي ڪيري،
چانگيا چندن چارئين جڙام حيا تون جاءِ،
منزل ڏسي ”مصري“ چئي سوڙ مَ تون مڪراه،
ليوڙا تنهنجي لاءِ سڀرا تون سڀئين پوئين.

(۱۵)

ڪڻڪ مَ چنڊ ڪنڙو، رڻڪ مَ رام رنگين ۾،
چڙهي چيڪ چرڻ جا اڳيون آن اثر،
چانگا چيٽ چڪاس تون وات رونگي هيا وَر،
منزل جو ”مصري“ چئي رک آڏو منجهه اندر،
ساڳهين توکي مَهَرُ پٺاڻسون پٽن لڙهي.

(۱۶)

پٺاڻسون پٽن ٺهي توکي مَهَرُ لسيت،
پر پٽ منجهه پکيڙا چانگيا چوڏس چيٽ،
ويهم مَ ان وٽڪار ۾ اڏي چنڊ اليٽ،
”مصري“ چئي مذڪور جي مٿان پٺن ٺڪائي ٿيٽ،
ڪو ڪرو پن ڪيٽ، هل چيس سامهون.

(۱۷)

پاتاشون پندن لاهي توکي لست سهر،
هئي سوزھون سنگھرون ناحق ڪوھ نهر،
جنوء ججهي جيت حائون، هل اتي هيڪر،
ته دام مٽي درء لست لست ناگليون ڇرين.

داستان ٻيون

سر ڪنڀيات

(۱)

پرين پيرو مءٌ وڃين سڄڻ هو سامهون،
آن ۾ آسڻون، مون ڪهي ڪيتريون،

(۲)

پرين پيرو مءٌ وڃين سامهون هوئن شال،
مون ڪيني ڪال، آن ۾ آسڻ ڪيتريون.

(۳)

پرين پيرو مءٌ وڃين سامهون هوشب و روز،
جسو سيني اندر سوز، سو ڏسڻ تنهنجي
ڏور ڪيو.

(۴)

پرين پيرو مءٌ وڃين، روءِ هوئن ڏينهن رات،
تنن منن تنهنجي تڪ، آه آه اڪين جي.

(۵)

پرين پٿرو مَ وجين هو مقابل مَحَبوب،
جي من اندر مَكْتُوب مَچل سڀ سَنائين.

(۶)

پرين پٿرو مَ وجين هو مقابل مَشار،
نه بَدِيُون بيشمار، ڍول منهنجون ڊڪئين.

(۷)

پرين پٿرو مَ وجين مَچل مَليون هو،
نه کڻن مَن پسي توه، لهي آڃ اکين جي.

(۸)

پرين پٿرو مَ وجين مَليون هو مَچل
نه ڏسي مَن ڏچل، لڳي ڪار ڪرڻ کي.

(۹)

پرين پٿرو مَ وجين هو مَليون مَڏائين،
نه ٻلڻل پَڏائين، لڳي ڪار ڪرڻ کي.

(۱۰)

چيئي چوڏس رَين، ٺهڙا قدم قريب جا،
لوچر ارض ماءُ جو سونهن پريسا ٿلڻ،
رهنا رَڄاين، ”مصري“ چئي محبوب جا.

(۱۱)

چڙهي ڇوڏس تهرڙا قدم قريب جا،
 سڄ ڪن گهڻو سوجهرا اوجير ارض سلا،
 رهبر راهنءَ ”مصري“ چئي محبوب جنا.

(۱۲)

چڙهي ڇوڏس رات، تهرڙا قدم قريب جا،
 پيشلي پريزن جي پرھ ڦٽي پريات
 سڄ ڪن گهڻو سوجهرو اوجير انخلات،
 رفيع الدرجات دلبر دارو ديس جو.

سڙ سارنگ

۱. سڙ سارنگ (۱)

آئيون مٿان عرفات، برميون بيت الله ٿي،
 سهن مذهبي سامهون، ڪيائون سره ڦٽي ڀرپا،
 شرق مغرب وچ ۾، ٿي پلي ڀست برسات،
 ”مصري محمد ﷺ ڄام ٿي پڙه ڪڪ سڄهان صلوات،
 ڪٿي آگهي عباسيات، صلوات عليه و آله.

(۲)

آئيون مٿان عرفات، برميون بيت الله ٿي،
 ڪيائون سهن مذهبي سامهون ڪرڻش ڪمالات،
 روهي پاڪ رسول ﷺ جي رحمت ربلا رات،
 سرلي سونهن شمع جي ڪڪرون پالويون ڀرپٽ،
 مشرق مغرب وچ ۾ ٿي پلي ڀست برسات،
 آتر اوهييرا ڪيا، آڪمل عباسيات،
 ڏکڻ پردياڻون ڏهنون ڏانر مڪي ڏان،
 وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا رَحْمَةً لِّلْعَالَمِينَ خوشتر حصاڻ،
 رهبر رب هلائيندو رفيع الدرجات،
 ”مصري“ محمد ﷺ ڄام ٿي پڙه ڪڪ سڄهان صلوات،
 حيدر حمليات ڀڳا ڪوٽ ڪٽار جا.

(۳)

وهي ساري ڏڙه پردياڻن (۱) ڏهنون،
 سرلي سونهن شمع جي ڪڪرون پالويون ڀرپٽ،
 وٺو ٿور نبيءَ (ﷺ) تي رحمت ربلا رات،
 ڀڳا ڪوٽ ڪٽار جا حيدر جي حنات،

مُحْسِرِينَ مَقْبُولٌ كَعَلِي مَوْلِي مَنَاحِتِ،
مَلُّوْ عَلَيْهِ وَ اَلِيْهِ يَرْجُوْ حَيْثُ نَسِي مَلَوَاتِ،
لَتَسِي تَكِي جِي تَات عَالَمِ اَمُودُو تُو.

(۴)

ساري رات وُرمي دُڙه پُسرپائين دُنيون،
سارنگ چڙهيو سيج تي، تي سوپ صدين سرهي،
مشرق مغرب وچ ه لسوڏي ڪيائين لسي،
لَا تَنْتَظِنُوا مِنَ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ رَحْمَتَ رَبِّ رَحِي،
ذڪاربا، سڀ ڏيه مان وها گير گسي،
پسي هڪ مڪن جو اَن آڏي مير ابي،
مچي هڪ سرور ه هڪ نل ٿي ترسي،
پنمهر پاڪ پسي عالم اَمُودُو تُو.

(۵)

وسي رات مچي، دُڙه پُسرپائين دُنيون،
نوبت نسي هڪل جسي وپرو نل وچي،
ذڪارين جون ڏيه مان وڻون ڪريون سڀ ڪچي،
وہا پائيند پچي، مصري هوي مڪ مان.

(۶)

عالم اَمُودُو تُو ڪيون وُڻون واه وُحيد،
بُرمي بوند بره جي، ويئي پچي هڪ پنيد،
لَا تَنْتَظِنُوا مِنَ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ دُني رُت رحيد،
هچيئي هر دم حر شهيد، رحمت رب ڪريم جي.

(۷)

پنهنجا ٻوند پڇاڻيا، منهن پڇاڻيس سانگ،
ڪناري ڪلسل رير، ڪتر ڦلن جي ڦنگ،
اڏاڻام عجيب لڙي، ڪوڙڻن پٽين ڪانگ،
آسا اڄ عيدون ٿيون، سچن ڪري سانگ،
اصل عاشقن ڪي آهي نوڪل نوشو نانگ،
مٿي منجهه ”مصري“ چئي لڳي ڏڪارن ڪي ڏانگ،
اروڻيون اڙانگ، لعظي منجهه ٺهي ويا.

(۸)

مهاڻو منهن پڇاڻيو، سڀلو سهي ٻوند،
موتمن جهڙا منهن ۾ نڦطا شور نمود،
موڪل ڪي منهن ڪي عالم جي آخوند،
سرتلي سچ جهڙا ڪيا آگر عاد نمود،
هتي علي شير نمود، پڳا ڪوٽ ڪنار جا.

(۹)

بستر منهن پڇاڻيو، نون ڪمڻن ستن ڪانڌ،
لامن ڪوي وڃ-ڙي، آيو پاڻي پکي پانڌ،
ڪوئل ٿي ڪوڪون ڪري، ”مصري“ چوي سانجهانڌ،
اڏر آڻاهين جهوپڙو، رڪنن لـ سهي ڪٽڌ،
ويل لـ ڪنهن ويساند سورج هان نه اڀري.

(۱۰)

عالم آلودو ٿيو، پريمن آيو ٻرڇي،
مارنگ چڙهو سچ نسي، سونهن ڀرو سڙچي،
پريا قتل سرايسون، لوهيسرن آچي،

وَلَو مِيعْنَهُن وَذَقْنُوْهُنَّ بِمَا يَمْنُنَّ هَاجِي،
جن کي ڪه سچي، تنکي اُوَ سَر اوڏو نه اچي.

(۱۱)

اَڏَر اَتَنهِن جھوٽو ڀريون رَنوَنئون رَنرَ رَنهار،
پَنڪو پالسي وچ ۾ چوڪيدِين ڇوڏار،
امنگ آب اگوندر، اَنلِيو اجهل آپار،
بستر مِيهَن پَنجابو جھومڪو ۽ جھالار،
رَسندي راج دَوَرا، سِيلو سُوند پِچائيو.

(۱۲)

سَلسول سِراندِيپ اَگسَر عجيبَ جِي ڪيا،
مِثَل مِيهَن ”مصري“ چئي آمين لعل پرين لارِيپ،
بُولدون بحر برہ جُون تِيون جھاکن مَتي جِيپ،
ڪَنول اکيون ڪلن حِيون جِيهَن مَنجھ ڏاڍا فِد فرِيپ،
ڪَلن سَلسل خُجَل تِيون ڪولِيون ڏسي جِيپ،
پَنابائِيپ پَنابِيپ، لار لَموندي وچَرَا.

(۱۳)

ڪري بَدل بَهار اَنر اَن چَرهي آيو،
ڪارا ڪڪر ڪڍرون چُوَطَرَف چوڏار،
سارنگ چَرهو سِيچ تي جُهين تيا سُڪار،
اَن پالسي ارزان تيو، دِبا ڌَرَت ڏَڪار،
وَلَا مِيهَن ”مصري“ چئي مَن لَتَا مَنجھار،
تيا ڪوڙين قلب قرار، پرين پَرچائو ڪيو.

(۱۴)

بـدل بـحـر پـري آنـران چـڙهي آڏيو،
 وڙهون اتر وٽ تي آڻيون ڪڍرون ڪڪر ڪري،
 قـادر ڪـيو قـحط ڪـي فـلاح مـجـه ڌري،
 مـن گـهـرا ”مـصري“ چـئي هـلڪـم ”نـمـين پـري،
 جـس ري سـاعت ڪـمـن مـري، مـي هـيـنـڙي ۾ هـون پـرين.

(۱۵)

وـلا مـعـب مـيـلاه، آهـون عـالم جـون مـٽي،
 وڏي مـگـهـم مـچـا ڏـسي، آگـا نوکـي آه،
 آڀـرا جـي آهـون ڪـري، مـي حـلـڙا ڪـم مـڪـاه،
 وڃـهي مـگـه سـائـر ۾ مـشـان مـيـهن وـسـاه،
 جـي جـيـس جـا لـمـيڪـڙو، مـي نـنـس رـب ”رـسـه،
 خـلـق خـرم ڪـلام، مـعـالي مـرسل جـي.

(۱۶)

ڪـڪـر ڪـانـڌ دھـار، تـو ڪـهـڙ ڪـهـڙ پـتان ڪـوڙنـين،
 آگـم اڄ الـلـه ڪـيا، وـمـندو وـبـر و نـار،
 ڪـلـرا ڪـڪـر ڪـڍـرون، اـقـران ٿيـون اوڀـار،
 وڃـن واڏيـون ڏيـون، ”رـسـي سـمـڌ مـڪـار،
 پـرـيـون تـل تـرائيـون، ڏن اـسـولـا ڌار،
 رـيـلا رـحـمت پـريـا آتـيا پـڪـي پـار،
 وـرـتـون وڃـڙا وار، مـهـنـجا مـيـڙا مـيـنـهن پـسـايا.

(۱۷)

مـيـڙا مـيـنـهن پـسـايا مـسـاڪ پـني مـلا،
 وڃـون وـسـن آتـيون ڪـڍي چـوڙن چـلا،

اوھرن آچون ڪيون، بدل چڙھيا بالا،
جن کي اوسر آھلو ھڪيو، مي ڪيا ستون مھلا،
مال مڙھي ملڪ جا ٿيڻا مڇي مٽولا،
اوجھر آھند چلر جي، ڪيا عالم آجال،
وچوڙيلن ور پتون وٺون وھالا،
انشاء الله تعاليٰ، پھڪھن ھن ڪار ٿيو.

(۱۸)

واھند و ٿاڻيس، آھون عالم جھون سٺي،
موڪل ٿي مھن ڪي، ھڪ ٻئي م ترسائينس،
وٺاڻي وٺن ٿي اوڀر آيسائينس،
صاحب ساريءَ ”ھنڌ“ ٿي بادل برساتينس،
برڪت وجھي بحر ۾ ھر جا ھلائينس،
ھو ھي ”سِر“ ٿڪي ويا مھي واري وھائينس،
پکا پڪن ملھان اوري لڏائينس،
ھون ھڏائين ھنھن رڻ ٿون رھائينس،
”مصري“ سلائين ڪنڊ واسگر ڪر ۾.

(۱۹)

چڏڻ ڪير چڏينس آھون عالم جون سٺي،
اوطمانون عجيب جون اندر ”من“ اڏينس،
پرين پرائھون ٿر وڃي صاحب رڻ مڏينس،
اھريءَ گت گڏيس، جيئن سلا ھونير ساھ ۾.

سو ڏناسوي

(۱)

ٿون پيرن سندو ٻلاشاه ٿون پيرن سندري ٻتار،
سئين راه —ونھائين —وڙھن ڏيئي مت،
ٿوهي تن کن ٿور ٿيا، جي تنھجي ساڪ سگت،
پلا پلي ٻيتر مدد ٿي ۽ ”مصري“ جي.

(۲)

ٿون پيرن سندو ٻلاشاه ٿون پيرن جو ٻاه،
هادي ا حل حقير جو، آهي آن ٻي آگاه،
ميران مريدن ٿي ڪر نوارش نگاه،
رهر ڪرين راه —وڙھن کي ”مصري“ چوي.

(۳)

ٿون پيرن سندو ٻلاشاه ٿون پيرن جو ٻردار،
چوڏھن طنين چاڱلو، ساڪ ۽ مختيار،
آڙھر ارض —ما ۾ اعلي شان آٻار،
ٻڌندڻ کي ٻانھون ڏينن موڙھن جو مھدار،
معاصي ”مصري“ چئي آ ٿان عيب دار،
نڪ، تڪر، ٽڪي تڪرار، وھلو رکج واهرو

(۴)

ميران شاه مدد ڪر ”مصري“ جي ميان،
تو دلاسي دادلا آ ٿي جيلاني جيان،
ڏلي ڏک ٿهي ويا الڳ ٿيا عصمان،

من مريدن ڏاڙيا ڦٽهنجي ڄڻ هيان،
تياهيون ٿانه ٿيان جي ڀر ڏانهن ٺهاريو

(۵)

پسرن ڏانهن ٺهاريو اللہ لڳ امير،
وڃن گولدر گذري تو دلاسي ڏهر،
ارڳ سڀ عصيان ٿي ڪوڙڻن لهن ڪبير،
من مرادون پنهون رهڻ پسي پست ڀير،
جست تن جاگير هن منهن مناري سلههان،

(۶)

پنر ڏانهن ٺهاريو ڪري نرم نظر،
هن ڏٺو تن ڏک ويا، داتا ڦٽهجو در،
وڃن گولدر گذري ڪسي مري ڪور،
”مصري“ کي معطر ڏي لڪائي لطف جو،

(۷)

لڪائي لطف هو ڏي معصور ”مصري“ کي
نه وڃن مڙني معاف ٿي جرم ڪم جي
مٿو منهن نام ڪو وها لکي کان به لکهي
داتا درشن ڏي محي الدين مريد کي.

(۸)

محي الدين مريد کي داتا ڏي درشن،
ڏسي ٿو ڏاڏو ڪسي پانڌي پُر ٿين،
دستار ڦوٽي دين جو مڙني مذهبن،

آجا سي عصيان ڪان جي جڻي ۽ جاه ۽ ڇمن
توڙي ڪمر ڪن ته پڻ دوزخ تن ڪان دور ٿيو.

سر مارئي

داستان اول

(۱)

آلست ارواحن کي جڏهن ڪيو حڪم حڪيم،
جفءُ القلم ۽ بها هئو ڪٿائين ۽ توڙا ٿي تفسير
”مصري“ محمد ^ص ڄام ڪيو رهبر رب رحيم
نڌهن قاسبو فهم مون من ۽ مارو ۽ ڄام سين.

(۲)

آلست ارواحن کي کي جڏهن جوڙيو رب ۽ حلال،
”فالتو“ ۽ قرب ڪنهن ٿيو ”بئي“ مٿي بر حال
جفءُ القلم ۽ بها هئو ڪٿائين ۽ خاصا ڪيت خيال،
مرتحن ڌاران سومرا ۽ بت ۽ ساعت پائين سال،
”مصري“ سي ملير ۽ ڀا جي هٿم پائي حال،
واڏاهون وصال مون من ۽ مارو ۽ ڄام سين.

(۳)

آلست ارواحن کي جڏهن پيدا ڪيو پرور،
”جفءُ القلم ۽ بها هئو ڪٿائين“ ڪو اڦيد ڪٿر،
مرتحن خفا سومرا، ۽ ڪيا مانگ مفر،

مُون جيڏيون ملڪ ۾، ويجهيون پاسي ور،
جن جا ٿلڪ ٿرن ۾، تن ڏوٿين ڏڪهڙا ڏر،
ماڙين منجهه ”مصري“ چئي ڪڏهن لهدم ڪر،
ست، تست تڪ نظر مون من مارو ڇام سين.

(۴)

آست ارواحن کي جڏهن راه ڪيو رحمن،
”جف“ القلم پها هو ڪاڻس ”نير نهوت“ ڏانه،
تورائين تقدير جا نهين پڳا نهشان،
آڪڊ ابائي ٻار جي منجهه ڀرپا ماڳ مڪان،
مرتين ۽ سائيه جا چر اندر جولان،
”مصري“ مارو ڇام جا ڀانڀان ٻير بستان،
تر تر اندر ٿان مون من مارو ڇام سين.

(۵)

آست ارواحن کي ڪڏهن سمجهايو سمع،
”حزبائين جهانگيڙن مان مون من ڀت پلي“
حفا القلم پها هو ڪاڻس تهتي ڪونه لکي
قلم ڪن ٿيڪون جي هي آندي هي
ويڙهن پڪاوي مون من مارو ڇام سين.

(۶)

آست ارواحن کي ڪڏهن هادي هلايو،
قلم ”ڪن ٿيڪون“ هي ڪي جو ڪمايو،
قلب مهنجو ڪوت ۾ قيدن ڪنبايو،
آڪڊ ابائي ٻار جي منهن مچيو.

”فَضِلَا كِي ڪرهر جي ڪنهن روبر نه وڙايو
 ”قُلْ لَنْ يَنْصُرِيَنَا إِلَّا مَا كَتَبَ اللَّهُ لِمَآهَدُو“
 ”مَوْلَانَا“ اوڏاهون آيو،

پوئتي تنهن پليو مون من مارو ڄام سين.

(۷)

”اَنْسَتُ“ ارواحن کي جڏهن آڳي ڪيو اظهار،
 ”جَفَّ الْقَلَمُ بِمَا هُوَ“ ڪاٺس نڪو تر تڪرار،
 ”فَلَسِمَ قَهْدَالَمَلَا“ جو اللهسي اختيار،
 ”اُكَمِدْ اِبَالِي يَارَ جِي“ ڄاڻي ڄاڻهار،
 ”مِرْ يَدَه“ ’مصري‘ چنسي مانگي رتب ستر،
 ”فَاطِمَ قَلْبَ قَرَارِ“ مون من مارو ڄام سين.

(۸)

”اَنْسَتُ“ ارواحن کي جڏهن ”ڪيو“ امر الله،
 ”ڪَنَڌِي“ ڪارو ڪور هو وحدت ري بي واه،
 ”نُڌَن“ ساريا سومرا! مانگي منهن جي ماه،
 ”رَبَهِي“ روح رگهن کسي ڏنا پهوارن باه،
 ”رِجَتَانِ (۱)“ چرن کي لکين چوڙيلن جا ڄاه،
 ”ڪِيَا“ فضل فتاح، ”مُون“ من مارو ڄام سين.

(۹)

”اَلَسْتُ“ ارواحن کي جڏهن باري بيهاري،
 ”هڪ“ جا هر دو جهان هو قلزم ڪناري،
 ”قَلَمُ ڪُن“ ڦيڪئون جو روبر ڪو واري،

مرتن ۽ مائيه کي ٿو سام منمند ساري.
 ڏيکاريندو ڏيهه ڏلي ويڙهيون واري
 ساڙين مڃهه ”مصري“ چئي ماريون شوڃهاري.
 رويل نه واريون مون من مارو ڄام مين.

(۱۰)

الست ارواحن کي جڏهن قائم ڪيو ڦهاري،
 قسمت ڦهالاءِ جو زوراور زنجير،
 ڀري، ٿري ڪمڪي ڌر ڪو تقدير،
 سڀئي ساريم سوڀرا سرها جين مين،
 ويڙهين وٽان ڪما ڪما ڪري ڀير،
 ڪڍ ٻڌائي پند مان عمر ڄام آسپير،
 ٿيرون ٿڌي هر مون من مارو ڄام مين.

(۱۱)

مون من مارو ڄام مين جڙيو آهي جيءُ
 فضا آندس ڪوٽ ۽ قسمت قيد قويءُ
 موڪل ڏي نه مير وڃهان راجا رضي ٿي
 نه ٿي سگهارن سڀيءُ آڏو عمر ڄام جو.

(۱۲)

آڏو عمر ڄام جو ٿو ٿو ٿو ٿو ٿو
 سڀي جي سانگي ويا هي پٿرنت ۽ پڇن،
 واري واکي ورائي ولس ويڙهيچن،
 لا تَفْطَنُوا مِنَ الرِّجْلِ الْقَدِيمَةَ آمُون بئائين.

■ اي پڙهي نسخو ڪڍ: ”سڀي جي سانگي ويا هي پٿرنت ۽ پڇن.“

”مصري“ ڇٺي ملير ۾ موليو ميسرا ڪر،
جهوپا جهانگهڙن واري اڏيا ويڙهه ۾.

(۱۳)

واري اڏيا ويڙهه ۾ ويڙهه ڇڻ وٺان،
”فلڙ ڪڙو ڏئي آڏو ڪڙ ڪڙ“ اڀالن آهڃان،
پوري* اڏيائون پاڻ نوان نجهرا ٺاهن ۾.

(۱۴)

نوان نجهرا ٺاهڻ ۾ اڏيا اڀالن،
”اڏا آتم لڏڻو“ فوڙالڏه“ سڄ ۾ مالڪ سندن،
پلر پوڄ پهاربان ڏن ڪي ڏيوارن،
سڄا ست سندن ڏوري قوت قرارها.

واڻي

۱. مهين مالڪ سندن مڻ مارو* ڄام مين،
مون من ماروڙن مين.
۲. ڪوڙين لاه قريبي جي ڪوٽ اڏاير ڪاڻڪ،
مون من ماروڙن مين.
۳. جيئري گڏخان جيڏئين تن سن جن جي ٽانگه،
مون من ماروڙن مين.
۴. چوڙيم چنڊ چيلا ڪڍي لاڳي لوڻي لانگ،
مون من ماروڙن مين.
۵. ڪٽوس پهنوارن پانهجي ٻڏي آڻتي بالڪ،
مون من ماروڙن مين.
۶. ”مصري“ چوي ان ماڳ جي ان ٿڻ آڪٽڊ اڙالڪ،
مون من ماروڙن مين.

داستان ٻيون

(۱)

روھڪ جنين جي ويڙھ ۾ پونگا ڀٽن
 سُوري قوت ٿرڻ ۾ ويٺائي رھن،
 سدا تنھجي سورا، ڪنگ ڀر ڪين،
 تن مڙئي ٻڌ مڙس، مھت سان ”مصري“ چئي.

(۲)

روھڪ جنين جي ويڙھ ۾ پونگا ڀٽن ٻن،
 مٿولھن سڌائين سڄ ۾ سانگي ميل سڌر،
 رڳن لاکھون لوڻيون، اڏو ٻنڌ آھن،
 آن جون قيد ڪنگليون رڌ قصور ”ڪر“
 سا ٿون ميڙ سڳر، سھر ڪر ”مصري“ چوي.

(۳)

روھڪ جنين جي ويڙھ ۾ ڀٽن ٻن پونگا،
 ستر ”ٻڌ ڪم“ ٻن ۾ گڏ رھن گونگا،
 تنھجنون جھلنئون ”مصري“ چئي آمين ڏوٽڙن ڏولگھا،
 ڪوھ سون سدا سونگا، ور سڳا ساھيڙين جا.

(۴)

روھڪ جنين جي ويڙھ ۾ پونگا ڀٽن ٻن،
 آن جا راج رھي ويا، ريلن اندر واس،
 آچيا اوچي آسجا ڏوٽي سونھن ڏاس،
 وٺن سڄھ وڏون ٿيون، وليون سُرھي واس،
 ھت پتيو ھنڌ حويليون ھيٺڙو ٻوھ ھراس،
 آڏ ڪڙڪڙ قوت ڪڍياس، موڪل ڏي
 ”مصري“ چوي.

(۵)

وهڪ جنهن جي ويڙهه ۾ پنڀا پٽن ڏانهن
 وڃيو، ويتر ڏڍ وچ ۾ آڏيءَ پرين آهن،
 اوج پياريزر پيهڙا جنهن پست پراهر،
 سي (۱) جهانگي جهنگين جهل ۾ جور ٻڏي جهلاهن،
 اوه فضا ويل ڪرهر جي فيدي ڪڍي ڪانهن،
 مصنف ٿي من مانو موڪل ڏي ”مصري“ چئي.

(۶)

هن وس ولهرن ۾ ماريوڻ سواهيون،
 آلو نسا عيدون ٿيون، آن آئي آرهيون،
 ڦانگي جهليا ڦلڙا ڦوڳ مڪيون ڦرهيون،
 هڪوڪو ۽ ڪوٺيهر مان آن ڪوڏ پريون ڪريون،
 لڳو لاکيون لوڻيون سوچ پٽن پرهون،
 نهت مان مريون مارو ۽ مين ”مصري“ چئي.

(۷)

هن وس ولهرن ۾ پرين جهليا پور،
 چنبا چارين وچ ۾ تنڻا سهي نور،
 سون سون جا ملير ۾ متا هت مڌڪور،
 هڪڙا لام قصور، موڪل ڏي ”مصري“ چئي.

(۸)

هن وس ولهرن ۾ سرها پي منگهار،
 ڏريو هاڻي ڏت نالن آچو نير اهلر.

(۱) اي پڙهڻي: اسيم ق. - مي جهانگي جهانگي جهل ۾ جور ٻڏي جهلاهن.
 * اي پڙهڻي: اسيم ق ”مريون“.

مُشڪها، مڪون، مڪليون، چيڙ ٻڪا چوڌار،
 آسٻ، لوهيڙا، لالڪيون، لٿر، شوط رجار،
 -سارچ ساڙوهيون لوپن تي لٽڪار،
 عُمر اللہ آهار، آڻ ٻن آئيني وچان.

(۹)

هن دس ولهرن ۾ ساڳ ٻڪا ساوا،
 ٻريا تل تراڻيون ڪن ڏين ڪسلاوا،
 اهو آڏن ۾ رلين ٿا راول،
 جيڏين جهوپا جوڙيا، ٻٽ وڃهي پاوا،
 سڻا ڪمڙهو مرتون ڪن جشن ۾ جلاوا،
 ڏنن پٺن ڍاوا، سارڙڙا ”مصري“ چڻي.

(۱۰)

ٿيا ڀامن ڏڪليون ڊڊر اڪي ڏيئي،
 ٻرڙ، ٻڄئي، پتون ڪون مرتون چڻي،
 جن قوت ڪڪاڻون سورن تن قحط ڪل ڪهي،
 هي ٻاڻير ويا ٻيئي، ذوق فرحت ج جو.

(۱۱)

اڇا اوڍڻ (۱) آن حا سانگين حوهر سهج،
 ڪڍا ڪارڻ قوت هي روڙي ڪيائون رڄ،
 عيب اڇا ان ڪي لوئي وڏي لڄ،
 ڏوئي ڪري ڏج، ميري مُشڪان اڳري.

(۱۲)

ميري مشڪان اڳري مري تن سڪاڇ،
 ڪرڙ ڪمدا ۽ ڪهري ڪهڙ مدن ڪاڇ،
 آڻيجا آڏ ٿرن ۽ رهسي وڍنا راج،
 لوئيءَ وڏي لاج ڪٿل وٽ ڪٿيءَ جي.

(۱۳)

ڪٿل وٽ ڪٿيءَ جي پرم پلھري پال،
 ايسر پشم ڪان اڳري، لنگڙ پاري لال،
 ٿي نهڻ جي نه ۽ ڪوڪڙ آند پسر ڪال،
 نهڻ پراڻيءَ جي، پالند ۽ ڇڳيون چنڊس چال،
 آهي ڪٿي ڦرڻ ڪمال، ڪٿي ڪاٿڙ ڏهه جي.

(۱۴)

پيريون ڪيريون ٻاڻريون ڦوڳيون ڦلاريون،
 پيليون پسر پوسگن جي ٺهڪي ٺاڪاريون،
 ڪواپٽ، ڪرڙ، ڪڪوري ڏوتڙن جون ڌاريون،
 پڪس منجهه بهوار جي اڃ پُسيون بالاريون،
 تهجي محل ”مصري“ وٺي ۽ امر پليون چاريون،
 سي ئي مڙيون چاريون پيريون ڪيريون ٻاڻريون.

(۱۵)

پيريون ڪيريون ٻاڻريون حس ٺاڪاريون ٺوهي،
 ڦڳون ڦوڳ ڦلاري ٺواڳر جهلي ٺوهي،
 ڪاڏا ڪيٽ سڃيٽ سان رڇي منجهي روح،
 سڃيٽر ملهين سان جي ڪلي ڪارا ڪوهي،
 جي چاريان منجهه مشوح پيريون ڪيريون ٻاڻريون.

(۱۶)

پهريون ڪهريون پائريون جن جا ڏولرا پئهيون ڏاج،
 ڪا گريون گل ڪچري ۽ مَرها مولهين حاج،
 فن چارين منجهه چارين جا روح رهندا راج،
 ڪيچڙ سڌن ڪـاـج، ڪنڊن هيٺ قراريا.

(۱۷)

پهريون ڪهريون پائريون جت جهونا گهونا گهات،
 لال لوهيڙا ڪپيا ڪاڱن پيريا ڪات،
 وٺا ميهن ”مصري“ چئي چئن پئي ڪات،
 آهيم اڄ اُٿسڪت روحنل آهي ۽ ويڙهي جي.

(۱۸)

پهريون ڪهريون پائريون جت ميهون موراڙيون
 مڱها، مڪئون، مڪيون، لائيمون، لپاريون،
 سوٽن ۽ نڪهلي، پيئون لهڪي ٺاڪاريون،
 پئي مئون ماريون، موڪل ڏي ”مصري“ چئي.

(۱۹)

ويڙهيون ويڙهيون ڪيڪي ڏهي ۽ ڏهريون،
 مون جيڏو ون ملير مريون پيئي،
 درولهن ڪن ورن مان واريءَ سجهه، ويهي،
 پڪي ان پهي قريها ڪندي ڪوت جا.

(۲۰)

وڻڙهيون وڙون ڪونگي ڏيئي ۽ ڏهرينون،
 پنهن مان بهواريون پنهن نسي بهاريون،
 گهرا گاهه گهتن نسي نسي، مڻي لهرينون،
 مون جيڏيون "مصري" چئي نون ۽ لهرينون،
 مي ڪن نين ڪهريون جن فوت ڪڪڙون سورا،

(۲۱)

جن فوت ڪڪڙون سورا نسي لوط ڪل ڪيئي،
 وٺا پنهن "مصري" چئي ڏهه پڪو ڏيئي،
 ڪنن هڪ لهرين ڏوتجڙا ڏيئي،
 ڪيئي جي نهي ته اٿن مان آهڻ "نون".

(۲۲)

اٿن مان آهڻ نون اچي ڪري اٿن،
 ته وڃان مڱو سامهين حتان آمديءَ جيڏين،
 پنهان پنهن بهوار پنهن نسي نسي،
 ڪڇو لاهين ڪڇو ڪي هتي ويهي هين،
 نه مڙڪي هت "مصري" چئي ڪرپان مڙهون ڪيئن،
 هت لوطو لوط سين، روپهون ورهه پنهان.

(۲۳)

ويهون ورهين پنهان ماعت مثل مال،
 اچا اٿن مان ڪوڪڙ چوڊيم ڪال،

سونهن سڄ سگهاريون لوڻيون مٿس لال،
 آڏون ۾ اڏيا تن پهيون ٻکا ٻال،
 مارن سجه ”مصري“ چئي منڍي ناهه مثال،
 اوڀر وٽن برهان، آجوهي اوت الله جي.

(۲۴)

آهه اوت الله جي تن ڪوٺن ڪيھي ڪٿل،
 توڙئون لوڪل (۱) ترهو اولو آتس جهل،
 ماڙين محلانن جي آهي پھوارن کي ٻل،
 سونهن سڏائين سڄ ۾ ٻري ٿي ڦل،
 اوچتن چسالن ڪمڪي وڇارا ول چل،
 موڪل ڏي ”مصري“ چئي ڇڏي ارڙا ۽ اڙول،
 ورڪيون خوب ڪٿل ڪوه ساهون ٽهجيون سومرا.

(۲۵)

ڪوه ساهون ٽهجيون سومرا محلانن ۽ ماڳ،
 سڙين نسي فم مٿان سرها مائيه ساڳ،
 واپر سجه وٺين (۲) ٿي اوڀر ٿر اها ڪڍ،
 ڪهه ڪٿونا ڪٿيو ڪن چوڙيلون چاڳ،
 ر جا صاحب سڀ سڄا ڪيا ستر ميل سهاڳ،
 مارن جا ”مصري“ چئي لائسا لٽر لاڳ،
 پلا تين پياڳ جي پيڙيون پٿارن سين.

اڙهڻ، نسخ ق: (۱) ٽڪيو.

اڙهڻ، نسخ ق: (۲) وسهون ٿيون.

والئي

چنگون چڪاري آيا آڌ ٿرن ۽

آيا آڌ ٿرن ۽

۱. کائن ڪمه ڪاتونزا پٿيو پاڻاري.

آيا آڌ ٿرن ۽

۲. ٻيون ٻارن پنهنجون جهي جاري.

آيا آڌ ٿرن ۽

۳. پٽڪ اند ٻرن ۽ وڪرن وڪاري.

آيا آڌ ٿرن ۽

۴. لوڀر ٿر اٿي ويا چومامو چاري.

آيا آڌ ٿرن ۽

۵. مندو مارو مامرو مولڪي ٿو ماري.

آيا آڌ ٿرن ۽

۶. مارين جي "مصري" چئي مارين مونجهاري.

آيا آڌ ٿرن ۽

داستان ٽيون

(۱)

جڏهن ڪوڻ ڪوڻو ڪوڻ تي، ٽيون سالهڙيون ڪرهيون،
 اٿس عيـودون ان ۾ ان اٿي آرهيون،
 وٺي وٺي پٺن وٺو ۽ ٻاڪريون ڪرهيون،
 مڙي ڏٺ ”مصري“ چئي ان ڪوڏ ڀريون ڪرهيون،
 ڪي ڪلهڙيون ڪرهيون مون ان سن آڏ ٿرن ۾.

(۲)

جڏهن ڪوڻ ڪوڻو ڪوڻ تي ٿر مرها ٿيا سگهار،
 ڏيڻو ٻاڪري ڏٺ ٿان، اهو ٺهر آهار،
 ٽيون مڙي ٺار ٿيون ٻٽر ٻار ٻار،
 ڏٺ اٿي ڏيـو ٿو ٿا ٻالارن ٻهار،
 اولهڻا آهل عمر ڪرم آڏ سين.

(۳)

اهاڻا اوڏين ڪينڪي هو لوئين وارا لوڪ،
 ٻهين ڏس ٻهواريون ڪالين مريڙا موڪ،
 ٿوٽ ڪڪلون ٿيئي ٿر ٻاڪري ٿوڪ،
 سڌا سگهارن جي جهنگ ٻاڪري جهوڪ،
 راجا چڙهي روڪ، موڪل ڏي ”مصري“ چئي.

(۴)

ٻهين ڏس ٻهواريون مريڙا موڙين،
 مٺي مڪ مڇر چارن ڪل روڙين،
 آڻو آڏ ٿرن ۾ چانگريون چوڙين،
 ورن سان وڙين ويو دلهرن وچ ۾.

(۵)

واهو ولهرن وچ ه کن ورن وٲ ورولهن،
 سهین سچ جهکا ککها ما ککا سندن مولن،
 تن جرتین جا سربر و دم دم دکن دونهن،
 یسو کتن پرو نهی شهجون محلاتون "مصری" چنی.

(۶)

بهرمن* وٲ یتن ه، لیا گهر گزیر،
 شها* کیربون سرتیون، مرکن منجه، ملیر،
 گهر کتیرن کمر، اُنن مهنن اگوندر.

والی

۱. سٲ سهجی ساکیلهن کولن ه کٲهن کلام کی،
 سٲ منهجی سانگیژن کولن ه کٲهن کلام کی.
۲. لٲا جیکس لوه ه لٲا لوبارن،
 کولن ه کٲهن کلام کی.
۳. وٲی سٲا وٲرم ه ذبی یتر یتن،
 کولن ه کٲهن کلام کی.
۴. کٲها کوس کٲدن ه یٲزا سیٲ سٲن،
 کولن ه کٲهن کلام کی.
۵. سٲی -البٲکس نی گٲوی وبا گهرن،
 کولن ه کٲهن کلام کی.
۶. اوسا آنهن آنهن جا بره نا یسجن،
 کولن ه کٲهن کلام کی.
۷. چانگون چیلان حسون تسیلرون قوسن،
 کولن ه کٲهن کلام کی.
۸. مٲهنر سد "مصری" چنی موئی مان میلن،
 کولن ه کٲهن کلام کی.

داستان جوئون

(۱)

وَمِنْ وَاچوٽو جن جو ٽن ملڪين ڪهڙي سوڙ،
 مڙلي مڪه مچر جي ڪن رهندن اندر روڙ،
 ”وَمِنْ بَشَوَڪَل عَلَي اللّٰهِ“ توڪل نه وڃو روڙ،
 جهنگن اڏيا ههوپڙا، جيٺين پليءَ جوڙ،
 وهو وههرون هه ڪن ورن وٽ رولوڙ،
 جن جي ويڙهه وٽن سان وڙو، هي جهانگي جهلج ڪيمڪي.

(۲)

جهانگي جهلج ڪيمڪي ڪي جن جون جهوڪون جهنگن ڏانهن،
 ٿا سوج پٺاڙيس پيڙا، آڏيءَ ڀرپو آهن،
 آڏي ٿهجهي اڏيا، ان پڪا نئي پرائهن،
 راجا ٿهجهي رنج جي، ڪهن در ڏهندا ڏانهن،
 وٺي جن ويهانءَ، هي جهانگي جهلج ڪيمڪي.

(۳)

جهانگي جهلج ڪيمڪي، جن جون جهوڪون جهنگن سجه،
 آڏي کان عمر جي ڏهل وڌائون ڏنجه،
 هيئن نه هلندي هميشرا، هنر مڙهي سجه،
 جن جي هڙن ڪي ڪي هنج، هي جهانگي جهلج ڪيمڪي.

(۴)

جهانگي جهلج ڪيمڪي، جن جي جهنگن پلي جهوڪ،
 هرهن پڌرولا ڪينڪي، اوه لوئيءَ وارا لوڪ،
 مڌا سانگين مومرا، ٿو يليرا ٿوڪ،
 جي مڙهون پڙهن لوڪ، هي جهانگي جهلج ڪيمڪي.

وڙ بمعني تنگي.

(۵)

جهانگي جهلج ڪيمڪي، جي ڊڄن ڏلوي ڏاه،
 انهي ٻهر اندر ۾، اُن کي آڏو آهي،
 ماروئڙا "مصري" چئي، ٿا ڏهن ٽنهي ڏاه،
 ستر جو سڌ سومرا لوبارن ٿان لاه،
 عمر لڳ الله، جهانگي جهلج ڪيمڪي.

(۶)

جهانگي جهلج ڪيمڪي، جن جون جهوڪون منجهه جهنگي،
 وٽن ويچارا ويڙهي ۾ ويڙها منجهه وٽن،
 ڏوٽيوا ان ڏيهه ۾ ٿا ڏاه ٽنهي ڏهن،
 ماروئڙا "مصري" چئي، ٿا ڪڇ ڪٽو ڪن،
 جي ڇانور ڪن چڪن، سي جهانگي جهلج ڪيمڪي.

(۷)

جهانگي جهلج ڪيمڪي، جن جون جهوڪون اندر جهنگي،
 رتڄن سائينون جا سڌا سُرهي ڪي،
 سون ڇڏيون ملير ۾ ڪن ريان رانديون رنگ،
 ڏاهن زور ڪيو اچي، ن زار وجهيو رنگ،
 آهن وس الله جي، اڳيان پويان انگ،
 وڌا سون وٽن ڏهن، پاهالن سان ٻنگ،
 ڏوٽيوا ڏکائي، نهن جي ڏهر ڏنگ،
 سٺ قيد قويءَ جا ٿاهو ٻڌن نگ،
 سر سڇائي نگ، جهانگي جهلج ڪيمڪي.

(۸)

جهانگي جهلج ڪيمڪي، جن جا جهنگل منجهه حسار،
 پٿر پٿاري آيا پڪهر پير پيهوار،

ساڳيءَ ڪٿوريان اڪيري حنڌن حوت جڙهه،
 هڪ ٽيلي ٽين ڪي ٻيو اڪيمن جو اوجهار،
 ملن ملوه ڄام ڪي من لئو مودجهاڙ،
 قسمت قيد الماء جا آفمن وڙهن سجهه ويچار،
 ٻاريءَ بسمد بدا ڪيا عمر ڄام آهار،
 وتوامتو با الصلبر ان آيت جي اڌار،
 وڻن ويچارا وڙهه ۾ ٿوري قوت ڦرل،
 سي ملابا ”مصري“ چئي، سانهي ”رب“ ستار،
 مومرا مردار، جهانگي جهلج ڪيم ڪي.

(۹)

جهانگي جهلج ڪيم ڪي، جهنگل جن جي جنوه،
 وڙههها گهنن واهن، سانگي سجهه صوح،
 پتولا پنوهلن ڪي عمر آڇ م آوه،
 سون تهجو مومرا، سانگن سدي سوه،
 ماڙين ڪل ”مصري“ چئي، هڪ پلرا سوه،
 ٻئي پلرا ڏيهه جي خاصي ڪن خوشوه،
 راجا روه ٻرروه، جهانگي جهلج ڪيم ڪي.

(۱۰)

جهانگي جهلج ڪيم ڪي، جن خون جهوڪون جهنگر پر،
 موڪل ڏي ته ميتين وڃان، ٿاڪ حيرمين جا ٿر،
 ڪماليون ڦهرو رڻ، ڪوئن قيد م ڪر،
 وري مئج وطن ڏي پاپائين پرهر،
 ڏاڍي ڏوهه ڏم جهانگي جهلج ڪيم ڪي.

(١١)

جهانگي جهلج ڪيم ڪي جن جون جهوڪون جهنگن ڏت،
 ٽنجهجي ڏسر ڏڪاڻيا، ڏالسي اندر ڏت،
 عسر ۽ امر الله لڳا هي قيد ڪڙولا ڪت،
 سڀي ۽ سڀا مورا، عيسب ڪيم ۽ اڻت،
 جن جون پھون پھرن پت، هي جهانگي جهلج ڪيم ڪي،

(١٢)

جهانگي جهلج ڪيم ڪي، جن جون جهنگن سڄھ، جهوڪون،
 چنين چلائڻ جون، ٻڌيم ٽي ٻوڪون،
 گڏجي گولاڙن جون، آڻن ڪلورا گوڪون،
 آڻ پڻ آڻي وڃان، جت ميهن وسر موڪون،
 راجا چڱو روڪون، جهانگي جهلج ڪيم ڪي.

(١٣)

جهانگي جهلج ڪيم ڪي، جهنگ هيڻ • جنون،
 وجهن ڦاڻي ڦلڙا، ٻوڪون ٻوڪون،
 مارو ۽ مسدي مشڪ خون، سر آڻن ٻوٽون،
 تن مانگين موم ماڻ ڪي، ميهون هڻي سڻيون،
 ٿا پوڄ پيان پٽيڙا خوب ڪليو ڪوٺون،
 هن رنگ لاڙيون، هي جهانگي جهلج ڪيم ڪي.

(١٤)

جهانگي جهلج ڪيم ڪي، جهنگل جن جي جاڳ،
 ۽ ۽ جو سڏ مورا مانگين ڪي م ۽ شاه،

قيدون ڪڍ ڪنگليون پيوهارين پهچاء،
 ساليه گنجان مومرا، مٽي ڪير ڪڪاء،
 واري مڇ وٽن ڏي، نسلحق نير نه پناه،
 اي پڻ سوپ سدياه، جهانگي جهلج ڪير ڪي.

(۱۵)

جهانگي جهلج ڪير ڪي، جهنگن جس جانئون،
 ڏنمون ڏوٿيون ڪي، روچن واڌائون،
 ڏلو ملڪ ملهر جو، تيون ساليه ترهائون،
 ڪڍ بند پائون بند مان، هي ڦهڻ ڪائون،
 جن پوڄ پھون پائون، هي جهانگي جهلج ڪير ڪي.

(۱۶)

جهانگي جهلج ڪير ڪي، جن جي جهنگن جهور،
 شهنجي ڀرت پنهور سان، جهن ما چاند چڪور،
 ويهي ويڻ وصل جاء، دل ۾ ڪريان دور،
 ڪسديس قيصا ڪوٽ جاء، اباڻن سين اور،
 ملي مارو ڄام سان، هيٺي لاميان مور،
 ظلم چڙي زور، جهانگي جهلج ڪير ڪي.

(۱۷)

جهانگي جهلج ڪير ڪي، جن جي جهنگل جهت،
 امير انهي ڏيهه جي اندر آڃ آت،
 موڪل ڏي ”مصري“ چوي نه وڃي ڀاڙ ڀاڙات،
 ڏسڻ ڏاڏائين جا گهونن اندر گهت،
 اکيون اوڏاهين ڪٿان، گهوڙهن ڀرپو گهٽ،
 ڪارڻ واحد وات، جهانگي جهلج ڪير ڪي.

(۱۸)

جهانگي جهلج ڪيم ڪي، جهنگل جن جي جهنگ،
 هت دن نسا نت ويڙهه، ۾ اٿي پهر آڻر،
 ”قيده المنة قوتي“ ٿيو آنديس هيت آسڙ،
 وڙ ميڙو مارو ڄام جو، ڪوه دولت تنهجا ڏڙ،
 آ ڪيئن اڻلش لوڊيان، ڪچو لائي ڪڙ،
 ملڪين جا سڄا ڪيا صاحب سول ستر،
 ”جرا ڪ الله“ وي النارين خيرا“ اهڙا ان اجڙ،
 ٿيا ڪر فسخر، جهانگي جهلج ڪيم ڪي.

(۱۹)

جهانگي جهلج ڪيم ڪي، جن خون جهوڪون،
 جهنگل هون،
 ملا سهر ”مصري“ چئي، نسا پائر دهر پون،
 ڏيڙ ڏراڙيون آهنين، ٿيون ڏوبو ڏوبو ڏون،
 موت گهرجن مارتسي، چوڙيلون ٿيون چئون،
 اڏي عمر ڄام جي ٿيون ريلس رتسو رون،
 گهر جن جا گهونا گهون، هي جهانگي جهلج ڪيم ڪي.

(۲۰)

جهانگي جهلج ڪيم ڪي، جهنگل جن جي جهال،
 لنگتون لوهه لهي پها، ساڻڪين ڪئي ميل،
 موڪل ڏي ”مصري“ چئي، ٿيا حرتين ڏني مال،
 پاڻي خون تنهجو سومرا، لاهيان لنگتون لوڻي لال،
 ڏونگها ڏوٿيڙن ڪي، آهين اهڙا عيب اعمال،
 مون جيڏيون ملير ۾ هت هيڪانديون همسال،
 ڪوڪڙ ڪاڏن مان چوندي، آڻيون ڪانبا پري ڪال،

ڏسو ملڪ ملير جو مارن مٿا مال،
 پت پسون مارن اڏيا پٿر پکا پال،
 ڪهن پڻ وڌي ڪاڪا زنجيرن ۾ زال،
 پلا ڪري پال، جهانگي جهلج ڪونگي.

(۲۱)

جهانگي جهلج ڪير ڪي، جي جهنگل وٽن جام،
 جڻ وڌائون جو جبدن ۾ تڻ اچيو پين عام،
 ”لا خوف عليهم ولا هم يحزنون“ اي ٿين انعام،
 بيرون ٿيندو بنگلا هوندو هي لڻ حمام،
 پوندگا پتن پر اڏيا مارن ماڳ مقام،
 آهين عرض الله ڪي مڃو صبح شام،
 مڙهندو ”مصري“ چئي آگيو ساڻ اڪرام،
 واري مڙ وطن ڪي هانگين هندي سام،
 نالي نبيءَ ۾ ڄام جهانگي جهلج ڪير ڪي.

(۲۲)

جانگهي جهلج ڪير ڪي، جهنگل حسن حولان،
 ٿن پٿر پکا اڏيا، ”مصري“ چئي مڪان،
 اڳ نه آبائي پار جي، قيدن پيئي ڪانه،
 ”مڙ بڪرم عدي“ ريسروتن پيمجان،
 ڏٺ اڳاهين ڏيه ڇا مڙتين ڪيا حلمان،
 ملي مڪمل ملير جي، ٿينجا ڪوڙ ڀلائون پٿان،
 هر ڪهن مهل حمير جي، هاجي ڪيا حيران،
 عمر انهيءَ ڏيه جا ڏوٽي ڏين مڙ ڏان،
 پڇاڻيون هي پاتشاهه، ڪڍي ويندئي خان.

آخر هندين اوڏهن، آهين هيست امان،
ڪارن رب رحمان، جهانگي جهلج ڪير ڪي.

(۲۳)

جهانگي جهلج ڪير ڪي، جهنگل حسن جاگير،
سرتيون سڄي سيل سان سرهيون سجهه سرير،
ڏنوسر ڪيائين خبرون، سنديون ملڪ ملير،
وري وڃن وصال جي هڻڙي آهر هير،
لڳئون لوهه لٽهي پيا، قلعت قيد ڪيڙي،
”لا تقطو اسن الرحمة لله“ اهي دلاسا ڏير،
موڪل ڏي ”مصري“ چوي عمر چار اهر،
حسن برهن ڪها رير، سي جهانگي جهلج ڪير ڪي.

(۲۴)

جهانگي جهلج ڪير ڪي جهنگل جن جهانئون،
مون لاءِ مارن ٿي وڌيون هٿ قوگر ۾ فالون،
ڪين وهديسي ڪوٽ ۾ هر ڪري شالون،
سيل وڏي سان سرتيون، نيون لوپون ڪي لالون،
جن خون سور نه مچائون، سي جهانگي جهلج ڪير ڪي.

(۲۵)

جهانگي جهلج ڪير ڪي، جي پي ۾ سر پائڻ،
سرها وڻ سائيه حيا، ڪڏهن نه ڪومائڻ،
آجها آڏ ٿرن ۾، اڏيسا اڀائڻ،
چوڙيا چيمڪ چنن ۾، ڪر ٻاڻڻ،
ويٺه وٺائڻ ”مصري“ چئي مشڪ جي.

وائي

آهيم آس الله ۾ منن ڏيهه وٺ مون ڏيکاري،
منن ڏوٺهٽڙا ڏيکاري اٿم آهيد الله ۾.....

۱۔ منهنجو منن سائيه ۾ چيهه ٿو هٿ چاري،
قصمت فيد الله حي آء ماريس هيت موجهاري،
اٿم آهيد الله ۾.....

۲۔ وٽون ولهرن ۾ ٿيون آها ويڙهيچا وڳ واري،
جهنن پاسي جهوپڙا، اڏيا سامهون سينگاري،
آهيم آس الله ۾.....

۳۔ ڪاٺس ڪيهه ڪاٺونٺڙا اوه پٽيون پٽ پالاري،
ڪنڊن هٿ قرارها سي واهونديءَ وڪاري،
آهيم آس الله ۾.....

۴۔ جف القلم جڙايو مون کي ڪو دم ڪوٽ ڪاري،
اوکا قيد عمر جا اچي احمد چار آڪاري،
اچي علي شير آڪاري،
آهيم آس الله ۾.....

۵۔ رات ربهاري آٿيو آٿان اونٺوڙو الڪاري،
مدد ٿي ”مصريءَ“ جي ويا گوند غم گذاري،
آهيم آس الله ۾.....

داستان پنجون

(۱)

پني* پير پائن اچي بوءِ عطر جي،
 سُرها وڻ ساليه جا، ڪڏهن نه ڪومان،
 اجهي آڏ ڏسرن هي، اڏيا اهلن،
 چوڙيا چيڪ چئن ۾ بڪر ٻائڻ،
 ويند وٽائن، ”مصري“ چئي مشڪ جي.

(۲)

وسن ٿا ان وڙه هي، اٿئي [۱] پهر اُتر،
 موتين جهڙي ميهن رجي، منهن ٻائڻ ٻر
 ”وَمَقَامُ رَبِّهِمْ شَرَابًا طَهُورًا“ ٻين پاڪ پٿر،
 اُتھن وٺل اُتر ميهڙا ڪن ملهر ۾.

(۳)

ميڙا ڪن ملهر ۾ سانگي مائهي،
 درونهن ڪن وڙن هي، حمديون مون جهڙي،
 ”اليفراقُ اشدُّ من الموت“ پري هيءُ بيٺي،
 ڏاڏا ڏيهي ڪنهن هيٺ قرار ۾.

(۴)

ميڙا ڪن ملهر ۾ ٻاٻالا بڪر،
 اُن قوت ڪاٺون قيمتي ساڌو هيون جگر،
 ڪيڪ ڪاٺونءِ ڪنهيون، پڇڻيون، پُرت، پُتر،
 هيءُ بند پائي بند ۾، هو ويجهيون پاسي وڙ،
 الاهي امر، ليڪ لکي مان نه لهي.

(۵)

ليڪ ليکتي مان نه لهي، ڪين متجي مس،
 قلم ”ڪن فيڪون“ جو سٿائو حس،
 قصا روز ڪرير جي نام و پچاريءَ وس،
 ڪن هر لاهان ڪيترجي سدو قهڻ ڪس،
 قنار پچ قن، لام فراق قهر قن.

(۶)

لام فراق قهر قن سانگي ميڙ ستار،
 دس ذاتي پـولـون پـولـون پـست پنهور،
 وڙهيون ۽ ولهار، ماڳ اهڙي ”مصري“ چئي.

والسي

- ۱- صبح سائوڪا سچيم سائوھين مان سچيم سائوھين مان،
- ۲- حرنئون سچي ستيون، لاهي لاڳاپا، سچيم.....
- ۳- اڏون اوڙڪ اڃا سڙيا سميت مڳا، سچيم.....
- ۴- پٺڪا پچ پي ۽ جـا پوڻ بس ڪيا، سچيم.....
- ۵- اوڻا آسهن آهن جا ڪنھا ڪوس ٿيا، سچيم.....
- ۶- وڃي ويڙھيچا ٿيا ٿر ۾ ٿاڻوڪا، سچيم....
- ۷- موهر مان ”مصري“ چئي اڏي لوءِ ويا، سچيم.....

داستان چھون

(۱)

هن مند هيڪاندا، هتي سرتيون سانگهيڙا،
 پاڻي پيوچ پتن ۾ نرپن تانگهيڙا،
 اڏي ويسلر اوڏڙا، جهوپا جهنگهيڙا،
 وري وانگهيڙا ڪتر لهدر ڪوٽ ۾.

(۲)

هن مند هيڪاندا، هتي سانگهيڙا سرتيون،
 رگين لاکيون لـوڻيون، گهوڙهي رنگ رتيون،
 وٽن ويجهيون ويڙهه ۾ جهڙيون ڪر ڪتيون،
 سڌائين ساليه ۾ مڙهي سهيل ستيون،
 چتر منجه چتيون سهنجون گهنيون ماروڻين.

(۳)

هن مند هيڪاندا، هتي مارون منجهه ملير،
 همين مون هڪ جيڏيون ويڙن پيس پتير،
 سهن جي انگ المٽ ۾، جهڪس هٿا زنجير،
 اچي پيس اوچتي سهن منجهه صغير،
 ڪهڙا ڪير ڪير، سڏ نه پير حوراء.

(۴)

هن مند هيڪاندا هتي مارو منجهه ميت،
 صبح حالڪا سينجيا، مون باباڻن مين پٽ،
 ليکئي لوح قلم جيءَ سا حياتي ميت،
 بي ڪس اندر پٽ، ڪهڙا مون ڪير ڪيا.

(۵)

هن مند هيڪاندا هتي جهنگي مسجد جهنگن
 قوت ڪڪائون قيمتي پالي پوڄ پتن،
 مون حيدون ان ماڳ ۾ گهونن پس گهن،
 ڏوٽي وڃن ڏٺ ڪي، آڏي آڏون،
 رائي رسل رهن، ماروٽرا "مصري" چئي،

(۶)

هن مند هيڪاندا هتي ڏوٽي اندر ڏره،
 ڪونه ڏٺائون ڪڏهن ڪو سهارو هڻ،
 پئي ڇا پائر جي مٿي ڪن ڏي،
 مهن ۾ سونهن ساروئين پگهر پن پٽ،
 روڻهون ٿيهر ڏهر ڏلي ڏاڏائن ڪي.

(۷)

هن مند هيڪاندا هتي سانگيٽرا سڌر،
 ڏيهي ڏاڏي پوٽيون ٿرن منجهه ٿيهر،
 سائر سنگهارن جاء، هلي رات سڀر،
 پرو پڙڏيهائي جو ڪڏهن ڪرڻ ڪڍر،
 لڏي لوه ويهر ڪنڊن هيڪ غاراباء.

(۸)

هن مند هيڪاندا هتي سانگيٽرا سڌر،
 آڏي اڀائن هن، سانگيڪا سڄڻر،
 چنڊا جارين وچ ۾ ورت ٿي روڪهيل،
 هينٽري نيت هريلام لسڪي لويارن جاء.

(۹)

هن مند هوڪاندا هتي ريلن راتو ڏينهن،
پڪا پيال پتن ۽ مٿان وٺن مينهن،
سوان لائي نينهن ڪنڊن هيٺ قرار ٻاء.

(۱۰)

هن مند هوڪاندا، هتي ريلن سجهه رهن،
ستر جو سڌ سورا، مانگي ڪين سهن،
”لا خوله“ عليهم ولا هم يحزنون“ ٻيٽڪ
سجهه ٻول،
ڪنڊن ڪڪ ڇرن، ڪنڊن هيٺ قرار ٻاء.

(۱۱)

ٻر ڪيائون ٻيٽڪون، تر ڪيائون ٿاڪ،
سجهن مٿا سڄ (۱) ۽ مٿان ٻيٽن ماڪ،
سارو ڳڻ ڳري هيئون چوڏس چڪن چاڪ،
انهن جي اطلاق، مان ٻسان ”مصري“ چئي.

(۱۲)

ٻر ڪيائون ٻيٽڪون، ٿاڪ ڪيائون ٿر،
مانگين هو ۽ ٻين ٻرين رڙيون زبور رر،
سڌا سهرڻ سڄ ۽ ٻيئي ٻين ٻين،
عفتو ڪر آس، عصر چام آس ٿون.

(۱۳)

منجر مٿڪ ”مصري“ چئي ڪوڪڙ جهيڙ قوت،
رهن سڌائين رڄ ۽ سيل سندن ٿاٻوت،
لوڻي لا ٻيٽوت بخشش ٿي ٻرن ٿي.

(۱۴)

وسن ٿا آن ويڙهه ۾ آلمو پهر آبر،
 موٽس جهڙي مينهن جي مينهن پالائس ٻڙ،
 وَتَقَاهُمْ رَبُّهُمْ شَرَّابًا طَهُورًا ۽ پيش پاڪ ٻار،
 آڻو ويٺل آڻر، ميهڙا ڪن ملهه ۾.

(۱۵)

ميهڙا ڪن ماسهر ۾ سڌي سائهي،
 روزنهن ڪن وڙن هن جهڙيون مون جهڙي،
 اَلْمِرَاقُ أَشَدُّ مِنَ السَّمُوتِ ٻڙي هي ۽ پيشي،
 ڏاڏا ڏسهي ڪنن هيٺ قرار ٻه.

وائي

آئين تون الاهي ٻانڌي پاڻر ٻار جو آئين تون الاهي.

۱. ٻئي ۽ ٻيڻهوار جي پڙي نه ٻاڇائي،

..... ٻانڌي

۲. ڪڙ اسان جي ڪانه ڪا اڻلڻ اڳ چهاڙي،

..... ٻانڌي

۳. ڪٿي ڪاٺڙ ڏيهه جي مون کي ڍول ڍڪائي،

..... ٻانڌي

۴. حامي خود ٻاڻ ڪسان لوڻي ۽ جي لائي،

..... ٻانڌي

۵. جهڙي چٽو چن جي تيو نه تهڙائي،

..... ٻانڌي

۶. ”مصري“ مارو ۽ چاهي ڪٿي مون ڪسر آڻي،

آئين تون الاهي ٻانڌي پاڻر ٻار جو.

دامستان ستون

(۱)

جيئن هٿ ٻلنگ پٿراليون، ٻالڪيون، تيئن هٿ واري وچاڻ،
 بهڪي رهڻ ٻرن ۾ اڏي اٻاڻا،
 ڏسدي ڏاڏاڪر مري ويسدي ساڙيس.

(۲)

جيئن هٿ ڪچلڻون ڪيوڙا آسان اٻ اسڪور،
 تيئن هٿ ڪڙ ڪڙها ساڙهيون ساڙور،
 ميان ماري آهيان سڻگي سڻدي سور،
 پهن چارهيان پور، گڏجي گناهيون سان.

(۳)

جيئن هٿ ڪچلڻون ڪيوڙا آسان اٻ انجير،
 تيئن هٿ ڪوڪ فلاريا ڪوپٽ ۽ ڪو ڀير،
 ٻڪا پرون پٽ جا ساڪيان ميا مهر،
 موڪل ڏي ”مصري“ چوي ڪي قضا جا ڪير،
 ڪٿين سان ڪير وڃي پيان ويڙهي، ۽

(۴)

جيئن هٿ بچل بادلا اٻلاچا عير،
 تيئن هٿ ڏوٿيرا ڏاس جا مارڻ مَرُڪ ملير،
 جيئن هٿ گلشن، گجرانيون، تيئن هٿ لاکڙ لوئين ليڙ،
 هجا چنڊ حمير، ڪي بدبائي بسند سان.

(۵)

جيئن هٿ محلاتون ”مصري“ چئي تيئن هٿ ڀونگ مٿي پٽ،
 سي جي پسين سومرا، سڻا چٽورن چٽ،

اَجَرَّ جَارِمِ اَتَمِينِ، بِهَامَانِ مِنْ سِنِ پَسْتِ،
سَارُو مِلْدَمِ مَرِيتِ دِهَنْدَا، گُونْدَرِ گُذَرِي.

(۶)

حَمِشِ مَرِيتِ طَعَامِ طَرَحِ جَا، نِيَشَنِ هَمْتِ سَهْمِ پِيرَا حَاكِ،
حَمِشِ مَرِيتِ بَالَاثُونِ بِنْگَلَا، تَهْمَنِ هَمْتِ مَارُونِ مَتَهَنِ مَاكِ،
ڪَاجِ ڪُتْپِهَرَنِ ڪُتْپِيُونِ، لَالَا، لُتْرِ لَاكِ،
پِيْمَلَا تِينِ پَاكِ، جِسي پِيڙِيُونِ پِنْسَارُونِ سِي.

واڻي

وِينَا لَوِهَ تَهِي، آجُ سِيَالِي،

۱۔ ”لَا تَقْطَاوَا مِنْ الرَّحْمَةِ الْخَالِدَةِ“ سِدُو پَسَرِيَن تَهِي،

اڄ سِيَالِي.....

۲۔ آخِرِ عِلْدِيَرِ ”اَوڏِيَرِ“، ڪَـو ڏِيَدِ ڪَوَتِ رَمِي،

اڄ سِيَالِي.....

۳۔ مَـاڻِهي تِيَرِ ”هَوڙِيَا“، تَشَهْجِي نِيَدِ تَهِي،

اڄ سِيَالِي.....

۴۔ مِلْدِيَشِي ”مِصْرِي“ ڪَـانِ مَرِيِي مَرِيَجِي جِي مَهَرِي،

اڄ سِيَالِي.....

داستان الون

(۱)

کٽي ٻڪر ٻهريون، کٽ پيرون کٽ ٻٽهوار،
 کٽ کارا ڪوهر، کٽ ڪهريون، کٽي ڏن ڏٺار،
 کٽ وهڪون ويڙهجن جيون، کٽي وڻ وڪهار،
 کٽي ماڳ ملير جو، کٽ ٿرن جي ٿڌڪار،
 کٽ مرتيون سڀ سگهار، کٽي ٻيڪس بند ۾.

(۲)

کٽي ٻٽڪر ٻهريون کٽ مرتيون کٽي مير،
 کٽ سڳر شاهيڙين جا، کٽي ملڪ ملير،
 کٽر سها رڻچ سڏهيون، کٽي گهر گهر،
 کٽي قوڳيون قوهر کٽ ڪونيت ۽ ڪو ڊهر،
 کٽي مارو مير، کٽي وڻ وڪهار جا.

(۳)

کٽي ٻڪر ٻهريون، کٽي مڪ مڙن،
 کٽي پهنر پٺيون کٽي چورا چٻٽ،
 کٽي وهڪون وايڏين، کٽي ٻٽر ٻٽ،
 هاڻي پاڳين مٽي پٽ، ٿڌو مڙائو ”مصري“ چٽي.

(۴)

کٽي ٻٽڪر ٻهريون کٽ ٻاٿر کٽ پيرون،
 کٽ ڪنڊيون هڪ جيڏيون کٽ ڪاٿر جيون ڪيرون،
 کٽ مٽهن ماروڙن جا کٽ رولوڙن ويرون،
 وٺي چٽڪون چڱيرون، اوڀر ٿر آڻي وٺا.

(۵)

کٹی بکر، پیرہون، کٹی پٹکا پوٹ،
کٹ گوسی کٹ گلا پھون، کٹی اوڑک اوٹ،
وڑی ساگھی سوٹ، یاگین ٹمن پتڑی۔

(۶)

کٹی بکر، پیرہون، کٹی ویر۔ وٹاٹ،
کٹ چارگٹون چیلان، جیٹون کٹی پاگن پلٹ،
کٹی سادگی سرتمون، کٹ ہارہون پرہٹ،
کٹی توٹ تان، کٹی سادگی سادگی۔

(۷)

کٹی بکر پیرہون کٹ جیڈہون منہجو حوت،
کٹی ہٹاٹ پتھون، کٹی عمر کٹ،
کٹی لٹاٹ، کٹ ہرہون ہالٹن جیٹون۔

(۸)

کٹی بکر، پیرہون کٹ ٹارہون جا ٹاک،
کٹی ہٹاٹ ہٹاٹ کٹی ہٹاٹ ہٹاٹ،
کٹی دل فراق، عمر ابالٹن ری۔

(۹)

کٹی بکر پیرہون، کٹی ہٹاٹ ہٹاٹ،
کٹی حویٹن جیڈہون کٹی ڈوٹھی ڈیٹن،
کٹی سادگی سادگی، آسون عمر کٹ جیٹون۔

(۱۰)

کٽي ٻڪر ٻيٽون کٽي مکڻ مٽڙ،
 کٽي لٿر لالھون، کٽي ٻيٽڪر،
 کٽي منگھا مکليون، کٽي گھارڻ گھر،
 کٽي لاکيون لوڻيون، کٽي پھوارن پٿر،
 ٿورو لائي ٿر، سوڪل ڏي ”مصري“ چئي.

(۱۱)

کٽي ٻڪر ٻيٽون، کٽ مٽڙا موڪ،
 کٽي کائڻر کٽيون، کٽي ٿرن ٿوڪ،
 عيب لاجا آڻيڪي، سوڙي ڌارا ٺوڪ،
 کٽي جهانگين جهوڪ، کٽ بدبالي بند ٻر.

وائي

ڀائي حال حتمير منهن جا مٿ ملير ٻر، ڀڙي حال همير....
 ۱- مٿا کيرتون سرنيون سرها سندن مهر،

منهنجا مٿ.....

۲- آه ٻر ان جيون گلهڙيون، هين منجه سرن،
 منهنجا مٿ.....

۳- فيدال ماء ٿوي ڇا روراو رنجير،
 منهنجا مٿ.....

۴- پيمان پوچ پھوار سين پٿر پس پير،
 منهنجا مٿ.....

۵- ميڙ ٿم مٿدائي لهي فضل ڪر فقير،
 منهنجا مٿ.....

۶- ميڙين رب ”مصري“ کي برڪت مٿل مير،
 منهنجا مٿ.....

(۵)

کو کسڑ کتابھن ۾، کتھون کوڈ ہڈن،
 سدا سھزن سچ ۾ سچا میل سدن،
 گھاربھن گھونن وچ ۾، ہیکاندیون ہڈن،
 رڑھی تر رندن میلان مان "مصری" چٹی۔

(۶)

کو کسڑ کتابھن ۾ ہڈن کوڈ کھون،
 چترتون چٹن وچ ۾ پھوارن پھون،
 ولدی ورچی پاں ۾، پھرھون پیٹن پھون،
 وڑھچن وھون، قسمت آسدي کوٹ ۾۔

(۷)

کو کسڑ کتابھن ۾، کھون کوڈ کسین،
 پائی، پاک پلر حو پتن پلس پرن،
 آجڑ آڈ ترن ۾، آلتی "سج آلتین،
 ڈونرا، پستون ڈین، بہت پھوارھون پاں ۾۔

(۸)

کو کسڑ کتابھن ۾ ڈوٹی سونھن ڈاس،
 لگیس لا کیون لوئھون، پاکہرا پلاس،
 میوا، مشکھا، مکھون، کاج کھون کید خاص،
 وڑھ وٹن ۾ واس، مال اھائون ماروٹن۔

(۹)

مال اھائون مارٹن، آولا کھن آڈین،
 ڈران ڈن ڈلاربون، گھیر "مان نہ گڈین،
 ڈونرا پستون ڈین، بہت پھوارھون پاں ۾۔

(۱۰)

بهتین پُریشتن پاش و دین و دین دوترا،
او دیون کثیون آن حیون، پاند سندن پوترا،
کائی دل کونرا، چهجي جهانگیرون لئی.

(۱۱)

چهجي جهانگیرون لئی، بیکی بندبائی،
کشتی و نیون کثیون، ئی پُزا پرائی،
ما کثین لوئی لاهیان، دُسل ذاذائی،
سیندریسی سچائی، پالهی عت پنهوارون.

(۱۲)

چهجي جهانگیرون لئی، دسی بندبائی بیکی،
اچی سر کورت و، لیسر سور سرتس،
جنهن جو محب ملیر و، ما ماژنین وھی مس،
وری چریدیس وُس، کثین پر کونان نکری.

(۱۳)

چهجي جهانگیرون لئی، بندبائی بیجهال،
ولین منجه وُسسون ئیسون، مسارن مقامال،
گی قیدبائی جی کانم کا، مائهنین منوال،
نیا متهین صلیون مال، دُلی دوتینون کی.

وائي

پانڌي ٻاراڻو بهڄائج پنهورئين،
نيئي نياپو ساري ڏيڄ سنگهارئين.

- ۱- نضا آندس ڪوٽ ۾ لاهي ليا ڪو
بهڄائج پنهورئين
- ۲- ٻيڳي حد حساب جي سنڌر ٻياڪو
بهڄائج پنهورئين
- ۳- عمر جي انصاف ۾ لاهي نياڪو
بهڄائج پنهورئين
- ۴- هت نه آهائڻ اڳ آيو وڃئون وياڪو
بهڄائج پنهورئين
- ۵- هيٺو هت نه وٺندي پٿر ٻياڪو
ساري ڏيڄ سنگهارئين
- ۶- اچي ڏر ڌاريان چڙهو چڙهاڪو
ساري ڏيڄ سنگهارئين
- ۷- مارو ڪي "مصري" چئي ڏيڄ هي ڏوراڻو
بهڄائج پنهورئين

داستان ڏهون

بيت (۱)

نضا ڪوڪاياس قست قستد الماه ۾،
ورجهل وڌهين جي ريسي رهاياس،
اڀر تي آياس ڪٿر ڪوٽ ڪنڌين ۾.

(۲)

ڪٿر ڪوٽ ڪنڌين ۾ آنديس ايرازي،
 خدا جالير ڏهنوڙا، ٽڪئي طسه جي،
 مهرس مڻاهسي، ٻڪا ٻڪا ٻلس جي.

(۳)

هڪر ڏسي هوندي، جهوپا جهانگيرن جا،
 منهن منهن پٺاڻيا، پاڻ پڇاڻيا هوندي،
 گڏيو ڪاٺين گوند، ماڪي ۾ مل ۾ مصري چئي.

(۴)

ٿر جي ٿاريل ٿسين پائر وٽ ۾،
 وٽن سڌائين ويڙم ۾، عمر اليل،
 بهرائين پنهواريون، وٽن ۾ هيل،
 روٽن رت ريل، ماروئڙا ملير ۾.

(۵)

مياروئڙا ملير ۾، ويلسا روٽن رت،
 مون هيڏيون، مون جهڙيون، منهنجو من سنگت،
 اُن ڪڏهين اوڏيو ڪونه ڪو، ڀرم ۾ ڀرت،
 پهوارن پهت، ڪٿيون ڪانڌ ڏيهه جيون.

(۶)

اُن جيون آڏو ٿرون ۾، عمر آجهائون،
 مونگها، مريڙا، مڪيون، روڻهو روڙپائون،
 سرتيون ستي آڻيون، ميارچ ماڻون،
 ڪمي خطائون، موڪل ڏي ۾ مصري چئي.

آن جئون آڌ ٿرن ۾ وهڪون واريون،
آلي اوڀر موريا چيڙهائون چاڙهيون،
ڪئين منجهه ڪاٺونڙا ڪڍڻ ڪٽاڙيون،
ڪوه محل ٻن ماڙيون، وڏي پيهون پنهلون جيون.

(۸)

آن جا آڌ ٿرن ۾، منهن موچارا
سدا سانگي سچ ۾، وهن ويچارا،
پلڪون ٻرن ۾، سڀ ساون سيارا،
ٻون جيئن ٻارا، تنهن آجهي اوت ٿي.

(۹)

آن جا آڌ ٿرن ۾، جهوپڙا جهوڪون
سي جي پسين سورا، حڏهن مينهن پتون موڪلون،
ڪانهين ڪجهه ڪاٺونڙا، گولاڙا گوڪون،
تن راجا ٻڌ روڪون، جن قوت هڪڪائون ٿي.

(۱۰)

قوت هڪڪائون ڦيڻي، سون نه هائڻ،
هڪڻ هڪ قراريا، پونگا منجهه ٻائڻ،
اوڍي آهڻش آسرا، ڪين جهٽيون ڄاڻڻ،
ٻانڌن ٻرائڻ، آجهي خواهش خوب ڪئين سان.

(۱۱)

ٻيون چونڊيم ٻين ۾، جهولين تي جهولون،
هڪيون ٻائر وٽ ۾، گولسن تي گولون،
نيوڻيون ٻيون تير سان، هڪن چولين تي چولون،
ڪٽيون ڪاٺ ڏيه جون چولين تي چولون،
آٿن آنديءَ سورا، ڪري اولن تي اولون،
ٻولن تي ٻولون منهنجون مصري چئي مارن سان.

(۱۲)

وٽا سينهن ملير تي، موڪن تي موڪون،
چنين چلائڻ جون، ٻوڙن تي ٻوڙون،
ڪاڏيم ڪيت سوچت سين، هٿ ڳوڪن تي ڳوڪون،
سج ۾ سنگهارڻ جيون، جهوڪن تي جهوڪون،
مون ڇت چوڙيلين جيون، چوڪن تي چوڪون،
سٿر تنهنجي جون سومرا، هوڪن تي هوڪون
ڇڏ روڪن تي روڪون، موڪل ڏي ”مصري“ چئي.

(۱۳)

مدا ساڙوهن ۾ ٻرن تي ٻرون،
مون مٿس ساڙيڻ جيون هٿن تي هٿون،
سهڻي ساريان سومرا، وٽن تي وٽون،
هي هي ٻرن تي ٻرون، سي وهي لاهيان ويڙهه ۾.

(۱۴)

هين وس ولهارڻ ۾ سين هڪي مانڀاڻ،
ٻٽڙ سڀني ٻٽڙ ڪيا ٻولا هڪ ٻراڻ،
مون سڀيون سرتيون هڪ ريلن منجهه رهائڻ،
ڪوڪڙ ۽ ڪوڏير سان ٻل ٻريائون ٻاڻ،
آهيم انهيءَ ڏيهه جي تن ۾ ٿاڻو ٿاڻ،
”مصري“ چئي منهن ڪاڻ وهي لاهيان ويڙهه ۾.

واڻي مارڻي - داستان ڏهون

- اڄ لايائون اوڀر آيا تان ته آجهور ۾
- ۱- اُن اوڀرون لائون سهڙن جي سوين
آيا.....
 - ۲- وڃي سٺا ويڙهه ۾، پرين پساري پيا،
آيا.....
 - ۳- آئي ڏيندم اُن جي ڪتابت هت ڪيڻ
آيا.....
 - ۴- ڪاڏهر جن سان ڪڙيون پڪين پائي پيا
آيا.....
 - ۵- بهري ٻن چٽو ويا هينڙي جن جي هيٺ
آيا.....
 - ۶- مڇو رتن موليٰ خاڪي خوب ڪٽين
آيا.....
 - ۷- موچارا ۽ مصري ۽ چئي سونهن سانگين سهر
آيا.....

بيت مارڻي متفرقات

مهين سج جهڪا ڪها سا ڪا سندن سونهن،
تن سرتين جا سرير ۾ دم دم، دکن ڏونهن،
پيو ٿڪن ڀرونهن، تنهنجون محلاتون مصري ۽ چئي.

پهرين ۽ وٽس پٽن ۾ ٿيا گهر گهلايڻ،
سٺا ٿيڙيون سرتيون سرڪن منجهه مليڻ،
گهر ڪيڙن ڪيڻ اٿن منهن اڳوندرا.

اڀات متفرقه

(۱)

تسو ڪسي طلب جنهن جي تنهن پڻ تنهنجي مڪ،
 "ساد ڪروني اڪر ڪر ڪر" مڪنهن هيٺي مڪ،
 ڌارن ڪڍي ڌڪ، پنهنجا مڏي پاڻ ڏي.

(۲)

پنهنجا مڏي پاڻ ڏانهن، ڌارين ڪيائين ڌار،
 "ماڏ ڪروني اڏ ڪر ڪر"، پرت پروڙج پاڻ
 اوڏا مڪي اڃا، پراڻا مڪي پنهنجا.

(۳)

نن ۾ جنهنجو تڪيو، من ۾ ماڳ مڪان،
 سو ماڳن مٿي مڃان، آهي مڏا ماڻ تسو.

ٿئون مليل بيت *

سنڌ ڦرسي ڦيڪي ڦيڪي، ڦيڪي ڦيڪي ڦيڪي،
 اڀندي ان ڪي هڪ، جنڪي ٻوندو ترس نه تر جيترو.

* هي بيت ميرن حاجي محمد عالم ميمڻ نصريور کان ۲۸-۱۰-۶۸ تي مليو.

فاني دنيا

نڪا مند مرڻ جي نڪا جيئن ڪا
الدينيا ماعة ما تو آئي ما
پورا انهنن پانہ تہ ڪوڙي ڪوڙي ڪوڙي

(۲)

نڪا مند مرڻ جي نڪو جيئن ڪا
هنن حياتي ۽ هن جو موتي ۽ ماڪ مثال
رهڪن رنج راحتون منصب توڙي مال
ما سڀ لي الحال رهندو ٿالو رتہ جو

(۳)

نڪا مند مرڻ جي نڪو جيئن ڪا
ويندو مثل وا ۽ جي ۽ ملسم تر تڪام
آهي حياتي حرام ري ۽ باد گيري ۽ بار جي

بيت ملامو

هسين سوتي سون جيئن نڪائي ٿا
ٿاڻي طلا نہ ٿي تڪوڙي تهي تمامو
ڪڏون ٿيندو ڪيڪي اک مڃهڻ آمو
هون سڄڻ سامهون ڏک ڏجهڻ ٿي گهورا

(۲)

ڪوڙو ڪوٺاري ۽ وجهي ٿا سون نڪائين
ٿاڻي طلا نہ ٿي جي ڪوري ۽ ڪائين
زور نہ ٿي زور سان توڙي هنر هلائين
هسين هاڳا وجهي جي نوشادر ٿاڻين
واہ ٿو وڃائين محبتون مصري چئي

عجيب مثالء ”هڙ جا هيرا وڃائڻ“

(۱)

وسوڙي ڪاٺي نه ابو ويو اک ڪسي،
 هي اک ابي جي آسري، ڪئي پرڻي پرڻي،
 نه بابا پلاني ڪري، ڪي چشم چڱا آئي،
 پئي لڳي هسيءَ جي ٿي نوران نمائي،
 ”مصري“ چئي معذور ٿي ڄاڻي مهاڻي،
 لشي والد وهائي، راه نهاري راتوڙي.

(۲)

راه نهاري راتوڙي، ويس والد ڪاڻ،
 هو آهي ويسو اک ڪي، سو ڏاڏو ابو آڻ،
 وڻي پوڄي پر ما، هڻي ڪارڻ هڻ،
 هيهي مون تي هاڻ، هو ويو وريو ڪيڪي.

(۳)

هو ويو وريو ڪيڪي، هيءَ خوش دل ٿي خوش حال،
 صبح سرتين سان ڪري ٿي، سرڪيو اُي مقال،
 ته ابو ڪارڻ اک هي، مون ڪاڪيون سُڪو ڪال،
 مهاڻي سُرمي وڃي، ڇيڇ ڪريديس چال،
 ڪنديس جلدن سان جمال، وڃي آهوءَ جهڙيون اڪيون.

(۴)

آهوءَ جهڙيون اڪيون، ابو آڻيدو
 موڙهل من معذور جو سزا ماڻيندو
 ٺاڪر لاريندو انڌيءَ جي به اندر ڪي.

(۵)

انڌيءَ جي به اندر ڪي، ٺاڪر ٿو ٺاري،

ڪريل ڪسي ڪلاٽيو، روهاڻي واري،
هونئين ٿي هاري، هيرا پنهنجي هڙ جاءِ.

بيت بولو. (مائي ليلا جو بيت)

(۱)

ماتون سدائين هجين نمرود ۾ نر،
ڏسي تو ڏاتار ڪي، ڪاسي مون ڪن
مڏي تنهنجا مات ڪيا، پاڪ ڏٺي ڀرون
پاڳ پيرا تنهنجا، وڏا آهن وڏن
هي ڏسين نرم نظر، نه ٿين پاڳ ڀلا ٻولي جا.

(۲)

مرشد مون سان ماڙ ڪر، تون سچا شاه سڏر،
ڏين ٿا ميهڙا ماڙيجا جي، ڪر (۱)
بچاڻ تن ٻڌڻ ڪان، تون هاشمي هڪر،
هن حيوانن کي هڻن ۾، (۲)
وڏي سگهه توکي صاحب ڏني آڳي پاڻ اڀر،
پسي پاڪ نظر، بخش بدبون ٻولي جيئون.

معنا

زلف بکشا چشم بکشا، زلف بکشا حان من،
از پشي نسڪين دل برسان من.

- (۱) اصل نسخو ۾ پني جي پاسي ضايع هئڻ سبب ڪر کان پوءِ جا اکر به ضايع ٿي ويل آهن.
(۲) ۾ کان نسخو جي مٿين (۱) واري صورت سبب اکر ضايع ٿيل آهن.

بيت متفرقه سنڌي

(۱)

پريان سنڌي ٻار جون، سڀيون ساڳي ۽ ساڳي،
 حُ خودي وهي ڪانه، ته اچي لذت لڳاب جي.

(۲)

آهڻ ڏونهن اٺلاڪ ڇڏي سڀ صفات جون،
 وحدت سنڌي وي ۽ ۽ نالو اٺام لڻاق،
 مظهر آهي ماڳ، محذور (م) معي هيڪڙو.

(۳)

آهڻ اٺلاڪا، ويڻي لا ۽ لڏو لام تون،
 وحدت سنڌي وي ۽ ۽ جا، لا ۽ لڻاڪا،
 ٻيا سڀ لڻاڪا، محذور (م) معي هيڪڙو.

مولود

آگا ڪري احسان ٿو، ميڙئين محمد ڪارڻي.

۱- راتيان رسول الله لڏي، اڪڙين آڪنڊ ارمان ٿو،
هر رمان حب هوت جي، هينڙو ڪير حيران ٿو
ميڙئين محمد ڪارڻي

۲- بطحى پٿر باغ ٿيو، برحق وٿو ٻاران ٿو،
مرزمين سيراپ ڪيو، اسلام جو اڀوان ٿو
ميڙئين محمد ڪارڻي

۳- بت ٻي براق ٿي، راکب ٿو رهان ٿو،
اورانگهي اگرام سان، السلاڪ ۽ آسمان ٿو،
ميڙئين محمد ڪارڻي

۴- آيا احمد ڄام جي ڪٽڙيش ۾ ڪون وڪان ٿو،
هڏي ۽ حرمت هاشمي مشفق مٿس مستان ٿو،
ميڙئين محمد ڪارڻي

۵- شافع شفيع المذنبين، شق القمر جنهن جو شان ٿو،
انعام ٿيس عرشن چڙهي، امت عطا ايمان ٿو،
ميڙئين محمد ڪارڻي

۶- ميڙا ٿيا ملڪوت ۾، مرسل مٿانهون مان ٿو،
سهي سلواتون ٿي پڙهيون، ساراهيو سجان ٿو،
ميڙئين محمد ڪارڻي

۷- ڪٽم خطا ختم الڏي ۽ جي واسطي وحدان ٿو،
معاف مهوري ۽ جا ٻني عمو ڪر عصيان ٿو،
ميڙئين محمد ڪارڻي

سر مستي

داستان اول

(۱)

جيڪر ڄاڻان ڄام، ڇڏي ويندم ڇيرين،
ڪنهن پر ڪيان ڪيڪي، آيل مون آرام،
ويساهي ورهام، آڏيءَ رات اٿي ويا.

(۲)

حرڪر ڄاڻان ڇين، ڇڏي ويندم ڇيرين،
ته سڄ وڇاڻي مرتيون، هوند نه ستين هيئن،
وجهي ونڪ وارن سين، توڏا جهلم تين،
ادبون ڪري اهر، آڏيءَ رات اٿي ويا.

(۳)

آڏيءَ رات اٿي ويا، ڪرها ڪٽيائون،
جمل خانڪي هديا، لڀڙا لڀيائون،
سار ڳورا بغيرين تي، ٺهي نڌائون،
ڏس ڏس ڏس ڏس، مهميزون ”مصري“ چوي.

(۴)

مهميرون ”مصري“ چئي، ڏس ڏس ڏس ڏس،
بيا دوشي دليرا، شتر سڪاريائون،
پوئي، پڏي ڪرها، آڏيءَ اٿاريائون،
منزلون ”مصري“ چئي، چت ۾ چيتاريائون،
ستت سينگاريائون، جلد جمازي جانجهرا.

(۵)

جله حمازي جانجهرا، ڪامونين نه ڪڻڪن،
 هي اوگر ماري اٿيا، ته رات ئي روهه وسن،
 ڪرھا ڪيچ ڏٺين ها، هوري ڪين هلن،
 آڻ پيادي ڪين پڻجان، آبل تن آٿن،
 من مصري چوي سونن، پني باجهه پروج ڪي.

(۶)

پوندي باجهه پروج ڪي، ڪامن ٿي ٿي ٿي،
 سٺي ويندي سٺي، اٿاري اولاد
 وٺي گس گورن هو، ٿي ٿي ٿي ٿي (۱) چاڪ،
 مٿان پوني ماڪ، پير پريان جو نه لهين.

داستان پيو (سٺي)

(۱)

سٺي ٿي سجاڳ، اولي ويندو اوچتا،
 مٿان سمهن سٺي، پر ڏيئي ڪي ساڳ،
 مٿا ٿ مصري چئي، وڃهندو وه ويراڳ،
 وٽ وروڻ ڪي واڳ، پاڻي پيچ پھون ڪي.

(۲)

پاڻي پيچ پھون ڪي، وٽ گورن جو گس،
 واڳن پوڻج وچري، ول حين ڪري وس،

پوري شهر ڀنڀور و، تان تون ڪيم ترس
هوتن سنلو سڀ و، ڏونگر ڏيندو ڏس
رات ويندي (۱) رس جيئن سڄ نه اڀري سڄ تي.

(۲)

سڄ نه اڀري سڄ نسي لڙا ويندو لڙي
پرڻائي پنهنجي وي، ڪوهر داگينا ڏي
هليج هاڙمي سامهين، هٿين لاهي هٿي
ايندو پوءِ ٻرن و، مٿي ڪٿوري مٿي
ٻانهن هليج (۲) پٿر، ٻانهي نيندو پاڻ سين،

(۳)

ٻانهي نيندو پاڻ سين، ٻاروچائيءَ پساهي،
هڪين چڙيندو چيرين، ”مصري“ چئي محتاح،
وجهه وڙلون واجهه، ٻهئي ٻي وٺن و.

(۴)

ٻهئي ٻي وٺن و، راه رڙمڻ ڪي رات،
سجت جي هوتن سين، وائي وارو وات،
هڪين چڙيندو چيرين، رنيح الدرجات،
پرم ڦٽي ٻرڻس، هڪين ٻوندي سئي.

(۵)

مڃڻ مڃڻ ايندا، مٿان هڪي مائدي ٿين،
توسان قبول قسم سي، پنهنجا ٻاريندا،
وري واڳ وصال جي، وسج واريندا،
مُدعي ماريڻدا، توسي ”مصري“ ميلاها ڪري.

(۱) ٻي پڙهڻي نسخي ۾ راتو ڏوئي.

(۲) ”جهلي“

داستان ٽيون (مصري)

(۱)

گهري گهريا گهڻ پوري شهر ڀرور جاءِ،
 آهينءَ آرين جاءِ، پر ڀستان بصر،
 ووزج وڙ وٽڪار و، وٽڪر ڏيئي وڙ،
 ڏيند ڏس ڏونڪر، گڏيهه جت جبل و.

(۲)

گڏيهه جت جبل و، هلج سڌاڻ هٿين،
 تان تون تائج ٽڪڙي، حان سٺي ماه ڏين،
 ڇڪو دم جنين، رڙهن راحت پانه تون.

(۳)

رڙهن راحت پانه تون، روهه م ڪر ولاڙ،
 خير ڏيند خرون، سنڊيون جتن جاڙ،
 پيچند حال پهاڙ، پائا پڻ وٽن و.

(۴)

پائان پڻ وٽن و، هلي ايند هسوت،
 موتي ڪر مٿان ٿين، فسي الحقيقت فوت،
 موٽر قبل الموات، مائيندينءَ مصريءَ جوي.

(۵)

مائيندينءَ مصريءَ جوي، حتن جو جنسار،
 ڪن چڏيند ڇپرين، ڪڇ ڏئي ڪوهيان،
 ويڇو پانه م وار، ساحن ماهه پساه سان.

(۶)

ساجن سامه پسامه مان ويجهو وهي وٺ،
وَتَحْنُ أَثَرُ بِلَالِيهِ مِينِ حَبْلِيهِ الْوَرِيدِي، گهوٽ تنهنجي گهوٽ،
هائ ويهه مَ چٽ، ڪوه نهارئين ڪڇ و.

(۷)

ڪوه نهارئين ڪڇ و ويو ونڊر منجه،
ولي انفسڪم افلا تبصرون، هوت تنهنجي هنج،
ڏونگر وجهندو ڏنجه، سگهي ملندي ڪاٺ ڪي.

(۸)

سگهي ملندي ڪاٺ ڪي، ڏکي ڏرين ڪوه،
ماليه ووتند، الاحساراء اي مڙهي موه،
تهدل ٿيندو تسوه، پاروچائي پاڇه سين.

(۹)

پاروچائي پاڇه سين، لنگهي ويندي لڪ،
لٽاڏ ڪروني اڌڪڙڪڙ، سي لٽا شڪ،
جهڙ، جهولا ۽ جهڪ، رهبر ٿيندو راه و.

(۱۰)

رهبر ٿيندو راه و، پرين اچي پائ،
متان ماهين سئي، سينو سائين سائ،
ڪڇي لهندي ڪاٺ، پسي پهر پنهنجي جي.

داستان چوٿون (سٺي)

(۱)

مٿين ليگ لسوان ڪري، حيف تنهنجي حال،
هتيءَ سڌ هلڻ جي، مندي جتن جال،
هتيءَ لاڙائو ساڙو ڪي لڏپندو ڪال،
تڏهين سنت ڪر سنڀال، آڏو اولين جو رکي.

(۲)

مٿان وسهين سٺي، ٻوليءَ پاروچن،
ويساهي وڃن، جت جاڳائين ڪينگي.

(۳)

مٿان وسهين سٺي، پاروچائي ٻول،
ڪوڙئين ڪيائون قول، اورانگهي اٿي ويا.

(۴)

مٿان وسهين سٺي، مٿن سروائين،
سولو ڇڏ سهاڳ جو ڪي اوڳي نڍا ڪين،
اڳي پر اوليئڙن جي، ويساهي جي وڃن،
سڄو سڱ چمنن، مڪرائي ”مصري“ چئي.

(۵)

مٿان وسهين ”مصري“ چوي، آريائي انعام،
ٻويج پرڏيئين جي، لڳسي منجهه لڪام،
جتن ڇڏيون جام، توجھڙيون تونگ ورن ۾.

(۶)

جیئن آسم جنجال، مرڻ به وڏو ماسرو،
جلدائي جشن جي، ڪٿي جتان زوال،
ڪنهن پر ٿيندو ڪيچين، وندر منجهه وصال،
حياتي نه حال، ٻلڪ ڄام پنهنجي ري.

(۷)

جڏيون ٻول ٿين جي، ڪام وسي ڪا ڏي،
هوتن منهنجي هيچ ڏيئي، دل چوت وهي ڇاڙهي،
ڏهر ڏيئي ڏاڙهي، ٻره چوريءَ وڙ وٺي ويا.

(۸)

چوريءَ وڙ وٺي ويا، ڪوڙا ٺول ڪري،
ٻهر ٻول ٻروچ جي، ڪا ستان دل ڌري،
جيڪا مون جيئن ڪڍي مائتي، سا پوندي
تئي (۱) تري،
ٻوٽا ٻلوچن جا، هلن ڪين هري،
حاسرواڻ سان سڱ ڪڍي، سا جيري مڏي مري،
وٺي ڏک ڌري، ”مصري“ چوي مڪرائين جا.

(۹)

ساهيڙيون صلاح، آيون ڏيڻ ڏکيءَ کي،
السفر قطعة من النار، ويڙهيون و وٺراه،
اهدنا الصراط المستقيم، سوڌن جا سياه،
آريائي اڳيان، ٿو پنڌ جون پرڪون لهي.

(۱۰)

پنهون ۛ ذابون پنهام، ڏي سورن حا سني
 العشق حجاب بين العشقين، قاصد پئي ڪاڻ،
 گرهن گرمي ڪينگي اي آڏي آئي اڻ،
 تون لعلي لائي لائ، پوءِ پياي پند ۛ.

(۱۱)

سمهه م ٽي ۛ سجاگ، جاگ حفا ڏي جي ۛ ڪي،
 تنهنجا پوت پنهون ۛ سان لالنگها، لڄ لاگ،
 سيني ويٺه سني، وجهي ويهه ويراگ،
 تن مين جي مصري چني وٽ وروڪي واگ،
 رک محڪم پئي ماگ، آهه آريجن جو.

صاحب خان "سوره" ميراثي

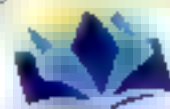
Cell No: 0344 - 3919786

Cell No: 0300 - 3404488

ايڊمن فيس بوڪ پيج ۛ

واٽس ايپ گروپ

Soorih Soorih Adab

www.soorihsoorihadab.com

ڏوهيڙا - سرائڪي

(۱)

ميڪون مالا مال مرصع، ساغر ڏتا ماضي،
مستي مار هٿاڻي هستي، حالتون حزن هلاڪي،
مهرتون پٽا محبوب سبباني، مصري نال ملاتي.

(۲)

ميڪون مست الست اسانون، ساغر ڏتا ماضي باده باقي،
اهن جام جنون درد اڻ گهٽيومي، ظالم زلف دوطاقي زور مشتاني،
هستي سر سوار هيوسي، هستي پهر پوشاڪي نور نڙاڪي،
مصري نيل الموت سارڪ، اڪر عشق عطاڪي، علي الصباح ڪي.

(۳)

جنة الموليٰ جام ڏتوسي، محبوبان ملڪوتي،
نرمي نال نسيم نگاهان، نوراني فاسوتي،
جون جوت جمال الهي، جلوه نما جروتسي،
دين ڪنر معنيٰ وچ هڪا، لامڪان لاهوتي،
مصري معما مخفي مظهر، مارا راز ثبوتي،
(۱۰ رمضان المبارڪ ۱۳۲۰ هجري)

(۴)

وحدت ڪثرت ول ول ويجا، ويچون بي نشان،
ماڳ تيڏا ملڪوت نه ڄاڻن، اور ڪوئي آسان،
ملڪ فلڪ فردوس جهنم، آخفي علم عيانا،
شيرين، تلخ دي معنيٰ مصري مطلب ره مستانا،
(۲۷ ربيع الثاني ۱۳۲۲ هجري)

حصہ بیو

(۱)

نال فجر دی مرشد ملیا، حُرَن ہجر سب ٹوٹا،
گسل گلزار گلستان گلشن، دل وچ لایس ہوٹا،
تیا بستان بہار براہیں پیلا خشک پروٹا،
برہ بدل وچ ویڑھی اسان ڈی، پوہ کتون آ چوٹا،
مٹی مجلس محبوب سیتس مرمن مدعی کاہ مروٹا،

(۲)

نال فجر دی مرشد ملیا، سب کیتا رب مائیں،
گسل گسل کول قلب دی، اندر کیتس کعبہ قبلہ نمائیں،
آگ آواہ خلیل دی وانگون، باغ کیتس ہر باہیں،
وحدت کثرت وچ ویکائیں، ہرجا حق مگائیں،
پہ گیا شب تاب عقل دا، کتا حلوا عشق حنائیں،

(۳)

نال فجر دی مرشد ملیا، مہر کیتی رب مولیٰ،
علی شیر اندر دا، اسانڈی آکر کڑکا کولا،
ویک حسن حیر دا، گلشن چاک کیتا وت چولا،
ٹی خوشبو خوشحالی، حورم پچ گیا سب ہولا،
راہون رد رقیب تیا، اتسی اذر گیتس وچ اول،
"مصری" کون وچ مجلس، انہی گڈ پلہائیں گولا،

(۴)

کاف کتابت کثرت والی، وحدت اندر ویری،
ذاتی ذات صفات وچالی، ڈی نظارا نسری،
چاہ زنج وچ غوطا مارین، غربت والا گسری،
مزیز مصر دا اور نہ کوئی، تون ہی یوسف "مصری"،

حصو ٽيون

(۱)

سڀ جڳ دا تون صاحب صانع سڳو آڪي مائين،
حسن قسبح وچ حاضر ناظر، جلوه نما هر جائين،
وحدت ڪثرت ڪون و مڪان، وچ سهين رنگ سمائين،
”مصري“ ديلن معاني مروج، خاوند بخش خطائين.

(۲)

سڀ جڳ دا تون صاحب صانع، مائين آڪي سڳو،
تون لارهب لقب لائيسي، اور نهين الحلب ڪو،
امرون ساجهه الاهي تبلي، طلعت طاق نر طبق،
”مصري“ سڀني فال مهر دي، سولا ڪرين سبب ڪو.

(۳)

سڀ جڳ دا تون خالق مالڪ، ملڪ فاک دا مولیٰ،
احديت اولانگهه گهڙهشي، آعبيديت دا اول،
ڪهي حبالون خلعت خاڪي، چورنگ پاتوه چولا.

(۴)

ڪهي تماشي تحت هزارون، ڏي نظاري نسولا،
هر ڪر بي رنگي دا برقعا، چورنگ بهري چولا،
احديت اولانگهه گهڙهشي، آعبيديت دا اول،
جهنگ سيالين رنگ عجائب، پيا هتو هت پولا،
يا تون يوسف ”مصري“ رانجهي يا تون ڏاڻي ڏولا.

حصو چونون

(۱)

برمه والسي برجستي بارو لژدي مردان مردی،
 صلح فراق کون چائن هکا گردش گیتی گردی،
 کاون غمر همیشه غازی، پیون خون جگر دی،
 إِذَا أَنْتُمْ الْفَتْرَا فَسُوْا لَّهِ غَازِيَانِ گرمی مردی،
 «مصری» ملحد مار گدن کپ کاتی تضا قدری.

(۲)

برمه والسي برجستي بارو، جوان جنگاور جیت،
 وونتی چارم وحدت دی، تنهان توکل ترها کیتا،
 احد صفت دا اولاهت مزم ساز صبر دا بیتا،
 نوژت نال نیاز نکونخون، انهان نانک بهانی نیتا،
 «مصری» وج موجاندی مردان، پاک برهم رس بیتا.

(۳)

مصری مردانا هو مجمو پیوین قلع کلالون مالا مالون،
 مرم «بکرم» «عمی» آکر محو تیویر مختالون فیلون مقلون،
 اموتو قبل الموت مبارک وحدت نال وصالون کیف کمالون،
 هر کنهن حال همیشه حیاتی جنت حاد جمالون فی کئل حالون.

(۴)

می خور مست خدا متوالی، عاشق رهن آداسی،
 میر میت اگیون ساقی دی، مانر پیون پشک پیاسی،
 مسجد مندر هکا چائن، «مصری» مئرا کاسی.

(۵)

”مصري“ مٽي خور مست السني، مرد ملنگهه مستاني،
چوڙ خودي دا خيال اجايا، خان ڪڙن خٽر خاني،
هستي ڪون هر حال هٿاون پستي پسي پيماني،
ڪرن طواف هميشه تائب، دير مٿان ديواني.

(۶)

جوڳي چوڙ جڏاهين آيا، تخت تمام هزارا،
مالا پاء مهسي، هريا مٿلي گهن متارا،
برهم بناه پيندا، باهين پيراگسي پڪيارا،
ناده آناه نههي دا، دليان نحن دا ڏي نظارا.

(۷)

جوڳي ويڪ جنجال گهنيوسي، مٿلي سٺڪر منڪون،
نينان والي نوڪ نظر دي، تڙڪ لڳي آ تنڪون،
ڪيهر مار ڪايجا گهاٽس، ڪوڪ مٿاون ڪنڪون،
”مصري“ موت باح اسان ڏا، آس ماهي مست منگهن ڪون.

پيروي

- وره ويراگين جي وات، پورب وارو ويا پنڌ پچائي.
- ۱- منجهي ساسين ڪئي هنگلاج هان جي،
واڻي نه وارشون پي ڪا واري، ورڻ جي،
گهيڙ ڏسي اونها گهاٽ، ثمر ڪنيائون سفر چٽائي ...
- ۲- نينهن وارن ڪي نٿو نه آئي،
اک الڪ ڏي لٽون جن لائي،
اڻي ويلي آڪاٽ، ويل نه ويا ويٺل رچائي ...
- ۳- آڇا آڏين چرلم بند چيڙا،
پاڪ پلم سي نه ڪيائون لنگ ليڙا،
ڏسي لاهوتين جي لات، جوگي جيروت ۾ ويا جوت جڳائي ...
- ۴- ”مصري“ مدد محبت ڪوريا،
بره بادل جي ڪر ڪوريا،
چمر پيئي جن تي چاٽ، ويا وڻ وائي وائرا وسائي ...

پيروي

- آءُ اورانهون سهرين! مون روهيءَ جا ور موڙ متهڙ،
- ۱- هوتا هلي آءُ هڪڙ، دم دلبر پرين! وڃ م پرائهون،
پنهون
- ۲- مون کي نٿو نهوڙيو، ڳوري ڪيس گهر آسڙ اڪس،
پنهون
- ۳- توريءَ تونگ وٺن ۾ ڪير لهي ڪر، خان آ خيس،
پنهون
- ۴- مدد ٿيءَ ”مصري“ جي ٻاروڇا، پٽ پاڪر، رس رهس،
پنهون

پیروی

دیسین جو آبل، ژی جیجل! سگ ژاڍو سخت ستائو.

۱- کین نکندا کڏمین لاموتی،

کهن پل ژی جیجل،

۲- مئون جهلیندی نه رهیا،

جو گپڙن کي جهل ژی جیجل،

۳- نهن اڙائی نانگن مان،

پاتسر جي جنجل ژی جیجل،

۴- مهسین جا "معری" چئی،

آئی مارگ مل ژی جیجل،

غزل هارسی

میتد دل دوعالسر* کرد، معتبر زلفه مشکیت،

همه هوشیار در حیران*، رز معنی سخن رنگیت،

سحرگاهان از شوق دریده غنچه پیراهن،

بمانده نرگس تحیر رز نوک چشم رنگیت،

معتبر خیال مشکیت، ربوده لاله و سرین،

چنان پش داغ در گلشن، نموده ناز غمگیت،

ڪافي سر تلنگ (ڏنل شاه)

- مون تان جانب جيءَ ۾ (۱) جڙيون، تنوارون طلب تنهنجي جيئون.
- ۱- پاند گچي ۾ ٻائي پرين پرجايون، پاڻ ڀلائي تون ڇڏ پيرواهيون،
لولي ۾ تنهنجي لڳيون، مون تان جانب
۲- جڏهين ڀرت جو پنڌ پڇين ٿو، وات ڏسيو وريو ڪيئن وريين ٿو،
هڏ نه پوئتي هٽيون، مون تان جانب
۳- پري قدم رس قرب ڪي ڪاهي، هن جهان ۾ تنهنجو ڇا آهي؟
ڪهارڻ آهن گهڙيون، مون تان جانب
۴- ”ڏنل“ ڏاڍو عشق الاهي، ڦيرو وجهي ٿو نڪر جي ڦاهي،
اڪيون، اکين ۾ اڙيون، مون تان جانب
.....